

ວິທີການນຳໃຊ້ໜ້າຂຽວ

ຂໍ້ມູນ ໃນພາກນີ້ໄດ້ກ່າວເຖິງບັນດາຢາຊະນິດຕ່າງໆໃນປື້ມຫົວນີ້. ສຳລັບຂໍ້ມູນທົ່ວໄປກ່ຽວກັບຢາ ແລະ ວິທີການນຳໃຊ້ຢາຕ້ອງອ່ານໃນພາກທີ່ເອີ້ນວ່າ: “ການນຳໃຊ້ຢາໃນແມ່ຍິງທີ່ມີບັນຫາສຸຂະພາບ” ຊຶ່ງເລີ່ມຕົ້ນແຕ່ໜ້າທີ 468. ສຳລັບຂໍ້ມູນສະເພາະຂອງຢາແຕ່ລະຊະນິດ, ທ່ານສາມາດເບິ່ງຢູ່ໃນພາກໜ້າຂຽວ. ບັນດາລາຍຊື່ຢາແມ່ນລຽງຕາມຊື່ທາງເຄມີ (ວິທະຍາສາດ), ທີ່ຂຽນໃນແຕ່ລະພາກ. ບັນດາຢາທີ່ຖືກຈັດລຽງຕາມຕົວອັກສອນດັ່ງນີ້:

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z

ຕົວຢ່າງ: ຖ້າທ່ານຢາກຊອກຫາຢາຮີດີກຊີຊິນ (hydroxyzine). ມັນຈະຢູ່ຫຼັງຈາກຢາ ດົກຊີຊິກລິນ (doxycycline) ແຕ່ກ່ອນໜ້າຢາເມໂທຣນິດາໂຊນ(methronidazole).

ທ່ານສາມາດຊອກຫາຢາຊະນິດຕ່າງໆຢູ່ໃນໜ້າຂຽວ ໂດຍອີງຕາມ:

- ດັດສະນີຊື່ພະຍາດໃນໜ້າທີ 486. ໃນປື້ມຫົວນີ້ມີດັດສະນີລາຍຊື່ຂອງບັນດາພະຍາດ ແລະ ຢາສຳລັບປິ່ນປົວແຕ່ລະພະຍາດ. ດັດສະນີໄດ້ນຳສະເໜີເລກທີ່ໜ້າທີ່ສາມາດຊອກຫາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບບັນດາພະຍາດຕ່າງໆ. ທ່ານຄວນອ່ານເບິ່ງລະອຽດກ່ຽວກັບພະຍາດຕ່າງໆກ່ອນທີ່ຈະ ໃຫ້ຢາປິ່ນປົວ. ຂໍ້ຄວນຈຳ: ການມີສຸຂະພາບຕົບໄດ້ຂຶ້ນກັບຢາເຫຼົ່ານັ້ນ! “ຢາ”ທີ່ສຳຄັນສຳລັບ ສຸຂະພາບດີແມ່ນການມີ ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສຸຂະພາບ.
- ດັດສະນີຊື່ຢາໃນໜ້າທີ 487. ດັດສະນີຊື່ຢານີ້ແມ່ນລຽງຕາມຊື່ທາງເຄມີ ແລະ ບາງຊື່ການຄ້າ. ຖ້າທ່ານຕ້ອງການໃຊ້ຢາຊະນິດໃດໜຶ່ງ, ທ່ານສາມາດຊອກເບິ່ງຢູ່ໃນດັດສະນີຊື່ຢາແລ້ວເບິ່ງເລກ ທີ່ໜ້າຊຶ່ງທ່ານສາມາດຮຽນຮູ້ລາຍລະອຽດຂອງຢານັ້ນ. ທັງດັດສະນີຊື່ພະຍາດ ແລະ ດັດສະນີຊື່ຢາຖືກຈັດລຽງຕາມຕົວອັກສອນ.

ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຢາແຕ່ລະຊະນິດຈະປະກົດຢູ່ໃນກອບດັ່ງນີ້:

ທັງດັດສະນີຊື່ຂອງພະຍາດ ຫຼື ອາການເຈັບເປັນ ແລະ ດັດສະນີຢາແມ່ນອີງໃສ່ລຳດັບຕົວອັກສອນສາກົນ. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຢາແຕ່ລະຊະນິດຈະປະກົດໃນຂອງດັ່ງນີ້:

ຮູບນ້ອຍໆນີ້ຈະມີຢູ່ຂ້າງຄຳວ່າ “ລະວັງ” ແມ່ນເຕືອນໃຫ້ຮູ້ວ່າໃນກລະນີແມ່ຍິງກຳລັງຖືພາແລະລ້ຽງລູກດ້ວຍນົມແມ່ຄວນລະວັງ. ຖ້າວ່າຢາບໍ່ຄວນໃຊ້ນຳພວກເຂົາເຈົ້າຈະມີຮູບໄຂ່ວຕີນກາ (X) ທັບຢູ່ຮູບນັ້ນ

ຊື່ເຄມີຂອງຢາຈະຂຽນເປັນຕົວເຂັ້ມ ແລະ ໃຫຍ່ກວ່າ

ບາງຊື່ການຄ້າຂອງຢາ

ເຈົ້າຈະມີຮູບໄຂ່ວຕີນກາ (X) ທັບຢູ່ຮູບນັ້ນ

ຂໍ້ມູນລວມກ່ຽວກັບຢາຢູ່ບ່ອນນີ້

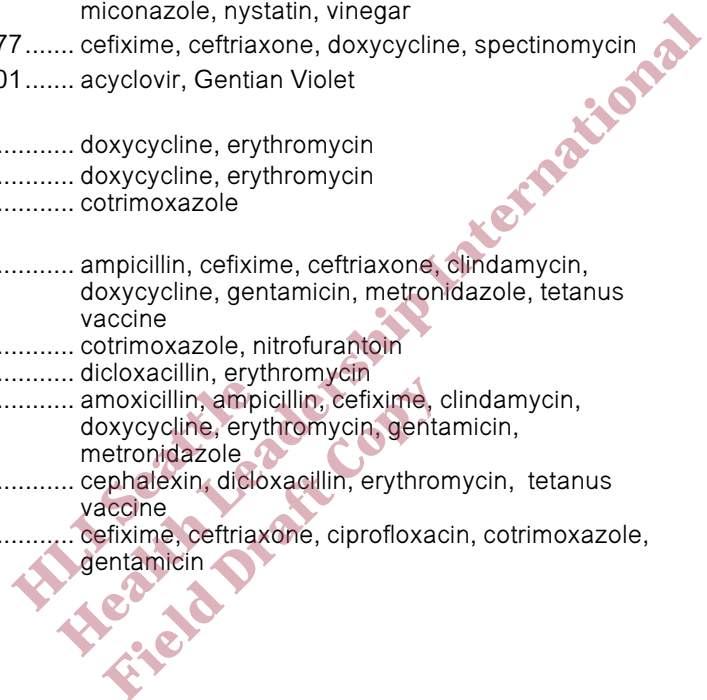
ສ່ວນທີ່ເຫຼືອຂອງຕາຕະລາງນີ້ແມ່ນໄດ້ສະເໜີຂໍ້ມູນທີ່ສຳຄັນເພື່ອນຳໃຊ້ຢາຢ່າງປອດໄພ

ໄປໄດໝີລິນ (ຄອນດີລອກສ, ໄປໄດຄອນ-25, ໄປໄດໝີລອມ ຣີຊິນ) podophyllin (Condylox, Podococn-25, podophylom resin)			
ຢາໄປໄດໝີລິນແມ່ນຢານຳຊະນິດໜຶ່ງ ໃຊ້ສຳລັບທາໃສ່ພະຍາດທອນໄກ່ເພື່ອໃຫ້ມັນຫົດເຂົ້າ ແລະ ຫຼ່ວລົງ			
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດນຳ: ເອົາສຳລິທີ່ມີກ້ານ ຫຼື ສຳລິເປັນກ້ອນຈຳນວນຳຢາ ແລ້ວທາໃສ່ບ່ອນເປັນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ 4 ຊົ່ວໂມງ ໃຫ້ລ້າງອອກດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ສະບູ. ໃຊ້ 1ເທື່ອ/ອາທິດ		ທ່ານໃຊ້ຢານີ້ໃສ່ບ່ອນທີ່ທອນໄກ່ມີເລືອດອອກ, ບ່ອນເກີດ, ຈອມ, ຫຼື ບ່ອນທີ່ມີຂົນ, ຫຼື ຢູ່ຢາກ. ຖ້າມີອາການລະຄາຍເຄື່ອງຜິວໜັງ ຮຸນແຮງໃຫ້ຢຸດໃຊ້ຢານີ້
ປະສົບມາມ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ 	ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ 	ຢາໄປໄດໝີລິນເຮັດໃຫ້ມີການລະຄາຍເຄື່ອງຜິວໜັງບ່ອນທີ່ບໍ່ເປັນພະຍາດ. ແຕ່ລະຄັ້ງໃຫ້ໃຊ້ໜ້ອຍດຽວ(0.5 ມລ ຫຼື ໜ້ອຍກວ່ານັ້ນ) ເພາະສະນັ້ນ, ໃຫ້ທາໃຈລັບໃຫ້ລຽມ ອ້ອມບໍລິເວນທີ່ເປັນພະຍາດກ່ອນທີ່ຈະທາຢາໄປໄດໝີລິນ
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ທ່ານໃຊ້ຢານີ້ໃນແມ່ຍິງຖືພາ ຫຼື ກຳລັງລ້ຽງລູກດ້ວຍນ້ຳນົມແມ່	ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດ ຈະມີອາການ 	ປວດຮາກ, ຮາກ, ເຈັບຫ້ອງນ້ອຍ, ຖອກທ້ອງ. ຖ້າໃຊ້ຫຼາຍອາດຈະເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງບາງ, ແຕກ ແລະ ມີເລືອດອອກ
ຜົນຂ້າງຄູງ 	ຢາໄປໄດໝີລິນເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງລະຄາຍເຄື່ອງ	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: 	ປວດຮາກ, ຮາກ, ເຈັບຫ້ອງ ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດ ນ້ອຍ, ຖອກທ້ອງ. ຫຼາຍອາດຈະເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງບາງ, ແຕກ ແລະ ມີເລືອດອອກ

ດັດຊະນີຊື່ພະຍາດ

ດັດສະນີນີ້ແມ່ນລາຍຊື່ພະຍາດທີ່ສາມາດປິ່ນປົວດ້ວຍຢາທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີຢູ່ໃນປຶ້ມນີ້. ຊື່ພະຍາດໄດ້ຖືກຈັດລຽງຕາມຕົວອັກສອນຢູ່ແຖວຂ້າງຊ້າຍ. ສ່ວນແຖວກາງແມ່ນເລກທີ່ໜ້າຊື່ງ່າງສາມາດອ່ານແຕ່ລະພະຍາດກ່ອນການນຳໃຊ້ຢາ. ສ່ວນແຖວຂວາແມ່ນຊື່ຢາທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໃນການປິ່ນປົວພະຍາດຢູ່ຂ້າງຊ້າຍ. ລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບຢາໃຫ້ທ່ານອ່ານຂໍ້ແນະນຳການໃຊ້ຢາແຕ່ລະຊະນິດຊື່ງ່າງເລີ້ມ ແຕ່ໜ້າ 490.

ລາຍຊື່ຂອງພະຍາດ	ອ່ານເພີ່ມໜ້າ	ເບິ່ງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຢາ	ຊື່ຢາເປັນພາສາສາກົນ
ປະດັງຂໍ້, ຂໍ້ອັກເສບ	133	ອັດສະປິຣິນ, ອີບູໂປຣແຖນ	aspirin, ibuprofen
ການຕົກເລືອດທາງຊ່ອງຄອດ ຫຼັງຈາກຫຼຸລູກ/ເອົາລູກອອກ	251–253	ແອກໂກເມຕຣິນ misoprostol	ergometrine,
ຫຼັງຈາກເກີດລູກ	92–93	ergometrine, misoprostol, oxytocin	
ໃນໄລຍະໝົດປະຈຳເດືອນ	129	medroxyprogesterone	
ແຜຮິມອ່ອນ	271	azithromycin, ceftriaxone, ciprofloxacin, erythromycin	
ຂົມເຊື້ອດ້ວຍເຊື້ອກລາມິເດຍ	265–268	amoxicillin, azithromycin, doxycycline, erythromycin, tetracycline	
ໄອ 303	codeine		
ຖອກທ້ອງ (ທ່າຍເປັນນ້ຳ)	296–299	cotrimoxazole, metronidazole, norfloxacin	
eclampsia/seizures	87	diazepam, magnesium sulfate	
emergency family planning	226, 245, 522–523	low-dose birth control pills, emergency pills	
ໄຂ້	297	aspirin, paracetamol, ibuprofen	
ຫຼັງຈາກຫຼຸລູກ/ເອົາລູກອອກ	255–257	ampicillin, ceftriaxone, ciprofloxacin, clindamycin, doxycycline, gentamicin, metronidazole	
ຫຼັງຈາກເກີດລູກ	97	ampicillin, cefixime, clindamycin, doxycycline, gentamycin, metronidazole	
ໃນໄລຍະເກີດລູກ	86	ampicillin, procaine penicillin	
fungal infection			
esophageal thrush	305	fluconazole	
mouth (thrush)	117, 305	Gentian Violet, ketoconazole, nystatin	
skin	300	Gentian Violet, ketoconazole, nystatin	
vagina	264–266, 277	Gentian Violet, clotrimazole, ketoconazole, miconazole, nystatin, vinegar	
gonorrhoea	264–268, 277	cefixime, ceftriaxone, doxycycline, spectinomycin	
herpes sores	272–273, 301	acyclovir, Gentian Violet	
infection (prevention)			
for abortion	249	doxycycline, erythromycin	
in deinfubulation	465	doxycycline, erythromycin	
for people with HIV	296	cotrimoxazole	
infection (treatment)			
after abortion	255–257	ampicillin, cefixime, ceftriaxone, clindamycin, doxycycline, gentamicin, metronidazole, tetanus vaccine	
bladder	368	cotrimoxazole, nitrofurantoin	
breast infection	116–117	dicloxacillin, erythromycin	
after childbirth	97, 465	amoxicillin, ampicillin, cefixime, clindamycin, doxycycline, erythromycin, gentamicin, metronidazole	
after genital cutting	461–462	cephalexin, dicloxacillin, erythromycin, tetanus vaccine	
kidney	368	cefixime, ceftriaxone, ciprofloxacin, cotrimoxazole, gentamicin	

skin	306-307, 539	ampicillin, dicloxacillin, erythromycin, penicillin
itching		
of the genitals	(see vaginal discharge)	
of the skin	301	diphenhydramine, hydrocortisone, hydroxyzine
nausea	302	promethazine
newborn eye care	83	erythromycin eye ointment, tetracycline eye ointment, chloramphenicol eye ointment
pain		
mild to moderate	482	aspirin, paracetamol, ibuprofen
severe	482	codeine
pelvic inflammatory disease (PID)	274-275	amoxicillin, azithromycin, cefixime, ceftriaxone, doxycycline, erythromycin, metronidazole, spectinomycin, tetracycline
pneumonia for people with AIDS	304	cotrimoxazole
seizures ("fits") during pregnancy	87	diazepam, magnesium sulfate
sores, infected	306-307	dicloxacillin, erythromycin, gentian violet, penicillin, potassium permanganate
on the genitals	270-273	azithromycin, benzathine penicillin, ceftriaxone, ciprofloxacin, doxycycline, erythromycin, tetracycline
syphilis	270-271	benzathine penicillin, doxycycline, erythromycin, tetracycline
tetanus in newborn	95, 507	benzylpenicillin, metronidazole
trichomonas	267-268	metronidazole, tinidazole
vaginal discharge	(see Chapter 16)	
at risk for STI	264-268	amoxicillin, azithromycin, cefixime, ceftriaxone, clindamycin, doxycycline, erythromycin, metronidazole, spectinomycin, tetracycline, tinidazole
not at risk for STI	265-266	clindamycin, clotrimazole, Gentian Violet, metronidazole, miconazole, nystatin
warts on the genitals	269	podophyllin, trichloroacetic acid

List of Medicines

This list of medicines has two different kinds of names—brand (commercial) names and generic (scientific) names. You can look up the the name of a medicine you want to use here to find the page number in the Green Pages where you can learn more about it. Brand names are shown *in slanted letters like this*. Brand names have the generic name of the medicine next to it.

3TC lamivudine	519-520	amoxicillin	490	<i>AzoGantanol</i> cotrimoxazole	497
		amoxicillin with clavulanate		<i>AZT</i> Zidovudine	519-520
		potassium	491		
A		<i>Amoxifar</i> amoxicillin	490	B	
acetaminophen,		<i>Amoxil</i> amoxicillin	490	<i>Bactiderm</i> gentamicin	502
see paracetamol	511	ampicillin	491	<i>Bactrim</i> cotrimoxazole	497
acetylsalicylic acid,		<i>Ampicin</i> ampicillin	491	<i>Bectivo</i> diphenhydramine	499
see aspirin	492	<i>Anurhage</i> ergometrine		<i>Benadryl</i> diphenhydramine	499
<i>Achromycin</i> tetracycline	516	maleate	500	<i>Benemid</i> probenecid	512
<i>Actiprofen</i> ibuprofen	504	<i>Anxionil</i> diazepam	498	benzathine penicillin	493
<i>Activated Carbon</i>		<i>APAP</i> paracetamol	511	benzylpenicillin	493
activated charcoal	495	<i>ASA</i> aspirin	492	<i>Benzylpenicillin Procaine</i>	
activated charcoal	495	aspirin	492	procaine penicillin	513
acyclovir	490	<i>Atarax</i> hydroxyzine	504	<i>Betapen VK</i> penicillin	511
adrenaline, see epinephrine	500	<i>Augmentin</i> amoxicillin with		bichloroacetic acid, see	
<i>Adrenalin</i> epinephrine	500	clavulanate potassium	491	trichloroacetic acid	516
<i>Advil</i> ibuprofen	504	<i>Azidothymidine</i>		<i>Bicillin L-A</i>	
<i>Alesse</i> birth control pill	524	Zidovudine	519-520	benzathine penicillin	493
<i>Amcil</i> ampicillin	491	azithromycin	492	<i>Bicillin C-R</i> procaine penicillin	513
<i>Amen</i> medroxyprogesterone	506				

Biocolyn doxycycline 499
 birth control pills.....522–524
Bisonid isoniazid..... 505
Brevicon 1 + 35
 birth control pill 522

C

Calmpose diazepam..... 498
 cefixime..... 493
 ceftriaxone 494
Celinox benzylpenicillin..... 493
 cephalixin..... 494
Ceporex cephalixin..... 495
 charcoal, see
 activated charcoal..... 495
 chloramphenicol 495
Chloromycetin
 chloramphenicol 495
Ciloxan ciprofloxacin..... 496
Cipro ciprofloxacin..... 496
Ciprobay ciprofloxacin..... 496
 ciprofloxacin..... 496
Cleocin clindamycin..... 496
 clindamycin 496
 codeine..... 497
Condylox podophyllin..... 512
Coptin cotrimoxazole..... 497
 cortisol, see hydrocortisone .. 503
 cotrimoxazole..... 497
Crystal Violet Gentian Violet..... 503
Crysticillin procaine penicillin..... 513
Curretab
 medroxyprogesterone..... 506
Cyrcin medroxyprogesterone. 506
Cytotec misoprostol 508

D

D4T stavudine..... 518–519
Daktarin miconazole..... 507
Dalasin clindamycin..... 496
Decadron dexamethasone 498
Decilone dexamethasone..... 498
Denoval birth control pill 523
Depo-Provera
 medroxyprogesterone..... 506
Dermodex nystatin..... 510
 dexamethasone 498
 diazepam..... 498
 dicloxacillin..... 498
Diflucan fluconazole 502
 diphenhydramine 499
Doryx doxycycline 499
 doxycycline..... 499
Duracillin AS procaine penicillin 513

E

Eczacort hydrocortisone..... 503

E.E.S. erythromycin..... 501
 efavirenz..... 519
EFV efavirenz 519
EFZ efavirenz..... 519
E-Mycin erythromycin 501
Engerix-B hepatitis B vaccine.. 503
 epinephrine..... 500
Epivir lamivudine..... 519–520
 ergometrine maleate..... 500
Ergonovine
 ergometrine maleate..... 500
Ergotrate ergometrine maleate 500
Ery-max erythromycin 501
 erythromycin..... 501
 estrogen 501
 ethambutol..... 501
 ethinyl estradiol,
 see estrogen..... 501
Ethril erythromycin..... 501
Eugynon birth control pill..... 523

F

Fasigyn tinidazole..... 516
Femeral birth control pill..... 523
Femulen birth control pill..... 523
Flagyl metronidazole..... 507
 fluconazole 502
Fungtopic miconazole..... 507
Furadantin nitrofurantoin 509

G

Gantanol cotrimoxazole..... 497
Garamycin gentamicin..... 502
Genpril ibuprofen..... 504
 gentamicin..... 502
 Gentian Violet 503

H

hepatitis B vaccine..... 503
Hi-Do-Pen benzylpenicillin 493
Himox amoxicillin..... 490
Hycotil hydrocortisone..... 503
 hydrocortisone..... 503
 hydroxyzine..... 504

I

ibuprofen 504
Ilosone erythromycin 501
Ilotycin erythromycin 501
INH isoniazid 505
Inflam dexamethasone 498
Interbutol ethambutol..... 501
Isoniazdum isoniazid..... 505
 isoniazid..... 505
 isonicotinic acid hydrazide
 isoniazid..... 505
Isopas pyrazinamide..... 514

Iterax hydroxyzine 504

K

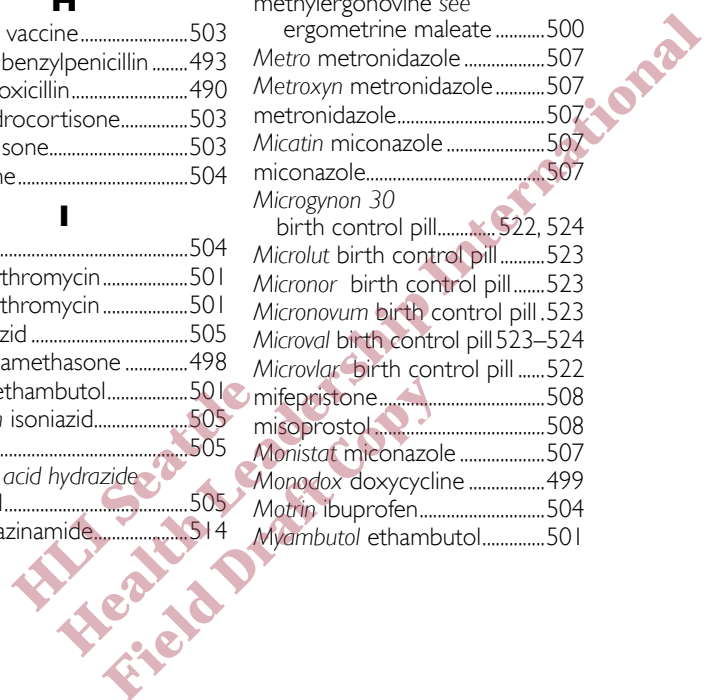
Keflex cephalixin..... 495
Keftab cephalixin..... 495
Kemeticine chloramphenicol .. 495
 ketoconazole..... 505

L

lamivudine..... 519–520
Lessina birth control pill 524
Lexinor norfloxacin 509
Liquid Antidote
 activated charcoal..... 493
Lo-Femeral
 birth control pill..... 522, 524
Lo-Oval birth control pill 522, 524
Logynon birth control pill 522
Lutera birth control pill..... 524

M

Macrobid nitrofurantoin..... 509
Macrodantin nitrofurantoin..... 509
 magnesium sulfate 506
Marax hydroxyzine 504
Maxidex dexamethasone 498
 medroxyprogesterone acetate 506
Megamox amoxicillin..... 490
Megestron
 medroxyprogesterone..... 506
Mepergan promethazine..... 513
 mestranol, see estrogen 501
Methergine
 ergometrine maleate..... 500
 methylrosanilinium chloride
Gentian Violet 503
Methoprotostat metronidazole 507
 methylergonovine see
 ergometrine maleate 500
Metro metronidazole 507
Metroxyn metronidazole..... 507
 metronidazole..... 507
Micatin miconazole 507
 miconazole..... 507
Microgynon 30
 birth control pill..... 522, 524
Microlut birth control pill 523
Micronor birth control pill 523
Micronovum birth control pill. 523
Microval birth control pill 523–524
Microvar birth control pill 522
 mifepristone..... 508
 misoprostol 508
Monistat miconazole 507
Monodox doxycycline 499
Motrin ibuprofen..... 504
Myambutol ethambutol..... 501

- Mychel* chloramphenicol495
Mycostatin nystatin510
Mycrol ethambutol.....501
My-Pam hydroxyzine.....504
- N**
- narcotics, see codeine.....497
Neocon birth control pill.....522
Neogest birth control pill. 523–524
Neogynon birth control pill.....523
 nevirapine.....519–520
Nilstat nystatin510
Nitrocephin ceftriaxone.....494
 nitrofurantoin.....509
Nizoral ketoconazole505
Nor-Q D birth control pill.....523
Nordette birth control pill522, 524
Nordirol birth control pill.....523
 norfloxacin.....509
Norgeston birth control pill524
Noriday 1 + 50 birth control pill.....522
Norimin birth control pill.....522
Norinyl 1 + 35, 1 + 50 birth control pill.....522
Noroxin norfloxacin.....509
Nuprin ibuprofen.....504
NVP nevirapine.....519–520
Nystat nystatin510
 nystatin.....510
- O**
- Odetol* ethambutol.....501
Odinah isoniazid505
Ogestrel birth control pill.....524
Omnipen ampicillin491
Ortho-Novum 1/35, 1/50 birth control pill.....522
Ovral birth control pill.....523–524
Ovrette birth control pill 523–524
Ovysmen 1/35 birth control pill.....522
Oxtimon oxytocin.....510
 oxytocin.....510
- P**
- Panadol* paracetamol.....511
 paracetamol.....511
Penadur procaine penicillin513
Penadur L-A benzathine penicillin493
Penbritin ampicillin.....491
 penicillin.....511
Penicillin G potassium or sodium benzylpenicillin.....493
PenVee K penicillin511
- Perle* birth control pill.....522
Permapen benzathine penicillin493
Pfizerpen AS procaine penicillin.....513
Pharex chloramphenicol.....495
Phenergan promethazine513
phenoxyethyl penicillin penicillin.....511
Pill 72 emergency pill.....524
Pitocin oxytocin510
Plan B emergency pill524
Podocon-25 podophyllin512
 podophyllin.....512
Pologrim cotrimoxazole.....497
Polycillin ampicillin491
Post-Day emergency pill524
Postinor emergency birth control pill.....524
Primovlar birth control pill.....523
Probalan probenecid512
 probenecid.....512
 procaine penicillin.....513
 progesterone.....513
 progestin, see progesterone...513
 promethazine.....513
Provera medroxyprogesterone506
 pyrazinamide514
Pyzamed pyrazinamide.....514
PZA pyrazinamide.....514
- R**
- Recombivax HB* hepatitis B vaccine.....503
Resimin rifampicin514
Retrovir Zidovudine519–521
 rifampicin, rifampin514
Rifastat rifampicin.....514
Rocephin ceftriaxone.....494
RU486 mifepristone508
Rufen ibuprofen.....504
- S**
- Satric* metronidazole.....507
SCM spectinomycin.....514
Sepra cotrimoxazole.....497
Servigenta gentamicin.....502
Simplotan tinidazole516
Solu-cortef hydrocortisone.....503
 spectinomycin514
Stanilo spectinomycin.....514
 stavudine.....518–519
 streptomycin.....514
 sulfamethoxazole, see cotrimoxazole.....497
Sulfatrim cotrimoxazole.....497
Suprax cefixime.....494
Sumoxil amoxicillin.....490
- Sumycin* tetracycline.....516
Sustive efavirenz519
Synophase birth control pill.....522
Syntocinon oxytocin.....510
- T**
- Tempra* paracetamol.....511
Terramycin tetracycline516
 tetanus toxoid vaccine.....515
Tetavax tetanus toxoid vaccine515
 tetracycline516
Tetragynon emergency birth control pill.....524
Thaprozine promethazine.....513
Theracine tetracycline.....516
Tindamax tinidazole.....516
 tinidazole.....516
TMP/SMX cotrimoxazole497
Togamycin spectinomycin.....514
Triambutol ethambutol501
 trichloroacetic acid.....516
Tricyclen birth control pill.....522
 trimethoprim, see cotrimoxazole.....497
Trimplex cotrimoxazole497
Trinordirol birth control pill.....522
Trinovum birth control pill.....522
Triphasil birth control pill522
Triquilar birth control pill.....522
Trobicin spectinomycin.....514
Tylenol paracetamol.....511
- U**
- Unimycin* tetracycline516
Ultracin norfloxacin.....509
Uteracon oxytocin.....510
- V**
- Valium* diazepam498
Vibra-Tabs doxycycline.....499
Vibramycin doxycycline.....499
Viramune nevirapine.....519–520
Vistaril hydroxyzine.....504
- W**
- Wycillin* procaine penicillin513
- Z**
- ZDV zidovudine.....519–520
Zerit stavudine.....518–519
 zidovudine.....519–520
Zidrid isoniazid.....505
Zinamide pyrazinamide.....514
Zinastat pyrazinamide.....514
Zithromax azithromycin.....492
Zovirax acyclovir490

ອາເຊຕາມິໂນເຟນ ຫຼື ປາຣາເຊຕາໂມນ (ເອພີເອພີ, ພານາໂດນ, ຕຳພຣາ, ທີລີໂນນ, ອື່ນໆ)
 acetaminophen or paracetamol (APAP, Panadol, Tempra, Tylenol, others)

ຢາອາເຊຕາມິໂນເຟນ ແລະ ຢາປາຣາເຊຕາໂມນ ແມ່ນຢາຂະນິດດຽວກັນທີ່ໃຊ້ສຳລັບບັນເທົາອາການເຈັບປວດ ແລະ ອາການໄຂ້ທຳມະດາ. ເປັນຢາແກ້ປວດທີ່ປອດໄພຂະນິດນຶ່ງ. ມັນບໍ່ເຮັດໃຫ້ກະເພາະອາຫານລະຄາຍເຄື່ອງ ແລະ ສາມາດໃຊ້ແທນຢາແອັດສະປິຣິນໄດ້ໃນກໍລະນີຄົນເຈັບມີບາດແຜກະເພາະອາຫານ. ນອກຈາກນັ້ນຍັງສາມາດໃຊ້ກັບແມ່ຍິງຖືພາ. ເບິ່ງຢາປາຣາເຊຕາໂມນຕື່ມ, ໜ້າທີ 511

ອາຊີໂກເວີ (ໄຊວີຣາກສ) acyclovir (Zovirax) ຂໍ້ຄວນລະວັງ

ຢາອາຊີໂກເວີແມ່ນຢາສຳລັບຂ້າເຊື້ອໄວລັດສູ ແລະ ໃຊ້ປິ່ນປົວພະຍາດຕຸ່ມເປື້ອຍທີ່ມີອາການເຈັບ ຊຶ່ງເປັນຢູ່ຕຸ່ມອະໄວຍະວະເພດ, ຮູທະວານ ແລະ ໃນຜຶງປາກ ຊຶ່ງມັກພົບໃນຄົນເຈັບທີ່ເປັນໂລກເອດສ (HIV). ຢາອາຊີໂກເວີຍິນີ້ບໍ່ສາມາດປິ່ນປົວພະຍາດດັ່ງກ່າວໃຫ້ຫາຍຂາດໄດ້, ພຽງແຕ່ຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນອາການເຈັບ ແລະ ການແຜ່ລາມ.

ຊະນິດ ແລະ ຮູບແບບຂອງຢາ 	ຊະນິດເມັດ: 200, 400 ຫຼື 800 ມລກ ຊະນິດຂີ້ເຜີງ 5%	ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ຜູ້ທີ່ເປັນພະຍາດໄຂ້ຫຼັງ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ 	ສຳລັບແຜຮິມອອນ: ໃຫ້ກິນ 200 ມລກ 5 ເທື່ອ/ມື້ເປັນເວລາ 7 ມື້ ສຳລັບພະຍາດຕຸ່ມເປື້ອຍຢູ່ຮິມສິບ (ລືບທີ່ໄກ): ໃຊ້ຊະນິດຂີ້ເຜີງທາໃສ່ ບອນເປັນ 6 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 7 ມື້. ໃຫ້ລາງມືພາຍຫຼັງໃຊ້ຢາ.	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ 	ຢາຊະນິດເມັດຈະມີປະສິດທິພາບດີກວ່າຊະນິດຂີ້ເຜີງ ແລະ ມີລາຄາຖືກກອນ.
ສຳລັບພະຍາດອຸສະວັດ: ໃຫ້ກິນ 600 ຫາ 800 ມລກ 5 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 7 ຫາ 10 ມື້		ຜົນຂ້າງຄຽງ 	ບາງຄັ້ງເຮັດໃຫ້ເຈັບຫົວ, ວິນ, ປວດຮາກ, ຮາກ
		ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດຈະມີອາການ 	ເຈັບຫົວ, ຄວາມຈຳເຊື່ອມ, ປວດຮາກ, ຍຽວບໍ່ອອກ

ອາເດຼນາລິນ ຫຼື ເອປີເນຟີນ (ອາເດຼນາລິນ) adrenaline or epinephrine (Adrenalin)

ຢາອາເດຼນາລິນ ແລະ ຢາເອປີເນຟີນແມ່ນຢາຂະນິດດຽວກັນ. ຢານີ້ໃຊ້ໃນກໍລະນີມີອາການແພ້ແບບຮຸນແຮງ ຫຼື ຊ່ອກຍ້ອນອາການແພ້, ຕົວຢ່າງ: ການແພ້ຢາເປນີຊີລິນ. ນອກຈາກນັ້ນຢາດັ່ງກ່າວຍັງຖືກນຳໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດຫິດແບບຮ້າຍແຮງ. ເບິ່ງຢາເອປີເນຟີນຕື່ມ. ໜ້າທີ 500.

ອາມິກາຊີລິນ (ອາມິກາຊີຟາ, ອາມິກາຊິນ, ໄຮມິກ, ເມກາມິກ, ຊູໂມຊິນ) amoxicillin (Amoxfar, Amoxil, Himox, Megamox, Sumoxil)

ຢາອາມິກາຊີລິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອໝວດເປນີຊີລິນ, ຖືກນຳໃຊ້ປິ່ນປົວໃນບາງພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ, ອັກເສບປອດ, ແລະ ການຊຶມເຊື້ອອື່ນໆ. ຍອນມີການຕິຢາດັ່ງກ່າວຫຼາຍ, ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງຖືກນຳໃຊ້ໝອຍລົງກວ່າແຕກອນ.

ຊະນິດ ແລະ ຮູບແບບຂອງຢາ? 	ຊະນິດເມັດ: ຂອງຢາ 250 ແລະ 500 ມລກ ຊະນິດນຳ: 125 ຫຼື 250 ມລກ ຕໍ່ນຳຢາ 5 ມລ	ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ທ່ານໃຊ້ໃນຜູ້ທີ່ມີອາການແພ້ຢາໝວດເປນີຊີລິນ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ 	ສຳລັບເຊື້ອຄລາມີເດັຍ: ທີ່ຄວນໃຊ້ໃຫ້ກິນ 500 ມລກ 3 ເທື່ອ/ມື້ເປັນເວລາ 7 ມື້ (ສຳລັບຢາທີ່ໃຊ້ຮວມໃນການປິ່ນປົວພະຍາດລົງຂາວ, ເບິ່ງໜ້າທີ 268)	ຜົນຂ້າງຄຽງ 	ບາງຄັ້ງເຮັດໃຫ້ຖອກທ້ອງຜິ່ນແດງ, ປວດຮາກ ຫຼື ຮາກອາດເຮັດໃຫ້ເກີດການຊຶມເຊື້ອຍ້ອນເຊື້ອເຫັດໃນແມ່ຍິງ ຫຼື ຜິ່ນແດງໃນເດັກນ້ອຍທີ່ໃຊ້ຜ້າອ້ອມ.
	ສຳລັບອັກເສບພະຍາດຍິງ: ໃຫ້ກິນ 500 ມລກ 3 ເທື່ອ/ມື້ເປັນເວລາ 14 ມື້ (ສຳລັບຢາທີ່ໃຊ້ຮວມໃນການປິ່ນປົວ ພີໂອດີ, ເບິ່ງໜ້າທີ 275) ສຳລັບການປ້ອງກັນການຊຶມເຊື້ອພາຍຫຼັງຕັດອະໄວຍະວະເພດ: ໃຫ້ກິນ 500 ມລກ 3 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 5 ມື້	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ 	ຖ້າໃຊ້ຢານີ້ແລ້ວອາການບໍ່ດີຂຶ້ນພາຍໃນ 3 ວັນ ໃຫ້ປຶກສາແພດ, ຫາກອາດຈະຕ້ອງໃຊ້ຢາອື່ນແທນ. ໃຫ້ກິນຢານີ້ພ້ອມອາຫານ ສຳລັບອັກເສບພິກຍຽວ ຫຼື ອັກເສບໄຂ້ຫຼັງ: ໃຊ້ຢາເຊພິຊິມ, ເຊັຟເຜຍໂຊນ, ຊີໂບຟຶກຊາຊິນ, ໂກຕີໂມຊາໂຊນ, ຊັງຕາມີຊິນ, ນີໂຕຟູຮານໄຕອິນ. ສຳລັບຕິດເຊື້ອເຕົ້ານົມ: ເຊປາລີຊິນ, ດີໂຄຊາຊີລິນ, ອີລີໂທໂມຊິນ. ເພື່ອປ້ອງກັນຫຼັງຈາກທຳແຫ້ງ ຫຼື ການຕັດເອົາມິດລູກອອກ: ໂດຊີຊີລິນ

<p>ອາມິກາຊິຊິລິນ ທີ່ມີ ກລາວູຍລາເນດ ໂປຕາຊຽມ (ອີກມັງຕິນ) amoxicillin with clavulanate potassium (Augmentin)</p>		
<p>ຢາອາມິກາຊິຊິລິນທີ່ມີກລາວູຍລາເນດ ໂປຕາຊຽມ (ອີກມັງຕິນ)ແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອໃນໝວດເປນິຊິລິນ, ຢານີ້ໃຊ້ເພື່ອປິ່ນປົວພະຍາດໜອງໃນ ແລະ ການຊຶມເຊື້ອອື່ນໆ. ຢູ່ໃນບາງບອນພະຍາດໜອງໃນມີການລ້ຽງຕໍ່ຢາຕ້ານເຊື້ອຊະນິດນີ້. ການນຳໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອຊະນິດນີ້ ໂຕດຽວມີປະສິດທິຜົນດີໃນບາງພະຍາດຊຶມເຊື້ອແຕ່ກໍ່ມີລາຄາແພງ ແລະ ຫາຍາກ. ໜ້າເສັຍດາຍທີ່ບໍ່ສາມາດແຍກ ກລາວູຍລາເນດໂຕຕອງໄດ້ປະສົມກັບອາມິກາຊິຊິລິນ.</p>		
<p>ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ</p> 	<p>ຊະນິດເມັດ: 125,200, ຂອງຢາ 250, 500 ແລະ 875 ມລກ ຊະນິດນຳ: 125,200, 250 ແລະ 400 ມລກ ຕໍ່ນຳຢາ 5 ມລ</p>	<p>ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້</p> <p>ຫ້າມໃຊ້ໃນຜູ້ທີ່ມີອາການແພຢາໝວດເປນິຊິລິນ</p>
<p>ປະລິມານ ແລະ ເວລາສຳລັບພະຍາດໜອງໃນທີ່ຄວນໃຊ້</p> 	<p>ໃຫ້ກິນ ອາມິກາຊິຊິລິນທີ່ມີກລາວູຍລາເນດ ໂປຕາຊຽມ (ອີກມັງຕາງ) 3 ກຣາມຫຼັງຈາກນັ້ນ ໃຫ້ໂປຼບິນິຊິດ 1 ກຣາມ, ເທື່ອດຽວ</p>	<p>ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ</p> <p>ສຳລັບພະຍາດໜອງໃນ: ເບິ່ງຢາປະສົມ, ໜ້າທີ 268</p>

<p>ອຳປິຊິລິນ (ອຳຊິນ, ອຳປິຊິນ, ໂອມນີເພນ, ເພນບຼິຕິນ, ໂປລິຊິລິນ) ampicillin (Amcil, Ampicin, Omnipen, Penbritin, Polycillin)</p>		
<p>ຢາອຳປິຊິລິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອໝວດເປນິຊິລິນ, ຖືກນຳໃຊ້ໃນການປິ່ນປົວການຊຶມເຊື້ອ. ຍ້ອນມີການດື່ຢາຊະນິດນີ້ຫຼາຍ, ດັ່ງນັ້ນການນຳໃຊ້ຈຶ່ງບໍ່ມີປະສິດທິຜົນຫຼາຍຄືແຕ່ກອນ.</p>		
<p>ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ</p> 	<p>ຊະນິດເມັດ ແລະ ແຄບຊູນ: 250 ຫຼື 500 ມລກ ຊະນິດນຳ: 125 ຫຼື 250 ມລກ ຕໍ່ນຳຢາ 5 ມລ ສຳລັບຊະນິດແບ່ງຝຸ່ນປະສົມ 500 ມລກ ປະສົມນຳກັນ</p>	<p>ແມ່ນໃຜທີ່ບໍ່ສາມາດໃຊ້ຢາຊະນິດນີ້?</p> <p>ຫ້າມໃຊ້ຢາອຳປິຊິລິນໃນຜູ້ທີ່ມີອາການ ແພຢາໝວດເປນິຊິລິນ</p>
<p>ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້</p> 	<p>ສຳລັບການຊຶມເຊື້ອຫຼັງຈາກການທຳແຫງ (ຊະນິດສັກ) ຫຼື ອັກເສບມິດລູກ: ສັກ 2 ກຣາມ ເຂົ້າການຊຶມ ຫຼື ເສັ້ນເລືອດ, ຫຼັງຈາກນັ້ນຫຼຸດປະລິມານລົງ 1 ກູາມ, 4 ເທື່ອ/ມື້ (ເບິ່ງໜ້າທີ 257 ສຳລັບຢາປະສົມເພື່ອປິ່ນປົວການຊຶມເຊື້ອຫຼັງຈາກການທຳແຫງ ແລະ ໜ້າທີ 97 ສຳລັບອັກເສບມິດລູກ.</p>	<p>ຜົນຂ້າງຄຽງ</p> <p>ບາງຄັ້ງເຮັດໃຫ້ເຈັບກະເພາະ ແລະ ຖອກທອງ. ບາງຄັ້ງເຮັດໃຫ້ມີຜືນແດງ.</p>
<p>ສຳລັບອາການໄຂ້ໃນເວລາຖືພາ: ໃຫ້ກິນຢານີ້ 500 ມລກ 4 ເທື່ອ/ມື້ຈົນກວ່າຈະໄດ້ຮັບການດູແລເອົາໃຈໃສ່ຈາກແພດ.</p>	<p>ຄຳເຕືອນ</p> <p>ພາຍຫຼັງໃຊ້ຢານີ້ 3 ມື້ແລ້ວ ອາການບໍ່ດີຂຶ້ນ, ໃຫ້ປຶກສາແພດ ເພາະທານອາດຈະຕອງໄຂ້ຢາອື່ນແທນ</p>	<p>ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້</p> <p>ໃຫ້ກິນຢານີ້ກ່ອນກິນອາຫານ</p>
	<p>ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ</p>	<p>ສຳລັບການຊຶມເຊື້ອຫຼັງຈາກການທຳແຫງ: ເບິ່ງຢາປະສົມ ໜ້າທີ 256 ແລະ 257</p> <p>ສຳລັບອາການໄຂ້ໃນເວລາຖືພາ: ເບິ່ງຢາປະສົມໜ້າທີ 97</p>

ແອັດສປິຣິນ (ອາເຊຕິນຊາລິຊິລິກ ອາຊິດ, ເອເສສເອ, ອື່ນໆ) aspirin (acetylsalicylic acid, ASA, others)		ຂໍ້ຄວນລະວັງ 	
ຢາແອດສປິຣິນແມ່ນຢາແກ້ເຈັບປວດ, ໄຄ່ບວມ ແລະ ໄຂ້:			
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດເມັດ: 300, 500 ມລກ ແລະ ຂະໜາດອື່ນໆ.	ຜົນຂ້າງຄຽງ 	ອາດເຮັດໃຫ້ລະຄາຍເຄືອງກະເພາະ, ເຈັບກະເພາະ, ຫຼື ມີເລືອດໄຫຼ.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາໃຫ້ຄວນໃຊ້ 	ບວມ ຫຼື ໄຂ້: ໃຫ້ກິນ 300 ຫາ 600 ມລກ ບໍ່ໃຫ້ກິນຫຼາຍກວ່າ 6 ເທື່ອ/ມື້	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ 	ຢາອາສປິຣິນໃຊ້ເພື່ອປິ່ນປົວບາງ ພະຍາດເຊັ່ນ: ອັກເສບຂໍ້ ແລະ ພະຍາດຫົວໃຈ, ແຕ່ສ່ວນຫຼາຍມັກໃຊ້ສຳລັບຫຼຸດຜ່ອນອາການເຈັບ ແລະ ໄຂ້. ສິ່ງທີ່ສຳຄັນຕ້ອງຊອກຫາສາເຫດຂອງອາການເຈັບ ແລະ ໄຂ້ ແລະ ປິ່ນປົວສາເຫດ. ຖ້າໃຊ້ຢາມີແລ້ວອາການເຈັບບໍ່ດີຂຶ້ນພາຍໃນ 10 ມື້ ຫຼື ອາການໄຂ້ບໍ່ເຊົາພາຍໃນ 3 ມື້, ໃຫ້ປຶກສາແພດ.
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ຫ້າມໃຊ້ຢາອາສປິຣິນໃນ: - ແມ່ຍິງຖືພາໄກ້ຈະເກີດລູກອີກ 3 ເດືອນ. - ຜູ້ທີ່ເປັນບາດແຜກະເພາະ ຫຼື ມີບັນຫາເລືອດໄຫຼ. - ກ່ອນການຜາຕັດ. - ແມ່ຍິງທີ່ລຽງລູກດວຍນົມ ແມ່ໃນອາທິດທຳອິດຫຼັງເກີດລູກ. - ຫ້າມໃຊ້ກັບເດັກນ້ອຍ	ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດຈະມີອາການ 	ມີສຽງກ້ອງໃນຫູ, ເຈັບຫົວ, ວິນຫົວ, ກະວິນກະວາຍ, ຫາຍໃຈໄວ.
		ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ:	ສຳລັບອາການເຈັບ ຫຼື ໄຂ້: ຢ່າປາຣາເຊຕາໂມນສຳລັບອາການເຈັບ, ໄຂ້ ຫຼື ໄຄ່ບວມ: ຢາອີບູຢ໌ໄປຟຼເນນສຳລັບອາການເຈັບຮຸນແຮງ: ຢາໂກເດອິນ

ອາຊີໂຫຼມີຊິນ (ຊີໂຫຼມາກສ) azithromycin (Zithromax)			
ຢາໂຫຼມີຊິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອໝວດມາໂກລິດ (macrolide) ສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ (ພຕພ). ມັນອາດຈະມີລາຄາແພງ ແລະ ຫາຍາກ, ແຕ່ມີປະສິດທິຜົນດີຕໍ່ ພຕພ ທີ່ມີສາເຫດຈາກລົງຂາວ ຫຼື ບາດແຜອະໄວຍະວະເພດທີ່ຢາຕ້ານເຊື້ອຊະນິດອື່ນບໍ່ສາມາດປິ່ນປົວໄດ້. ມັນສາມາດໃຊ້ໄດ້ກັບແມ່ຍິງຖືພາ ແລະ ແມ່ຍິງທີ່ລຽງລູກດວຍນ້ຳນົມແມ່.			
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດແຄບຊູນ 250 ມລກ	ຜົນຂ້າງຄຽງ 	ຖອກຫ້ອງ, ປວດຮາກ, ຮາກ, ເຈັບຫ້ອງ.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ 	ສຳລັບເຊື້ອ ຄຼາມິເດີຍ ແລະ ບາດແຜອະໄວຍະວະເພດ: ໃຫ້ກິນ 1 ກຼາມ (1000 ມລກ) ຄັ້ງດຽວ (ສາມາດໃຊ້ຢາອື່ນເບິ່ງໜ້າທີ 268 ແລະ 271)	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ 	ຖ້າໃຊ້ປະລິມານ 1 ເທື່ອ/ອາທິດ ໃຫ້ກິນພ້ອມກັບກິນເຂົ້າ.
	ສຳລັບພະຍາດທ້ອງນ້ອຍອັກເສບ(PID) ໃຫ້ກິນ 1 ກຼາມ (1000ມລກ) ຄັ້ງດຽວ, ຫຼັງຈາກນັ້ນ 1 ອາທິດ ໃຫ້ກິນໃນປະລິມານຄືເກົ່າອີກ (ສາມາດໃຊ້ຢາອື່ນເບິ່ງ ໜ້າທີ 275).	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ	ສຳລັບເຊື້ອຄຼາມິເດີຍ: ເບິ່ງຢາປະລິມໜ້າທີ 268 ສຳລັບບາດແຜອະໄວຍະວະເພດ: ເບິ່ງຢາປະລິມໜ້າທີ 271 ສຳລັບພະຍາດທ້ອງນ້ອຍອັກເສບ: ເບິ່ງຢາປະລິມໜ້າທີ 275
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ນຳຄົນທີ່ແພ້ຢາເອຣີໂຫຼມີຊິນ ແລະ ຢາຕ້ານເຊື້ອຊະນິດອື່ນໃນໝວດມາໂກລິດ		

HLI Seattle Health Learning Center International Field Draft Copy

ເບນຊາຕິນ ເປນີຊີລິນ (ບີຊີລິນ ແອລ-ເອ, ເພນນາດຽກ ແອລ-ເອ, ເພີມາເພນ) benzathine penicillin (Bicillin L-A Penadur L-A, Permapen)	
ຢາເບນຊາຕິນ ເປນີຊີລິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອທີ່ມີປະສິດທິຜົນຍາວໃນຢາໝວດເປນີຊີລິນ, ໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວ ພະຍາດຊິພິລິສ, ບາດແຜອະໄວຍະວະເພດ, ແລະ ການຊຶມເຊື້ອອື່ນໆຮ່ວມທັງການຊຶມເຊື້ອໃນຮູຄໍ. ສວນຫຼາຍແມ່ນໃຊ້ສັກເຂົ້າກຳມຊີນ.	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດແບ່ງຝຸ່ນສຳລັບສັກ: 1.2 ຫຼື 2.4 ລານຫົວໜ່ວຍ ໃນຫຼອດ 5 ມລ.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ 	ສຳລັບພະຍາດຊິພິລິສ; ຖ້າມີບາດແຜໃຫ້ສັກໃສ່ກຳມຊີນເທື່ອ ດຽວ ໃນປະລິມານ 2.4 ລານຫົວໜ່ວຍ. ຖ້າກວດເລືອດບໍ່ພົບເຊື້ອ ຫຼື ບາດ ແຜເຂົ້າແລ້ວກໍຕາມໃຫ້ສັກອາທິດ ລະເທື່ອເປັນເວລາ 3 ອາທິດ.
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນ ຢາມີ 	ນຳຄົນທີ່ແພ້ຢາໃນໝວດ ເປນີຊີລິນ.
ຄຳເຕືອນ 	ເວລາທີ່ທ່ານຈະສັກຢາເປນີຊີລິນຕ້ອງມີຢາ ເອປີເນຟິນໄວເພື່ອປ້ອງກັນເວລາມີການແພ້ ຢາ ແລະ ຊອກຍອນແພ້ຢາຊຶ່ງຈະເກີດຂຶ້ນ ພາຍໃນ 30 ນາທີຫຼັງຈາກສັກຢາເປນີຊີລິນ.
ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ ສາມາດໃຊ້ແທນ	ສຳລັບພະຍາດຊິພິລິສ: ຢາດິກຊີຊີກລິນ, ເຕຕຼາຊີກລິນ, ເອຣີໂທຼມິຊິນສຳລັບປິ່ນປົວ ບາດແຜອະໄວຍະວະເພດເບິ່ງໜ້າທີ 271.

ເບນຊິນເປນີຊີລິນ (ເຊລິເນັກສ, ໄຮ-ໂດ-ເປນ, ເປນີຊີລິນ ຈີ ໂປຕາຊຽມ ຫຼື ໂຊດຽມ benzylpenicillin (Celinex, Hi-Do-Pen, penicillin G potassium or sodium)

ຢາເບນຊິນເປນີຊີລິນ ແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອໃນໝວດເປນີຊີລິນສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດຊິມເຊື້ອຮຸນແຮງ.

ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດແບ່ງຝຸ່ນສຳລັບສັກ: 1 ຫຼື 5 ລານຫົວໜ່ວຍນຳກັນ: 100 ມກ/ 5 ມລ	ຕິດຕາມເບິ່ງອາການແພ້ຢາ ແລະ ອາການຊອກ ພາຍຫຼັງສັກຢາ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ 	ສຳລັບກັນບາດພະຍັກໃນ ເດັກທາກເກີດ: ສັກ 100,000 ໜ່ວຍ/ກລ ໃຊ້ກາມ 4 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ເປັນເວລາ 10 ມື້.	ຄຳເຕືອນ
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນ ຢາມີ 	ນຳຄົນທີ່ແພ້ຢາໃນໝວດ ເປນີຊີລິນ	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ ສາມາດໃຊ້ແທນ ສຳລັບການຊິມເຊື້ອຮຸນແຮງຫຼັງຈາກການ ທຳແທງ: ຢາອຳປິຊີລິນ, ເຊຟາເລັກສຊິນ, ຊີໂປຼຟິກຊາຊິນ, ນູຟິກຊາຊິນ (ສຳລັບຢາປະສົມໃຫ້ເບິ່ງໜ້າທີ 256 ແລະ 257).

ເຊຟິຊິມ (ຊູປຼາກສ) cefixime (Suprax) ຂໍຄວນລະວັງ

ຢາເຊຟິຊິມ ແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອໃນໝວດເຊຟາໂລສະໂປຣິນທີ່ໃຊ້ປິ່ນປົວພະຍາດຊິມເຊື້ອຮ່ວມທັງພະຍາດໜອງໃນ, ອັກເສບທອງນອຍ, ອັກເສບມິດລູກພາຍຫຼັງເກີດລູກ, ການຊິມເຊື້ອພາຍຫຼັງເຮັດໃຫ້ຫຼຸລູກ, ແລະ ອື່ນໆ

ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດເມັດ: 200 ຫຼື 400 ມລູກຊະນິດນຳ: 100 ມລກ ຕໍ່ນຳຢາ 5 ມລ	ຜົນຂ້າງຄຽງ ປວດຮາກ, ຖອກທ້ອງ, ເຈັບຫົວ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ 	ບາດແຜອະໄວຍະວະເພດ ຫຼື ການຊິມ ເຊື້ອຫຼັງຈາກເຮັດໃຫ້ຫຼຸລູກ: ໃຫ້ກິນ 400 ມລກ ຄັ້ງດຽວ (ສຳລັບຢາປະສົມໃຫ້ເບິ່ງ ໜ້າທີ 256-257 ແລະ 275) ສຳລັບອັກເສບມິດລູກຫຼັງເກີດລູກ: ໃຫ້ກິນ 400ມລກ 2 ເທື່ອ/ມື້ ຈົນກວ່າຈະເຊົາໄຂເປັນເວລາ 2 ມື້ສຳລັບ ອັກເສບໄຂຫຼັງ: ໃຫ້ກິນ 500 ມລກ, 2 ເທື່ອ/ມື້ເປັນເວລາ 10 ມື້	ຄຳເຕືອນ ໃນຄົນທີ່ເປັນພະຍາດຕັບໃຫ້ຕິດຕາມ ອາການແພ້ຢາຢ່າງໃກ້ຊິດ ພາຍຫຼັງ ທີ່ໃຊ້ຢາເຊຟິຊິມ ຢາຊະນິດອື່ນໆທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ເຊຟ໌ຕີອາກໂຊນ, ດິກຊີຊີກລິນ, ສະເປັກຕີໂນມິຊິນ ສຳລັບບາດແຜອະໄວຍະວະເພດ: ອາຊີໂທຼມິຊິນ, ເຊັຟ໌ຕີອາກໂຊນ, ດິກຊີຊີກລິນ, ເອຣີໂທຼມິຊິນ, ເມໂທຼນິດາໂຊນ, ສະເປັກຕີໂນມິຊິນເຕຕຼາຊີກລິນ ສຳລັບການຊິມເຊື້ອຫຼັງຈາກການທຳແທງ: ອຳປິຊີລິນ, ເຊັຟ໌ຕີອາກໂຊນ, ກລິນດາມິຊິນ, ດິກຊີຊີກລິນ, ຊັງຕາມິຊິນ, ເມໂທຼນິດາໂຊນສຳລັບອັກເສບມິດລູກ: ອຳປິຊີລິນ, ດິກຊີຊີກລິນ, ຊັງຕາມິຊິນ, ເມໂທຼນິດາໂຊນ ສຳລັບອັກເສບໄຂຫຼັງ: ເຊັຟ໌ຕີອາກໂຊນ, ຊີໂປຼຟິກຊາຊິນ, ເກຕີໂມຊາໂຊນ, ຊັງຕາມິຊິນ
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນ ຢາມີ 	ຄົນທີ່ແພ້ຢາໃນໝວດ ເຊຟາໂລສະໂປຣິນຫາມໃຊ້	

<p>ເຊັຟຕຼີອາກໂຊນ (ນີໂຕຼເຊຟິນ, ໂຣເຊຟິນ) ceftriaxone (Nitrocephin, Rocephin)</p> 		
<p>ຢາເຊັຟຕຼີອາກໂຊນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອຊະນິດແຮງໃນໝວດເຊຟາໂລສະໂປລິນ ທີ່ໃຊ້ສັກເຂົ້າກ້າມຊີ້ນ ຫຼື ທາງເສັ້ນເລືອດນຶ່ງ. ຖ້າກນຳໃຊ້ໃນຫຼາຍພະຍາດຊຶມເຊື້ອຮວມທັງພະຍາດໜອງໃນ, ພະຍາດອັກເສບທອງນອນ (PID), ອັກເສບໄຂ່ຫຼັງ ແລະ ການຊຶມເຊື້ອຮຸນແຮງພາຍຫຼັງເຮັດໄຫຫຼລູກ, ເກີດລູກ ຫຼື ຫຼລູກ.</p>		
<p>ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ</p> 	<p>ຊະນິດເປັນຫຼອດແກ້ວສຳລັບສັກ: 250, 500 ມລກ, 1 ກຣາມ, 2 ກຣາມ ແລະ 10 ກຣາມ</p>	<p>ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້</p> <p>ຜູ້ທີ່ແພ້ຢາໃນໝວດເຊຟາໂລສະໂປຣິນຫ້າມໃຊ້, ຫຼື ຜູ້ທີ່ເຄີຍແພ້ຢາເປັນີ້ຊີລິນ.</p>
<p>ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້</p> 	<p>ສຳລັບການຕິດເຊື້ອຫຼັງຈາກທຳແທ້ງ: ໃຫ້ສັກ 250 ມລກ ໃສ່ກ້າມຊີ້ນຄັ້ງດຽວ (ສຳລັບຢາປະສົມເພື່ອປົນປົວການຊຶມເຊື້ອຫຼັງຈາກທຳແທ້ງເບິ່ງໜ້າທີ 257) ສຳລັບພະຍາດອັກເສບທອງນ້ອຍ: ໃຫ້ສັກ 250 ມລກ ໃສ່ກ້າມຊີ້ນຄັ້ງດຽວ (ສຳລັບຢາປະສົມເພື່ອປົນປົວພະຍາດອັກເສບທອງນ້ອຍໃຫ້ເບິ່ງໜ້າທີ 275) ສຳລັບພະຍາດໜອງໃນ: ໃຫ້ສັກ 125 ມລກ ໃສ່ກ້າມຊີ້ນຄັ້ງດຽວ (ສຳລັບຢາປະສົມເພື່ອ ປົນປົວພະຍາດ ພຕພ ໃຫ້ເບິ່ງໜ້າທີ 275) ສຳລັບອັກເສບໄຂ່ຫຼັງ: ໃຫ້ສັກ 1 ກຼາມ ເຂົ້າທາງເສັ້ນເລືອດນຶ່ງຄັ້ງດຽວຕໍ່ມື້.</p>	<p>ໃຫ້ຕິດຕາມອາການແພ້ຢາ. ໃຫ້ກຽມການປົນປົວການແພ້ຢາ ແລະ ອາການຂອກທຸກຄັ້ງພາຍຫຼັງທີ່ສັກຢາຕາມເຊື້ອ.</p> <p>ຄຳເຕືອນ</p>
<p>ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ສຳລັບພະຍາດອັກເສບທອງນ້ອຍ ຫຼື ຊຶມເຊື້ອພາຍຫຼັງເຮັດໄຫຫຼລູກ: ອາໂປຊີລິນ, ອາຊີໂທຼມີຊິນ, ເຊຟີຊິມ, ກລິນດາມີຊິນ, ດັກຊີຊິກລິນ, ເອຣີໂຕຼມີຊິນ, ຊັງຕາມີຊິນ, ເມໂທຼນິດາໂຊນ, ສະເປັກຕີໂນມີຊິນ, ເຕຕຼາຊິກລິນ, (ເບິ່ງໜ້າທີ 256, 257 ແລະ 275). ສຳລັບພະຍາດໜອງໃນ: ເຊຟີຊິມ, ໂກຕຼີໂມຊາໂຊນ, ດັກຊີຊິກລິນ, ສະເປັກຕີໂນມີຊິນ, ເຕຕຼາຊິກລິນ ສຳລັບອັກເສບໄຂ່ຫຼັງ: ເຊຟີຊິມ, ຊີໂປຼຟິກຊາຊິນ, ໂກຕຼີໂມຊາໂຊນ, ຊັງຕາມີຊິນ.</p>		

<p>ຊີຟາລີຊິນ (ຊີໂປເຣັກສ, ເກເຟລກສ, ເກຟແທບ) cephalexin (Ceporex, Keflex, Keftab)</p>		
<p>ຢາຊີຟາລີຊິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອໝວດຊີຟາໂລສະໂປລິນ, ໃຊ້ສຳລັບປົນປົວອັກເສບເຕົ້ານົມ, ອັກເສບຫຼອດລົມ ແລະ ອັກເສບຜິວໜັງບາງຢາງ.</p>		
<p>ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ</p> 	<p>ຊະນິດເມັດ: 250 ຫຼື 500 ມລກຊະນິດນ້ຳ: 125 ຫຼື 250 ມລກ ຕໍ່ນ້ຳຢາ 5 ມລ.</p>	<p>ໃຫ້ຕິດຕາມອາການແພ້ຢາ</p> <p>ຄຳເຕືອນ</p>
<p>ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້</p> 	<p>ສຳລັບອັກເສບເຕົ້ານົມອັກເສບຜິວໜັງ: ໃຫ້ກິນ 250 ມລກ 4 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 7 ມື້.</p>	<p>ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້</p> <p>ຖ້າທ່ານມີອາການຖອກທ້ອງປົນເລືອດ ແລະ ມີໄຂ່ ໃຫຍ່ຄຸນຊີຟາລີຊິນ ແລ້ວໃຫ້ຢາເມໂທຼນິດາໂຊນແທນ (ເບິ່ງໜ້າທີ 507).</p>
<p>ແມ່ນໃຜທີ່ບໍ່ສາມາດໃຊ້ຢາຊະນິດນີ້?</p> 	<p>ຜູ້ທີ່ແພ້ຢາໃນໝວດເຊຟາໂລສະໂປຣິນຫ້າມໃຊ້, ຢາຊີຟາລີຊິນ.</p>	<p>ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ສຳລັບພະຍາດອັກເສບເຕົ້ານົມ ຫຼື ອັກເສບຜິວໜັງ: ດັກລິກຊາຊີລິນ, ເອຣີໂທຼມີຊິນ, ເປນີຊີລິນ.</p>
<p>ຜົນຂ້າງຄຸງ</p> 	<p>ປວດຮູກ, ຮາກ ແລະ ຖອກທ້ອງ. ກໍລະນີທີ່ມີຖອກທ້ອງປົນເລືອດແມ່ນບໍ່ສູ້ພົບ.</p>	

H.I. Seattle Health Leadership International Field Draft

ແອກຕິເວຕິດ ຊາກໂກນ (ອາກຕິເວຕິດ ກາກບອນ, ລີກິດ ແອນຕິດົດ)
 activated charcoal (Activated Carbon, Liquid Antidote)

ຢາແອກຕິເວຕິດ ຊາກໂກນ ແມ່ນເອົາຖ່ານໄປຜ່ານກຳມະວິທີພິເສດ, ໃຊ້ເພື່ອປິ່ນປົວອາການພິດເບື້ອຈາກຢາ ເຊັ່ນ: ຢາອາສປິຣິນ, ຢາອາເຊຕາມິໂນເຟນ, ຢາເຟໂນບາກບີໂຕນ, ຢາອື່ນໆ ຫຼື ທາດເຄມີ, ຫຼື ພິດເບື້ອ ຈາກເຫັດ. ພາຍຫຼັງໃຫຍາແອກຕິເວຕິດ ຊາກໂກນ ແລວຮີບພາໄປພົບແພດດວນ.

ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດ ຂອງຢາ	 ຊະນິດນ້ຳ: 25 ກຣາມ ຕໍ່ 120 ມລ ຊະນິດແບ້ງ ຝຸ່ນ: 15 ກຣາມ	ຜົນຂ້າງຄຽງ ຖ່າຍເປັນສິດຳ, ຮາກ, ຖອກທອງ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້	 ໃຫ້ກິນ 30 ຫາ 100 ກຣາມ ຄັ້ງດຽວ ໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້	 ໃນກໍລະນີກິນຢາເກີນຂະໜາດ ເຮັດໃຫ້ມີອາການໜັກຈິງ ຮີບພາຄົນເຈັບໄປພົບແພດດວນ ຊຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຫຼາຍກວ່າ ການໃຫຍາແອກຕິເວຕິດ ຊາກໂກນ.
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນ ຢານີ້	 ຫ້າມໃຊ້ໃນຜູ້ທີ່ກິນນ້ຳມັນ ໃສ່ກັບໄຟ, ນ້ຳມັນກາດ ຫຼື ນ້ຳມັນເຊື້ອໄຟ.	ຄຳເຕືອນ:

ກູ້ຮາມເຟນີໂກນ (ກູ້ໂຣມີເຊຕິນ, ເກມີເຊຕິນ, ມີເຊລ ຟາເຣັກສ)
 chloramphenicol (Chloromycetin, Kemicetine, Mycel, Pharex)

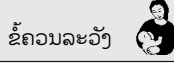

ຢາກູ້ຮາມເຟນີໂກນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອຊະນິດແຮງ, ໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວການຊຶມເຊື້ອຮຸນແຮງພາຍຫຼັງເກີດລູກ. ຫຼຸລູກ, ຫຼື ທຳແທ້ງ. ຢານີ້ຖືກ ນຳໃຊ້ໃນກໍລະນີທີ່ຢາບໍ່ແຮງຊະນິດອື່ນທີ່ບໍ່ມີປະສິດທິຜົນ ຕໍ່ພະຍາດ ຫຼື ຢາອື່ນທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພເທົ່ານັ້ນ. ໃນກໍລະນີ ບໍ່ມີຢາເຕຕູາຊິກລິນ ຫຼື ເອຣີໂທມີຊິນຊະນິດຂີ້ເຜີງ, ຢາ ກູ້ຮາມເຟນີໂກນຊະນິດຂີ້ເຜີງແມ່ນຖືກນຳໃຊ້ແທນສຳລັບໃສຕາເດັກນ້ອຍ.

ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ	ຊະນິດແຄບຊູນ: 250 ມລກ ຊະນິດນ້ຳ: 125 ມລກ ຕໍ່ນ້ຳຢາ 5 ມລ ຊະນິດແບ້ງຝຸ່ນສຳລັບປະສົມນ້ຳກັນ: 1 ກູາມຊະນິດຂີ້ເຜີງ: 1% ຊະນິດນ້ຳຢອດຕາ: 0,5%	 ຖ້າເປັນໄປໄດ້ໃຫ້ໃຊ້ຢາຕ່ານເຊື້ອ ຊະນິດອື່ນ. ຢານີ້ມີຄວາມສູງ ອັນຕະລາຍໃນເລືອດ ແລະ ອາດເຮັດໃຫ້ເສຍຊີວິດ.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້	 ສຳລັບບຸດແລຕາເດັກເກີດໃໝ່: ໃສ່ຕາເບື້ອງລະໜ້ອຍນຶ່ງ ພາຍຫຼັງເກີດ.	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານ ຄວນຮູ້ ສຳລັບການຊຶມເຊື້ອຮຸນແຮງ ຄວນໃຫຍາກູ້ຮາມເຟນີໂກນ ຮວມກັບຢາເບນຊິນ ເປນີຊີລິນ ໃນປະລິມານ 10 ລານຫົວໜ່ວຍ.
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນ ຢານີ້	 ແມ່ຍິງທີ່ຖືພາ ຫຼື ໃຫ້ນົມລູກ.	ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າ ກຳນົດຈະມີອາການ ມີເລືອດໄຫຼ ຫຼື ພິກຂຶ້ງງາຍ ມີບັນຫາກ່ຽວກັບສາຍຕາ.
ຜົນຂ້າງຄຽງ:	 ເຈັບກະເພາະ, ມີບັນຫາ ກ່ຽວກັບສາຍຕາ	ຢາຊະນິດອື່ນ ທີ່ສາມາດ ໃຊ້ແທນ: ສຳລັບບຸດແລຕາເດັກເກີດໃໝ່: ເຕຕູາຊິກລິນ ຫຼື ເອຣີໂທມີຊິນ ຊະນິດຂີ້ເຜີງໄດ້ຜົນດີກວ່າ.

HLI Seattle Health Leads Field Draft Copy International

ຊີໂປຟຼອກຊາຊິນ (ຊີໂລຊານ, ຊີໂປ, ຊີໂປເບ) ciprofloxacin (Ciloxan, Cipro, Ciprobay) 	
ຢາຊີໂປຟຼອກຊາຊິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອຊະນິດແຮງໝວດກິໂນໂລນ ທີ່ໃຊ້ສໍາລັບປິ່ນປົວອັກເສບຜິວໜັງ, ອັກເສບໄຂ້ຫຼັງ ແລະ ບາງພະຍາດ ພຕພ ເຊັ່ນ: ແຜຮິມອອນ	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດເມັດ: 250, 500, ຫຼື 750 ມກ	ຍານີ້ມີປະຕິກິລິຍາຮ່ວມກັບກາເຟອື່ນ (ໃນກາເຟ, ຊູອາກໂກແລັດ, ເຄື່ອງດື່ມໂຄລາ, ອື່ນໆ). ສະນັ້ນຫາມກິນປິ່ນປົວຜະລິດຕະພັນຈາກນີ້ມ.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ 	ຄໍາເຕືອນ
ໃຫ້ກິນ 500 ມລກ. 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 3 ມື້ (ຢາປະສົມສໍາລັບປິ່ນປົວ genital sore ໃຫ້ເບິ່ງໜ້າທີ 271) ສໍາລັບອັກເສບໄຂ້ຫຼັງ: ໃຫ້ກິນ 500ມລກ 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 10 ມື້	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ຕື່ມນໍ້າໃຫ້ຫຼາຍໆ. ທ່ານສາມາດກິນຢາຊີໂປຟຼອກຊາຊິນພ້ອມກັບກິນອາຫານແຕ່ຄວນຫຼີກເວັ້ນຜະລິດຕະພັນຈາກນີ້ມ.
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ ຫ້າມໃຊ້ໃນແມ່ຍິງຖືພາ, ແມ່ຍິງທີ່ກໍາລັງລ້ຽງລູກດ້ວຍນົມແມ່, ຫຼື ອາຍຸຫຼຸດ 16 ປີ	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ <p>ສໍາລັບແຜຮິມອ່ອນ: ອາຊີໂທຣິມິດີນ, ເອຣີໂທຣິມິດີນ, ເຊຟໂຕຣິມິດີນ, ອາກໂຊນສໍາລັບອັກເສບໄຂ້ຫຼັງ: ເຊຟໂຕຣິມິດີນ, ເຊຟໂຕຣິມິດີນ, ໂກຣິໂຕນອາກໂຊນ, ຊັງຕາມີດີນ.</p>
ຜົນຂ້າງຄຽງ ປວດຮາກ, ຖອກທ້ອງ, ຮາກ, ເຈັບຫົວ	

ກລິນດາມີຊິນ (ກລີໂອຊິນ, ດາລາຊິນ clindamycin (Cleocin, Dalasin) 	
ຢາກລິນດາມີຊິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອໝວດລິນໂກຊາມິດ ໃຊ້ສໍາລັບປິ່ນປົວອັກເສບຊ່ອງຄອດ, ທ້ອງນ້ອຍ, ຜິງທ້ອງ, ຜິວໜັງ ແລະ ທາງເດີນຫາຍໃຈ.	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດແຄບຊູນ: 25, 75, 150, 300 ມລກ ຊະນິດນໍາສໍາລັບສັກ: 150 ມລກ/ມລ ຊະນິດຄຼີມ: 2%	ຖ້າໃຊ້ຢານີ້ຫຼາຍກວ່າ 30 ມື້ ສາມາດເຮັດໃຫ້ມີການຊຶມເຊື້ອດ້ວຍເຊື້ອເຫັດ, ແລະ ມີຄວາມອັນຕະລາຍຕໍ່ໄຂ້ຫຼັງ ແລະ ຕັບ. ຢາຊະນິດຄຼີມທີ່ຍັດໃສ່ຊ່ອງຄອດແມ່ນຈະເຮັດໃຫ້ຖົງຢາງອາກາໄມເຊື້ອມສະພາບ (ມັນອາດຈະຈັກຂາດ ເພາະມີນໍ້າຢາກັດ) ຫຼັງຈາກໃຊ້ຢາຊະນິດນີ້ເປັນເວລາ 3 ມື້.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ 	ຄໍາເຕືອນ
ຄອດຍ້ອນແບັກທີເລຍ: ຊະນິດເມັດ: ໃຫ້ກິນ 300 ມລກ. 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 7 ມື້ ຊະນິດຄຼີມ: 5 ມລກ ຍັດໃສ່ຊ່ອງຄອດກ່ອນນອນທຸກມື້ ເປັນເວລາ 7 ມື້ສໍາລັບອັກເສບມິດລູກ ຫຼື ອັກເສບພາຍຫຼັງທໍາແທ້ງ: ສັກ 900 ມລກ ເຂົ້າທາງເສັ້ນເລືອດນັ້ງ 3 ເທື່ອ/ມື້ (ສໍາລັບຢາປະສົມເພື່ອປິ່ນປົວອັກເສບມິດລູກ ແລະ ອັກເສບພາຍຫຼັງທໍາແທ້ງ, ໃຫ້ເບິ່ງໜ້າທີ 97 ແລະ 257).	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ໃຊ້ຢານີ້ຮ່ວມກັບ ຢາ ອີຣີໂທຣິມິດີນ ຫຼື ຢາ ກໍຣາມເຟນີໂກນ ສາມາດເຮັດໃຫ້ປະສິດທິພາບຫຼຸດລົງ. ຖ້າທ່ານມີປະຈໍາເດືອນໃນເວລາ ໃຊ້ຢາຍັດຊ່ອງຄອດບໍ່ໃຫ້ໃຊ້ຜາອະນາໄມເພາະມັນຈະຊຶມຊັບເອົາຢາໝົດ.
ແມ່ນໃຜທີ່ບໍ່ສາມາດໃຊ້ຢາຊະນິດນີ້? ຖ້າທ່ານກໍາລັງລ້ຽງລູກດ້ວຍນໍ້າມັນແມ່ ແລະ ໃຊ້ຢານີ້ຖ້າເດັກຖອກທ້ອງແມ່ນຢຸດໃຊ້ຢາດັ່ງກ່າວ.	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ <p>ສໍາລັບເຊື້ອແບັກທີເລຍໃນຊ່ອງຄອດ: ເມໂທນິດາໂຊນ ສໍາລັບອັກເສບມິດລູກ ຫຼື ອັກເສບພາຍຫຼັງເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລົງ: ອໍາປີຊີລິນ, ເຊຟໂຕຣິມິດີນ, ເຊຟໂຕຣິມິດີນ, ດິກຊີ</p>
ຜົນຂ້າງຄຽງ ປວດຮາກ, ຮາກ, ແລະ ຖອກທ້ອງ ຊຶ່ງສາມາດເກີດຂຶ້ນພາຍໃນ 2-3 ອາທິດພາຍຫຼັງໃຊ້ຢານີ້. ຖ້າໃຊ້ຢານີ້ແລວມືຜົນແດງໃຫຍ່ຢາດ ແລະ ໄປພົບແພດ.	

ໂກເດອິນ (codeine)		ຂໍ້ຄວນລະວັງ
<p>ຢາໂກເດອິນແມ່ນຢາແກ້ປວດໝວດທີ່ມີຢາຝິ່ນສາມາດລະງັບອາການໄອ, ຊ່ວຍໃຫ້ຜ່ອນຄາຍ ແລະ ນອນຫຼັບ, ຄວນໃຊ້ສະເພາະລະງັບອາການໄອພາຍຫຼັງທີ່ປິ່ນປົວສາເຫດອາການໄອ. ໃຊ້ສຳລັບແກ້ອາການປວດທີ່ຢາອື່ນໃຊ້ບໍ່ໄດ້ຜົນ.</p>		
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ	ຊະນິດນຳ: 15ມລ ຕໍ່ ມິນລິລິດ ຊະນິດເມັດ: 15, 30 ຫຼື 60 ມລກ ຊະນິດນຳເຊື່ອມ: ຄວາມແຮງແຕກຕ່າງກັນ	ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດ ຈະມີອາການ ງ້ວງນອນ, ມືນງິງ, ໂກມາ
ປະລິມານ ແລະ ວິທີຄວນໃຊ້	ສຳລັບອາການໄອ: 7 ຫາ 15 ມລກ 4ເທື່ອ/ມື້ຂຶ້ນກັບຕ້ອງການ ສຳລັບອາການເຈັບປວດແບບຮຸນແຮງ: 30 ຫາ 60 ມລກ 4 ຫາ 6ເທື່ອ/ມື້ຂຶ້ນກັບຄວາມຕ້ອງການ	ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດຈະມີອາການ ສັກ ນາລົກໂຊນ (ນາກກາງ) ໃຫ້ຜູ້ທີ່ໃຊ້ຢາໂກເດອິນຫຼາຍກວ່າກຳນົດ. ແລວພາໄປພົບແພດ
ຜົນຂ້າງຄຽງ 	ອາດຈະເຮັດໃຫ້ທ້ອງຜູກ (ຖ່າຍຍາກ), ຖ່າຍເປົາບໍ່ສະດວກ, ປວດຮາກ, ຮາກ, ຄັນ, ເຈັບຫົວ	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ ສຳລັບອາການເຈັບປວດ: ອາເຊຕາມິໂນເຟນ, ອາສປິຣິນ, ອີບູຢໄຟເຟນສຳລັບອາການເຈັບປວດຮຸນແຮງ: ມ່ອກຟິນສຳລັບອາການໄອ: ໃຫ້ດິ່ມນ້ຳຫຼາຍໆໃຫ້ກິນຢາດີໄອຊະນິດນຳເຊື່ອມທີ່ເຮັດເອງຢູ່ບານ (ເບິ່ງໜ້າທີ 303).
ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ 	ຢາໂກເດອິນເປັນຢາທີ່ສາມາດຕິດໄດ້(ເສບຕິດ) ຖ້າທ່ານໃຊ້ຕ້ອງກຳນົດປະລິມານເພີ່ມອີກເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຜົນ.	

cotrimoxazole = trimethoprim + sulfamethoxazole		ຂໍ້ຄວນລະວັງ
<p>(AzoGantanol, Bactrim, Coptin, Gantanol, Pologrim, Septra, Sulfatrim, TMP/SMX, Trimpex, others)</p>		
<p>ຢາໂກຕີໂມຊາໂຊນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອ 2 ຊະນິດປະສົມກັນ (ຊະນິດນຶ່ງມາຈາກໝວດຊູນຟາ), ຢານີ້ໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວອັກເສບພິກຍຸງ ແລະ ອັກເສບໄຂ້ຫຼັງ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຢານີ້ຍັງຊ່ວຍປ່ອງກິນພະຍາດ ຖອກທ້ອງ, ອັກເສບປອດ ແລະ ການຊິມເຊື້ອອື່ນ ໃນຄົນເຈັບໂລກເອດສ.</p>		
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	120 ມລກ(20ມລກ ຫຼືເມໂທປຼີມ + 100ມລກ ຊູນຟາເມໂທຊາໂຊນ), 480 ມລກ (80ມລກ ຫຼືເມໂທປຼີມ + 400ມລກ ຊູນຟາເມໂທຊາໂຊນ ເອີ້ນ ວ່າ “ແຮງດຽວ”), ແລະ 960 ມລກ (160ມລກ ຫຼືເມໂທປຼີມ + 800ມລກ ຊູນຟາເມໂທຊາໂຊນ ເອີ້ນ ວ່າ “ແຮງ ສອງເທົ່າ”) ຊະນິດປະສົມນຳກັນ: 240 ມລກ (40ມລກ ຫຼືເມໂທປຼີມ + 200ມລກ ຊູນຟາເມໂທຊາໂຊນ), ຕໍ່ ນຳຢາ 5 ມລ	ແມ່ນໃຜທີ່ບໍ່ສາມາດໃຊ້ຢາຊະນິດນີ້?
		ແມ່ຍິງຖືພາຫຼວດ 3 ເດືອນ ໃຫ້ຫຼີກລຽງການໃຊ້ຢານີ້. ຖ້າທ່ານແພຍຸງຕາມເຊື້ອໝວດຊູນຟາທາມກິນຢານີ້.
		ຖ້າມີອາການແພ່ຢານີ້ຊຶ່ງມີອາການຄັນ, ຫຼື ຜິນແດງຕາມຜິວໜັງ, ຫຼື ປວດຮາກ, ຮາກໃຫຍ່ດກິນຢານີ້
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້	ສຳລັບອັກເສບພິກຍຸງ: ທີ່ຄວນໃຊ້ໃຫ້ກິນ 2 ເມັດ ແຮງ 480 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 3 ມື້. ສຳລັບອັກເສບໄຂ້ຫຼັງ: ໃຫ້ກິນ 2 ເມັດ ແຮງ 480 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 10 ມື້ ສຳລັບປ່ອງກິນອັກເສບປອດ ແລະ ຖອກທ້ອງໃນຄົນມີເຊື້ອເຊື້ອໂລກເອດສ: ກິນ 2 ເມັດ ແຮງ 480 ທຸກໆມື້. ສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດຖອກທ້ອງປິ່ນເລືອດໃນຄົນມີເຊື້ອເຊື້ອໂລກເອດສ: ກິນ 2ເມັດ ແຮງ 480, ກິນ 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ10 ມື້. ສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດອັກເສບປອດໃນຄົນມີເຊື້ອໂລກເອດສ: ກິນ 4 ເມັດ ແຮງ 480, ກິນ 3 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 21 ມື້ສຳລັບເດັກເກີດໃໝ່ທີ່ແມ່ມີເຊື້ອໂລກເອດສ: ສຳລັບເດັກອາຍຸຫຼວດ 6 ເດືອນ, ໃຫ້ກິນ 120 ມລກ (ປະສົມນຳ 2.5 ມລ) ທຸກໆມື້; ສຳລັບເດັກເດັກອາຍຸ 6 ເດືອນຫຼາຍ 6 ປີໃຫ້ກິນ 240ມລກ (ປະສົມນຳ 5 ມລ) ທຸກໆມື້.	ຄຳເຕືອນ: ເວລາກິນຢານີ້ໃຫ້ດິ່ມນ້ຳຫຼາຍໆ
		ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດ ຈະມີອາການ ປວດຮາກ, ຮາກ, ຖອກທ້ອງ, ກະວິນກະວາຍ, ເຫືອອອກ
		ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ ສຳລັບອັກເສບພິກຍຸງ ແລະອັກເສບໄຂ້ຫຼັງ: ເຊຟີຊິມ, ເຊຟຕຼີອາກໂຊນ, ຊີໂປຼຟຼີກຊາຊິນ, ຊັງຕາມີຊິນ, ນີໂຕຼຟູຮາງໂຕອິນສຳລັບຖອກທ້ອງໃນຄົນເປັນເອດສ: ນີໂຟຼກຊາຊິນ, ເມໂທນິດາໂຊນ

ເດັກຊາເມຕາໂຊນ (ດີກາໂດຼນ, ດີຊີໂລນ, ອິນຟລາມ, ມາກຊີເດັກສ) dexamethasone (Decadron, Decilone, Inflamm, Maxidex)	
ຢາເດັກຊາເມຕາໂຊນແມ່ນຢາຊະນິດສະເຕລອຍໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວຊ່ອກຍ້ອນອາການແພ້ (ເບິ່ງໜ້າທີ 545).	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດເມັດ: 0.25, 0.5, 0.75, 1, 1.5, 2, 4 ຫຼື 6 ມລກ ຊະນິດນໍ້າ: 0.5 ມລກ ຕົ້ນນໍ້າຢາ 5 ມລ ຫຼື 1 ມລກ ຕົ້ນນໍ້າຢາ 1 ມລ ສຳລັບສັກ: 4, 8, 10, 16 ຫຼື 20 ມລກຕົ້ນນໍ້າຢາ 1 ມລ	 ຜົນຂ້າງຄຽງ ໃນຄົນເຈັບຫຼືເປັນເບົາຫວານອາດຈະເຮັດໃຫ້ຮາຍແຮງຂຶ້ນຫຼືມພາຍໃນ 2-3 ຊົ່ວໂມງ. ນອກນັ້ນຢານີ້ຍັງເຮັດໃຫ້ຄວາມດັນເລືອດເພີ່ມຂຶ້ນອີກ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ ສຳລັບຊ່ອກຍ້ອນອາການແພ້: ສັກ 20 ມລກ ໃສ່ກ້າມຂຶ້ນ. ຖ້າອາການດັ່ງກ່າວເປັນຄືນອີກ ໃຫ້ກິນ 20 ມລກ ແລະ ສາມາດໃຫ້ຄືນອີກເທື່ອໜຶ່ງຖ້າຕ້ອງການ.	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ສຳລັບຊ່ອກຍ້ອນອາການແພ້: ໃຫ້ຢາຮີໂດຼກອກຕີໂຊນ

ດີອາເຊປາມ (ແອນຊີໂອນິນ, ກາມໂປສ, ວາລີອອມ) Diazepam (Anxionil, Calmpose, Valium)		ຂໍ້ຄວນລະວັງ
ຢາດີອາເຊປາມແມ່ນຢາລະບັບໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວ ແລະ ປ້ອງກັນອາການຊັກ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຢານີ້ຍັງຊ່ວຍໃຫ້ຜ່ອນຄາຍ ແລະ ເຮັດໃຫ້ນອນຫຼັບດີ		
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດເມັດ: 5 ຫຼື 10 ມລກ ຊະນິດສັກ: 5 ມລກ ຕົ້ນນໍ້າຢາ 1 ມລ ຫຼື 10 ມລກ ຕົ້ນນໍ້າຢາ 5 ມລ	ຜົນຂ້າງຄຽງ ຖ້າໃຊ້ຢານີ້ເລື້ອຍ ຫຼື ປະລິມານສູງ ໃນເວລາຖືພາ ອາດເຮັດໃຫ້ເດັກເກີດມາພິການໄດ.	
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ ສຳລັບອາການຊັກ: ສັດ 20 ມລກ ເຂົ້າທາງຮູທະວານໂດຍໃຊ້ສະແລັງທີ່ບໍ່ມີເຂັມ (ເບິ່ງໜ້າທີ 87). ຖ້າຊັກອັກສາມາດໃຫ້ຕື່ມ 10 ມລກ, ແຕ່ລະຄັ້ງທີ່ໃຫ້ຢາຄວນມີໄລຍະຫ່າງກັນຢ່າງໜ້ອຍ 20 ນາທີ. ຖ້າບໍ່ມີຢາດີອາເຊປາມຊະນິດສັກ, ໃຫ້ປິດຢາຊະນິດເມັດແລ້ວປະສົມກັບນໍ້າແທນ. ສຳລັບກະວົນກະວາຍ ຫຼື ສັ່ນໃນໄລຍະຢຸດກິນເຫຼົ້າ (ເຊົາກິນເຫຼົ້າ): ໃຫ້ກິນ 10 ຫາ 20 ມລກ, ສາມາດໃຫ້ອີກພາຍຫຼັງ 1 ຊົ່ວໂມງ. ຖ້າຍັງມີອາການດັ່ງກ່າວອີກໃຫ້ ທຸກໆ 4-5 ຊົ່ວໂມງ ແລະ ໄປພົບແພດ. ສຳລັບຜ່ອນຄາຍ ແລະ ເຮັດໃຫ້ນອນຫຼັບ: ໃຫ້ກິນ 2,5 ຫາ 5 ມລກ.	ຄຳເຕືອນ: ຢາດີອາເຊປາມແມ່ນຢາທີ່ເຮັດໃຫ້ຕິດ (ເສບຕິດ), ໃຫ້ຫຼີກເວັ້ນກິນຢາ ນີ້ຮວມກັບຢາອື່ນເພາະຈະເຮັດໃຫ້ງວງນອນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຫຼົ້າ	
	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ຢາດີອາເຊປາມບໍ່ແມ່ນຢາແກ້ປວດ. ຢານີ້ເຮັດໃຫ້ຕິດໄດ (ຢາເສບຕິດ)	
	ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດ ເຫງົານອນ, ເສຍຄວາມຊິງຕິວ (ບໍ່ທຽງ), ກະວົນກະວາຍ ຈະມີອາການ	
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ ແມ່ຍິງຖືພາ, ຫຼື ກຳລັງລ້ຽງລູກ ດວຍນົມແມ່ ຄວນໃຊ້ຢາດີອາເຊປາມແຕ່ໃນກໍລະນີສຸກເສີນ.	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ສຳລັບອາການຊັກ: ມາເຊຊຽມ ຊຸນເຟດສຳລັບນອນຫຼັບ: ດີເຟນ ຮີດຼາມິນສຳລັບຜ່ອນຄາຍ: ຮີໂດຼຊີຊິນ	

ດີກລິກຊາຊີລິນ dicloxacillin	
ຢາດີກລິກຊາຊີລິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອພວດເປນິຊີລິນໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວອັກເສບເຕົ້ານົມ ແລະ ອັກເສບຜິວໜັງ	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດແຄບຊຸນ: 125, 250 ຫຼື 500 ມລກ ຊະນິດນໍ້າ: 62.5 ມລກ ຕົ້ນນໍ້າຢາ 5 ມລ.	ຜົນຂ້າງຄຽງ: ປວດຮາກ, ຮາກ, ເຈັບຫົວ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ ສຳລັບອັກເສບເຕົ້ານົມ ຫຼື ອັກເສບຜິວໜັງ: ໃຫ້ກິນ 500 ມລກ 4 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 7 ມື້.	ຄຳເຕືອນ: ຕິດຕາມອາການແພ້ຢາ ແລະ ອາການຊອກ
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ ຫ້າມໃຊ້ຢານີ້ຖ້າທ່ານມີອາການແພ້ຢາເປນິຊີລິນ	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ສຳລັບອັກເສບເຕົ້ານົມ ແລະ ອັກເສບຜິວໜັງ: ເຊຟາເລັກສຊິນ, ເອຣີໂທຼມີຊິນ, ເປນິຊີລິນ

ດີເຟນຮີດາມິນ ໄຮໂດຼກລ໌ໄຮ (ເບັກຕີໂວ, ບີນາດຼິນ) diphenhydramine hydrochloride (Bectivo, Benadryl)		ຂໍ້ຄວນລະວັງ 	
ຢາດີເຟນຮີດາມິນແມ່ນຢາແອນຕີຮີສຕາມິນທີ່ເຮັດໃຫ້ເຍື່ອເມືອກດັງແຫ້ງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເຫງົາງານອນ. ຢານີ້ມີປະສິດທິຜົນໃນການປິ່ນປົວອາການຄັນ ແລະ ບັນຫານອນບໍ່ຫຼັບ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງສາມາດປິ່ນປົວອາການແພ ຫຼື ຊອກ			
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດແຄບຊຸນ: 25 ຫຼື 50 ມລກ ຊະນິດນໍາເຊື່ອມ: 12.5 ມລກ ຕໍ່ນໍາຢາ 5 ມລຊະນິດຫຼອດສໍາລັບສັກ: 10 , 30 ຫຼື 50 ມລກ ໃນ 1 ມລ	ຜົນຂ້າງຄຽງ 	ເຫງົາງານອນ, ປາກແຫ້ງ. ບາງຄັ້ງເຮັດໃຫ້ປວດຮາກ ແລະ ຮາກ. ໃນກໍລະນີທີ່ຫາຍາກທີ່ ຢານີ້ເຮັດໃຫ້ຕື່ນເຕັ້ນ ຫຼື ກະວົນກະວາຍ.	
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ ສໍາລັບອັກເສບເຕົ້ານົມ ຫຼື ອັກເສບຜິວໜັງ: ໃຫ້ກິນ 500 ມລກ 4 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 7 ມື້	ຄໍາເຕືອນ 	ຫ້າມໃຊ້ຖ້າທ່ານຕ້ອງການຢູ່ໃນສະພາບລະມັດລະວັງ, ຢານີ້ເຮັດໃຫ້ຢາລະງັບ ແລະ ອັນຕະລາຍຂອງເຫຼົ່າເພີ່ມຂຶ້ນ.	
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ 	ໃຫ້ໃຊ້ໃນກໍລະນີມີອາການແພຮຸນແຮງ ແລະ ຊອກເທົ່ານັ້ນທີ່ໃຊ້.	
		ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ:	ສໍາລັບອາການແພ: ໄຮດຼີກຊິນ, ໂປເມຕາຊິນສໍາລັບນອນຫຼັບ: ດີອາເຊປາມ

ດົກຊີຊິກລິນ (ໄບໂອໂກລິນ, ໂດຣິກສ, ໂມໂນດົກສ, ໄວບຼາມີຊິນ, ໄວບຼາ-ແທບສ) doxycycline (Bicolyn, Doryx, Monodox, Vibramycin, Vibra-Tabs)		ຄໍາເຕືອນ: 	
ຢາດົກຊີຊິກລິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອເຕຕຼາຊິກລິນໃຊ້ສໍາລັບປິ່ນປົວພະຍາດຊິມເຊື້ອຫລາຍຊະນິດຮວມທັງ ພຕພ, ອັກເສບທອງນອຍ, ຊິມເຊື້ອພາຍຫຼັງເຮັດໃຫ້ຫຼຸລູກ, ແລະ ອື່ນໆ. ຢານີ້ຖືກນໍາໃຊ້ແທນຢາເຕຕຼາຊິກລິນ.			
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດເມັດ: 50 ຫຼື 100 ມລກ	ຜົນຂ້າງຄຽງ 	ຖອກທ້ອງ ຫຼື ເຈັບກະເພາະ. ບາງຄົນມີຜົນແດງຕາມຜິວໜັງຖ້າຖືກແສງແດດຫຼາຍ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ 	ສໍາລັບລົງຂາວຍ້ອນ ພຕພ: ໃຫ້ກິນ 100 ມລກ 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 7 ມື້ (ຫຼືໃຊ້ຢາອື່ນໃຫ້ເບິ່ງໜ້າທີ 268). ສໍາລັບພະຍາດຊິຟິລິສໂລຍະເລີ່ມຕົ້ນ: 100 ມລກ 2 ເທື່ອ/ມື້ເປັນເວລາ 14 ມື້. ສໍາລັບອັກເສບທ້ອງນ້ອຍ: ກິນ 100ມລກ 2 ເທື່ອ/ມື້ເປັນເວລາ 14 ມື້ (ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ປິ່ນປົວອັກເສບທ້ອງນ້ອຍ, ເບິ່ງໜ້າທີ 275). ສໍາລັບປ້ອງກັນການຊິມເຊື້ອຫຼັງເຮັດໃຫ້ຫຼຸລູກ ຫຼື ຕັດອະ ໄວຍະວະເພດຍິງ: ກິນ 100ມລກ 2ເທື່ອ/ມື້ ມື້ດຽວສໍາລັບຊິມເຊື້ອຫຼັງເຮັດໃຫ້ຫຼຸລູກ (ຊະນິດເມັດ): ໃຫ້ກິນ 100 ມລກ 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 14 ມື້(ຢາຊະນິດອື່ນ, ເບິ່ງໜ້າທີ 256). ສໍາລັບຊິມເຊື້ອຫຼັງເຮັດໃຫ້ຫຼຸລູກ (ຊະນິດສັກ): ສັກ 100 ມລກ ເຂົ້າກ້າມຊີ້ນ ຫຼື ທາງເສັ້ນເລື້ອດນຶ່ງ 2 ເທື່ອ/ມື້ (ຢາຊະນິດອື່ນ, ເບິ່ງໜ້າທີ 257). ສໍາລັບຊິມເຊື້ອຫຼັງຄອດ (ເກີດລູກ): ໃຫ້ກິນ 100 ມລກ 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 2 ມື້ ຫຼື ຈົນກວ່າອາການໄຂ້ຈະຫາຍໄປ(ຢາຊະນິດອື່ນ, ເບິ່ງໜ້າທີ 97).	ຄໍາເຕືອນ 	ແມ່ຍິງຖືພາ ຫຼື ກໍາລັງລ້ຽງລູກ ດວຍນົມແມ່ຫາມໃຊ້ຢານີ້ ຫາມໃຊ້ຢາດົກຊີຊິກລິນເມື່ອພົດອາຍຸແລ້ວ. ຫາມກິນຢານີ້ນັ້ນຜະລິດຕະພັນນົມ ຫຼື ຢາ ແອນຕາຊິດ.
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ 	ເພື່ອປ້ອງກັນການລະຄາຍເຄື່ອງຜິວໜັງ ແລະ ຕຸ່ມໂພງຍອນຢານີ້, ບໍ່ໃຫ້ກິນຢານີ້ກ່ອນນອນ, ໃຫ້ນຶ່ງ ຫຼື ຍືນ ແລະ ດື່ມນໍ້າຫຼາຍໆ	
		ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ:	ສໍາລັບພະຍາດຊິຟິລິສ: ເບນຊາທິນ, ເອຣີໂທຼມີຊິນ, ເປນີຊີລິນ, ເຕຕຼາຊິກລິນສໍາລັບພະຍາດໜອງໃນ: ເຊພີຊິມ, ເຊພຕ້ອກໂຊນ, ສະເປີກຕີໂນມີຊິນ. ສໍາລັບເຊື້ອຄູາມີເດີຍ: ອາມິກາຊີຊິລິນ, ອາຊີໂທຼມີຊິນ, ເອຣີໂທຼມີຊິນ, ເຕຕຼາຊິກລິນສໍາລັບປ້ອງກັນຊິມເຊື້ອຫຼັງທໍາແຫງ: ເອຣີໂທຼມີຊິນສໍາລັບການຊິມເຊື້ອຫຼັງທໍາແຫງ: ເບິ່ງໜ້າທີ 256, 257ສໍາລັບການຊິມເຊື້ອຫຼັງຕັດອະ ໄວຍະວະເພດ: ອີຣີໂທຼມີຊິນ.

ເອປິເນຟຼຣິນ ຫຼື ອາເດຣນາລິນ (ອາເດຣນາລິນ) Epinephrine or adrenaline (Adrenalin)	
ຢາເອປິເນຟຼຣິນ ແລະ ຢາອາເດຣນາລິນແມ່ນຢາຂະນິດດຽວກັນແຕ່ມີ 2 ຊື່. ຢານີ້ໃຊ້ສຳລັບແກ້ອາການແພ້ ຫຼື ຊ່ອກຍ້ອນແພ້, ຕົວຢ່າງ: ຊ່ອກຍ້ອນແພ້ຢາເປນີຊີລິນ. ນອກຈາກນີ້ຍັງໃຊ້ປົວພະຍາດຫິດຮຸນແຮງ.	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດຫຼອດສຳລັບສັກ: 1 ມລກ ຕໍ່ນຳຢາ 1 ມລ	 ຫ້າມໃຊ້ເກີນປະລິມານທີ່ກຳນົດໄວ້, ຫາມສັກໃສ່ກະໂພກ, ໃຫ້ສັກໃສ່ກົກແຂນ.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ ສຳລັບພະຍາດຫິດຮຸນ, ອາການແພ້ຂັ້ນປານກາງ ຫຼື ຊ່ອກຍ້ອນກາງແພ້: ໃຫ້ສັກ 1/2 ມລກ (1/2 ມລ), ສັກໃສ່ກອງໜັງ (ບໍ່ແມ່ນສັກໃສ່ກາມຊິນ), ຢູ່ກົກແຂນ. ຖ້າຕ້ອງການສັກຕື່ມເປັນຄັ້ງທີ 2 ແມ່ນໃຫ້ສັກຫຼັງຈາກຄັ້ງທຳອິດ 20-30 ນາທີ ແລະ ຖ້າຕ້ອງການສັກຄັ້ງທີ 3 ອີກກໍໃຫ້ສັກຫຼັງຈາກຄັ້ງທີ 2 20-30 ນາທີ (ສາມາດໃຫ້ຢາຂະນິດອື່ນ, ເບິ່ງໜ້າທີ 545)	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ກ່ອນຈະສັກຢານີ້ໃຫ້ຈັບເບິ່ງຊິບພະຈອນກອນ. ຫາມສັກເກີນ 3 ຄັ້ງ. ຖ້າກຳມະຈອນເຕັ້ນໄວຫຼາຍຫຼວງ 30 ເທື່ອ/ນາທີ ຫຼັງຈາກສັກຄັ້ງທຳອິດ, ຫາມສັກຄັ້ງຕໍ່ໄປອີກ.
ຜົນຂ້າງຄຽງ ມີອາການຍ້ານ, ກະວິນກະວາຍ, ປະສາດອອນ, ເຈັບຫົວ, ວິນວຽນຫົວໃຈເຕັ້ນໄວ	ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດຈະມີອາການ ຄວາມດັນເລືອດຂຶ້ນສູງຫົວໃຈເຕັ້ນໄວ, ເສັ້ນເລືອດສະໝອງອຸດຕັນ

ergometrine maleate, methylergonovine maleate (Anurhage, Ergonovine, Ergotrate, Methergine)	
ຢາເອີໂກເມຕຼິນແມ່ນຢາເຮັດໃຫ້ມົດລູກປັ້ນ ແລະ ເສັ້ນເລືອດຕິບເຂົ້າ. ຢານີ້ນຳໃຊ້ເພື່ອຄວບຄຸມເລືອດໄຫຼຫຼັງຄູອດ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລູກ. ຢາເອີໂກເມຕຼິນ ແລະ ຢາເມຕຼິນເອີໂກໂນວິນແມ່ນຢາຂະນິດດຽວ. ພາຍຫຼັງໃຫ້ຢານີ້ແລ້ວໃຫ້ໄປພັບແພດ.	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດເມັດ: 0.2 ມລກ ຊະນິດສັກ: 0.2, 0.25, ແລະ 0.5 ມລກ ໃນຫຼອດ 1 ມລ	 ຫ້າມໃຊ້ຢານີ້ໃນໄລຍະເລີ່ມທ້ອງປັ້ນ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ທ້ອງປັ້ນຖີ່ຂຶ້ນ ແລະ ຫາມໃຊ້ຢານີ້ກ່ອນເດັກ ແລະ ແຫອອກ.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ ສຳລັບເລືອດໄຫຼຮຸນແຮງ ຫຼັງຄູອດ: ຫຼັງຈາກແຫ້ໂຄະອອກ: ໃຫ້ສັກ 0.02 ມລກ ເຂົ້າກາມຊິນ, ຫຼື ກິນ 1 ເມັດ(0.2 ມລກ) 4 ເທື່ອ/ມື້. ສຳລັບອາການສິນເລືອດໄຫຼຮຸນແຮງພາຍຫຼັງເຮັດໃຫ້ແທ້ງລູກ: ໃຫ້ສັກ 0.2 ມລກ ເຂົ້າກາມຊິນ, ຈາກນັ້ນໃຫ້ກິນ 0.2 ມລກ ຫຼື ສັກ ທຸກໆ 6 ຊົ່ວໂມງ/ມື້.	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ຫ້າມໃຊ້ຢານີ້ເພື່ອເຮັດໃຫ້ແທ້ງລູກ ເພາະຢານີ້ອາດເຮັດໃຫ້ຄົນເຈັບເສັ້ຍຊີວິດກອນໄດ້. (ສຳລັບການແທ້ງລູກ, ເບິ່ງພາກທີ 15)
ຜົນຂ້າງຄຽງ ປວດຮາກ, ຮາກ, ວິນວຽນ, ເຫືອອອກ	ຢາຂະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ຢາອີກຊີຕິກຊິນ, ມີໂຊໂປສໂຕນແທນໄດ້

HLL Seattle Health Leaders International Field Draft Copy

<p>ອີຣີໂທຼມີຊິນ (ອີ ອີ ເອສ, ອີ-ມີຊິນ, ອີຣີ-ແມກສ, ອີທຼິນ, ອີໂລຊອນ, ອີໂລຕີຊິນ) erythromycin (E.E.S., E-Mycin, Ery-max, Ethril, Ilisone, Ilotycin)</p>		
<p>ຢາອີຣີໂທຼມີຊິນມັນຢາຕ້ານເຊື້ອໝວດມາໂກຼລິດໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວການຊຶມເຊື້ອ, ຮວມທັງບາງພະຍາດ ພຕພ, ອັກເສບລະບົບຫາຍໃຈ, ແລະ ອັກເສບຜິວໜັງ. ແມ່ຍິງຖືພາສາມາດໃຊ້ຢານີ້ຢ່າງປອດໄພ ແລະ ຢາມີຫາໄດ້ທົ່ວໄປ.</p>		
<p>ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ</p> 	<p>ຊະນິດເມັດ ຫຼື ແຄບຊູນ: 200, 250, ຫຼື 500 ມລກ ຊະນິດຂີ້ເຜີ້ງ: 1% ຊະນິດແບ່ງຝຸ່ນປະລິມານ: 125 ມລກ ຕໍ່ນຳຢາ 5 ມລ</p>	<p>ຜົນຂ້າງຄຽງ ອາດເຮັດໃຫ້ເຈັບກະເພາະ ຫຼື ປວດຮາກ, ຮາກ, ຖອກທອງ.</p>
<p>ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້</p> 	<p>ໃຫ້ກິນ 500 ມລກ ເປັນເວລາ 7 ມື້ (ເບິ່ງໜ້າທີ່ 268, ຢາປະລິມສຳລັບປິ່ນປົວລົງຂາວ ຈາກ ພຕພ)</p>	<p>ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ຢາອີຣີໂທຼມີຊິນມີປະສິດທິພາບດີ ຖ້າກິນກອນຄູາບເຂົ້າ 1 ຊົ່ວໂມງ ຫຼື ຫຼັງຄູາບເຂົ້າ 2 ຊົ່ວໂມງ. ຖ້າເຈັບກະເພາະແຮງໃຫ້ກິນຢານີ້ ພອມອາຫານ. ຫາມບໍ່ໃຫ້ທູບຢາ ເພາະຢານີ້ຖືກໂອບໄວເພື່ອບໍ່ໃຫ້ນຳຢາອອກ ກະເພາະອາຫານລະລາຍໄວກອນທີ່ ຢາຈະເລີ່ມອອກລິດ.</p>
<p>ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້</p> 	<p>ຫ້າມໃຊ້ໃນຜູ້ທີ່ແພ່ຢາຕ້ານເຊື້ອ ໝວດມາໂກຼລິດ</p>	<p>ຢາຊະນິດອື່ນ ທີ່ສາມາດ ໃຊ້ແທນ: ສຳລັບອັກເສບເຕົ້ານົມ: ອາມິກາຊີຊິລິນ, ເຊຟາລີຊິນ, ເອຣີໂທຼມີຊິນ</p> <p>ສຳລັບຂົ້ມເຊື້ອພາຍຫຼັງຕັດອະໄວຍະວະເພດ: ເຊຟາລີຊິນ, ດີກາຊີຊິກລິນ. ສຳລັບ ພຕພ: ສຳລັບຢາປະລິມເບິ່ງໜ້າທີ່ 268 ແລະ 271 ສຳລັບຕາເດັກເກີດໃໝ່: ຢາເຕຕາຊີກລິນຊະນິດຂີ້ເຜີ້ງ, ຢາກລໍຣາມເຟນີໂກນຊະນິດຂີ້ເຜີ້ງ ສຳລັບອັກເສບຜິວໜັງ: ດີກລິກຊາຊິລິນ</p>

<p>ເອສໂຕຼເຢນ (ເອຕີນິນ ເອສຕຼາດີໂອນ, ເມສຕຼາໂນນ)</p>	
<p>ທາດເຄມີຂອງເອສໂຕຼເຢນຖືກເຮັດເປັນຢາເມັດຄຸມກຳເນີດ ແລະ ຢາສັກຄຸມກຳເນີດ. ພວກມັນຄ້າຍຄືກັນກັບຮອກໂມນ ເອສໂຕຼເຢນທີ່ຜະລິດຈາກຮາງກາຍຜູ້ຍິງ. ເອສໂຕຼເຢນສາມາດໃຊ້ປິ່ນປົວເລືອດໄຫຼຜິດປົກກະຕິ. ແຕ່ຫາມໃຊ້ໄລຍະຍາວ ໃນຜູ້ຍິງທີ່ໝົດປະຈຳເດືອນ (ເບິ່ງໜ້າທີ່ 8). ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ, ໃຫ້ເບິ່ງພາກຢາເມັດຄຸມກຳເນີດ, ຢາສັກຄຸມກຳເນີດ, ແລະ ການວາງແຜນຄອບຄົວ (ເບິ່ງໜ້າທີ່ 13 ແລະ ໜ້າທີ່ 522-524).</p>	

<p>ເອຕາມບູຍໂຕນ (ອິນເຕີບູຍໂຕນ, ມີອາມບູຍໂຕນ, ມີໂກຼນ, ໂອດີໂຕນ, ຕຼີອາມບູຍໂຕນ) ethambutol (Interbutol, Myambutol, Mycrol, Odetol, Triambutol)</p>		
<p>ຢາເອຕາມບູຍໂຕນໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດວັນນະໂລກ. ໂດຍສະເພາະທີ່ຢາອື່ນມີປະສິດທິຜົນບໍ່ພຽງພໍ. ຢານີ້ຖືກໃຊ້ ຮວມກັບຢາຊະນິດອື່ນ. ເບິ່ງໜ້າທີ່ 25</p>		
<p>ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ</p> 	<p>ຊະນິດເມັດ: 100, ຫຼື 400 ມລກ ຊະນິດນຳເຊື້ອມ: 25 ມລກ/ມລ</p>	<p>ຜົນຂ້າງຄຽງ ຢາເອຕາມບູຍໂຕນມັກເຮັດໃຫ້ມີ ການປ່ຽນແປງການເບິ່ງເຫັນ 1 ຫຼື ທັງ 2 ຂ້າງ. ບາງເທື່ອອາດຈະເຫັນ ເປັນຈຸດດູ່ກ້າງ ຫຼື ເປັນ “ຮູ”. ອາດຈະເຫັນການວາງຈະຫາຍໄປທຳຢຸດ ໃຊ້ຢານີ້.</p>
<p>ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້</p> 	<p>ວັນນະໂລກແມ່ນຕ່າງກັນແຕ່ ລະເຂດ. ໄປພົບພະນັກງານ ແພດ (ກິນຢາເອຕາມບູຍໂຕນ ຮວມກັບຢາອື່ນ, ເບິ່ງໜ້າທີ່ 398).</p>	<p>ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ສິ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ທ່ານຈະຕ້ອງກິນຢາໃຫ້ຄົບ ຕາມລະບົບຂອງການປິ່ນປົວພະຍາດ ວັນນະໂລກ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະໃຊ້ເວລາ ດົນເກືອບປີກໍຕາມ, ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນທ່ານ ອາດຈະແຜ່ເຊື້ອພະຍາດໄປຫາຜູ້ອື່ນ ຫຼື ເປັນພະຍາດກັບຄືນອີກຍອນວັນນະໂລກ ເປັນພະຍາດທີ່ປົວໄດ້ທາງຂາດໄດ້ຍາກ.</p>
<p>ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້</p> 	<p>ຫ້າມໃຊ້ໃນຜູ້ທີ່ມີບັນຫາທາງສາຍ ຕາ, ຮວມທັງເປັນພະຍາດແກນ ຕາຂຸນ. ນອກຈາກນັ້ນຜູ້ທີ່ມີບັນ ຫາກັບໂຂ່ຫຼັງກໍຫາມໃຊ້ຢານີ້ຄືກັນ.</p>	

ຟລູເຊນາໂຊນ (ດີຟລູການ) fluconazole (Diflucan) 	
ຢາຟລູເຊນາໂຊນແມ່ນຢາຕ້ານການຊຶມເຊື້ອດ້ວຍເຊື້ອເຫັດ (ເຊື້ອລາ) ໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວເປັນຝ່າຂາວຢູ່ຜູ້ປາກ (ເປັນກາງ), ແລະ ການຊຶມດ້ວຍເຊື້ອເຫັດອື່ນໆ. ຢານີ້ໃຊ້ສຳລັບຄົນເຈັບທີ່ມີເຊື້ອເອດສ (HIV) ແລະ ສຳລັບແທນຢາອື່ນທີ່ບໍ່ໄດ້ຜິນ.	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດແຄບຊູນ: 50 ມລຸກ ຊະນິດນຳ: 50 ມລຸກ ຕໍ່ນຳຢາ 5ມລ ຊະນິດສັກໄສເສັ້ນເລືອດນຶ່ງ: 2 ມລຸກ ໃນຫຼອດ 5 ມລ	ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນ ຢານີ້ ຫ້າມໃຊ້ໃນຜູ້ຍິງຖືພາ ຫຼື ລ້ຽງລູກດ້ວຍນົມແມ່. ຜູ້ທີ່ມີເຊື້ອອັກເສບຕັບ, ພະຍາດຕັບ, ຫຼື ມີບັນຫາໄຂ່ຫຼັງຫ້າມໃຊ້ຢານີ້ຄືກັນ.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ ສຳລັບຊຶມເຊື້ອເຫັດໃນຜູ້ປາກ (ເປັນກາງ): ໃຫກິນ 400ມລຸກເທື່ອດຽວຕໍ່ມື້ ຫຼັງຈາກນັ້ນກິນ 200 ມລຸກ 1 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 14 ມື້. ຖ້າອາການບໍ່ດີຂຶ້ນພາຍໃນ 3-5ມື້, ໃຫ້ເພີ່ມປະລິມານຂຶ້ນເປັນ 400 ມລຸກ ຕໍ່ມື້.	ຜົນຂ້າງຄຽງ ອາດເຮັດໃຫ້ປວດຮາກ, ຮາກ
	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ເກໂຕໂຣນາໂຊນ, ນິສຕາຕິນ

ຊັງຕາມີຊິນ (ແບັກຕີເດີມ, ກາລາມີຊິນ, ເຊີວີເຢນຕາ) gentamycin (Bactiderm, Garamycin, Servigenta) 	
ຢາຊັງຕາມີຊິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອຊະນິດແຮງໝວດອາມິໂນກາລິໂກຊິດ ໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດໜອງໃນ, ອັກເສບໄຂ່ຫຼັງຮຸນແຮງ ຫຼື ອັກເສບຮຸນແຮງອື່ນໆ. ສຳລັບອັກເສບທ້ອງນ້ອຍການປິ່ນປົວແມ່ນໃຊ້ຮ່ວມກັບຢາອື່ນ. ຢານີ້ຖືກນຳໃຊ້ໃນເວລາທີ່ຜູ້ຍິງມີອາການຮາກ, ຢາອື່ນບໍ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ອາການເຈັບປ່ວຍທຸເລົາລົງ ຫຼື ຢາຕ້ານເຊື້ອຊະນິດ ອື່ນຫາຍາກ.	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດຫຼອດແກ້ວສຳລັບສັກ: 10 ຫຼື 40 ມລຸກ ຕໍ່ນຳຢາ 1 ມລ	ຄຳເຕືອນ ຖ້າໃຊ້ຢານີ້ແລ້ວມີບັນຫາຂອງຫູ ຫຼື ມີສຽງດັງກອາຍຢູ່ຫູໃຫຍ່ຢຸດຢາດັງກດວ ແລະ ໃຊ້ຢາອື່ນແທນເວລາໃຊ້ຢານີ້ໃຫ້ໃສນຳທະເລຫຼາຍໆ.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ ສຳລັບອັກເສບໄຂ່ຫຼັງ, ອັກເສບມິດລູກ ຫຼື ຊຶມເຊື້ອພາຍຫຼັງເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລຸກ: ໃຫ້ຢານີ້ຕາມນຳທີ່ກຳນົດກາຍ: ໃຫ້ສັກ 1.5 ມລຸກ/ກິໂລ, ທຸກໆ 8 ຊົ່ວໂມງ, ເປັນເວລາ 5 ຫາ 10 ມື້; ຫຼື ໃຫ້ໃນປະລິມານສະເລ່ຍ 80 ຫາ 100 ມລຸກສັກໄສກ້າມຂຶ້ນຄັ້ງທຳອິດ, ຕໍ່ໄປໃຫ້ 60 ມລຸກ, ທຸກໆ 8 ຊົ່ວໂມງເປັນເວລາ 5 ຫາ 10 ມື້ (ໃຊ້ຢາຊະນິດອື່ນ, ເບິ່ງໜ້າທີ 97 ແລະ 257).	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ຍ້ອນວ່າຢານີ້ມີຜົນຂ້າງຄຽງຫຼາຍ ແລະ ຫຍຸ້ງຍາກໃນການຄິດໄລ່ປະລິມານນຳໃຊ້, ສະນັ້ນຢານີ້ຈຶ່ງຖືກນຳໃຊ້ແຕ່ຍາມທີ່ຢາຕ້ານເຊື້ອທີ່ປອດໄພຊະນິດອື່ນບໍ່ມີ.
	ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດ ຈະມີອາການ ມີສຽງກ້ອງໃນຫູ ຫຼື ຫູໜວກ, ມີບັນຫາຕໍ່ໄຂ່ຫຼັງ.
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນ ຢານີ້ ໃນຜູ້ຍິງຖືພາ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີບັນຫາກັບໄຂ່ຫຼັງໃຫ້ໃຊ້ຢານີ້ຢ່າງລະມັດລະວັງ. ຫ້າມໃຊ້ຢານີ້ໃນຜູ້ທີ່ມີອາການແພ້ຢາຕ້ານເຊື້ອໝວດອາມິໂນກາລິໂກຊິດ.	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ ສຳລັບອັກເສບມິດລູກ: ອຳປິຊິລິນ ເຊພີຊິມ, ດິກຊີຊິກລິນ, ເມໂຫຼນິດາໂຊນ ສຳລັບອັກເສບຫຼັງເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລຸກ: ອຳປິຊິລິນ, ເຊພີຊິມ, ເຊພຕຼີອາກໂຊນ, ກລິນດາມີຊິນ, ດິກຊີຊິກລິນ, ເມໂຫຼນິດາໂຊນ ສຳລັບອັກເສບໄຂ່ຫຼັງ: ເຊພີຊິມ, ເຊພຕຼີອາກໂຊນ, ຊິໂປຟລິກຊາຊິນ, ໂກຕຼີໂມຊາໂຊນ, ຊັງຕາມີຊິນ
ຜົນຂ້າງຄຽງ ຢານີ້ສາມາດທຳລາຍໄຂ່ຫຼັງ ຫຼື ເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ຫູໜວກ.	

HLI Seattle Health Leaders International Field Draft Copy

<p>ເຈນຕຽນ ໄວໂອເລດ (ຄຼິສຕັນ ໄວໂອເລດ, ເມທິນໂຮຊາມິລິນຽມ ຄລໍຣາຍ gentian violet (Crystal Violet, methylosalinium chloride)</p>		
<p>ເຈນຕຽນ ໄວໂອເລດ ແມ່ນນໍ້າຢາຂ້າເຊື້ອທີ່ໃຊ້ໃນຜິວໜັງ, ຜັງປາກ ແລະ ຊ່ອງຄອດ.</p>		
<p>ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ</p> 	<p>ຊະນິດນໍ້າ: 0.5%, 1%, 2% ຊະນິດທາ: 0.5% ຄຼິສຕັນ: 1 ບວງຊາ ປະສົມນໍ້າ 1/2 ລິດຈະໄດ້ 2%</p>	<p>ຜົນຂ້າງຄຽງ ຖ້າໃຊ້ຢານີ້ດິນຈະເຮັດໃຫ້ ລະຄາຍເຄື່ອງຜິວໜັງ.</p>
<p>ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້</p> <p>ສໍາລັບບຸກຄົນເຊື້ອຊ່ອງຄອດຍ້ອນ ເຊື້ອເຫັດ: ໃຊ້ສໍາລັບທີ່ສະອາດ ຈຸມນໍ້າຢາຊະນິດ 1% ຍັດໄວ້ໃນ ຊ່ອງຄອດເວລາກາງຄືນເປັນເວລາ 3 ມື້. ແຕ່ລະມື້ຕອນເຊົ້າໃຫ້ເອົາ ສໍາລິອອກສໍາລັບບຸກຄົນ ເຊື້ອເຫັດຢູ່ປາກ (ເປັນກາງ): ໃຫ້ອີ່ມນຸ່ງຢາຊະນິດ 1% ເປັນເວລາ 1 ນາທີ 2 ເທື່ອ/ມື້ແຕ່ຫາມບໍ່ໃຫ້ກິນ. ສໍາລັບອັກເສບຜິວໜັງ: ຫໍາອິດໃຫ້ລາງໃສ່ສະບູບອນທີ່ ເປັນແລວປະໂຫະແຫງ. ຫຼັງຈາກນັ້ນທາຢາໃສ່ຜິວໜັງ, ປາກ ຫຼື ຮິມຊ່ອງຄອດ 3 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 5 ມື້ສໍາລັບ ອັກເສບຜິວໜັງໃນຄຸນເປັນເອອດສຸ: ຫໍາອິດໃຫ້ລາງໃສ່ ສະບູບອນທີ່ເປັນແລວປະໂຫະແຫງ. ຫຼັງຈາກນັ້ນທາຢາໃສ່ ຜິວໜັງ, ປາກ ຫຼື ຮິມຊ່ອງຄອດ 2 ເທື່ອ/ມື້ ຈົນກວາຕຸມ ຈະດີ.</p> 	<p>ຄໍາເຕືອນ ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນບໍ່ໃຫ້ຄູ່ນອນຂອງທ່ານຕິດເຊື້ອ ພະຍາດນໍ້າ, ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຮ່ວມເພດໃນໄລຍະ ໃຊ້ຢາເຈນຕຽນ ໄວໂອເລດ. ຖ້າມີການລະຄາຍ ເຄື່ອງໃຫ້ຢຸດໃຊ້ຢາມື້. ລະວັງຢາໃຫ້ ຖືກຕາ.</p>	<p>ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານ ຄວນຮູ້ ພາຍຫຼັງທີ່ທາຢານີ້ໃສ່ປາກເດັກ ນອຍແລວ, ໃຫ້ເດັກກິນຫົວລົງເພື່ອ ບໍ່ໃຫ້ກິນນໍ້າຢາຫຼາຍ. ຢາເຈນຕຽນ ໄວໂອເລດຈະເຮັດ ໃຫ້ຜິວໜັງ ແລະ ເຄື່ອງນຸ່ງເປັນສີມ້ວງ</p>
<p>ຢາຊະນິດອື່ນ ທີ່ສາມາດ ໃຊ້ແທນ: ສໍາລັບອັກເສບຜິວໜັງ: ຢາຕານເຊື້ອຊະນິດຂີ້ເຜີ້ງ, ໄອໂອດິນ ສໍາລັບເປັນກາງຢູ່ປາກ: ພາກນາວ (ຫາມໃສ່ໃນເດັກນອຍ) ມີສຕາຕິນສໍາລັບ ຊິມເຊື້ອຂອງຄອດຍອນເຊື້ອເຫັດ: ມີສຕາຕິນ, ໄມໂກໂນໂຊນ, ໂກລຕຼີມາໂຊນ</p>		

<p>ວັກຊີນ ອັກເສບຕັບ ບີ (ເອນເຈີຣິກສ- ບີ, ຣີຄອມບີແວກສ ເຮສເບ) hepatitis B vaccine (Engerix-B, Recombivax HB)</p>		
<p>ວັກຊີນນີ້ແມ່ນສໍາລັບສ້າງພູມຄຸ້ມກັນຍາວຕໍ່ອັກເສບຕັບ ບີ. ສັກ 3 ເທື່ອ: ສັກຄັ້ງທີ 2 ແມ່ນພາຍຫຼັງສັກຄັ້ງທໍາອິດ 1-2 ເດືອນ; ແລະ ຄັ້ງທີ 3 ແມ່ນພາຍຫຼັງສັກຄັ້ງທີສອງ 4-12 ເດືອນ. ຕ້ອງຮັກສາໄວ້ໃນອຸນຫະພູມ 2-3 ອົງສາເຊ ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ມັນຈະຫຼຸດປະສິດທິພາບລົງ. ປະລິມານຂອງວັກຊີນ 2 ຊະນິດແຕກຕ່າງກັນ: ເອນເຈີຣິກສ- ບີ: ເດັກອາຍຸ 0 ຫາ 11 ປີ: 10 ຢູຊິກຣາມ, ເດັກອາຍຸ 12 ຫາ 19 ປີ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່: 20 ຢູຊິກຣາມ ຣີຄອມບີແວກສ ເຮສເບ: ເດັກອາຍຸ 0 ຫາ 11 ປີ: 2.5 ຢູຊິກຣາມ, ເດັກອາຍຸ 12 ຫາ 19 ປີ: 5 ຢູຊິກຣາມ, ຜູ້ໃຫຍ່: 10 ຢູຊິກຣາມ</p>		

<p>ຮີໂດຼກໍອກຕີໂຊນ ຫຼື ກໍອກຕີໂຊນ (ເອັກຊາຄອດ, ຮີໂກຕິນ, ໂຊລ-ກໍອກເຕັຟ, ອື່ນໆ) ຂໍ້ຄວນລະວັງ hydrocortisone or cortisone (Eczacort, Hycotil, Solu-Cortef, others)</p>		
<p>ຢາຮີໂດຼກໍອກຕີໂຊນແມ່ນຢາຕ້ານອາການບວມ ແລະ ລະງັບອາການຄັນໃຊ້ສໍາລັບປິ່ນປົວຕ່ມຜິວແດງ. ຢານີ້ຍັງໃຊ້ ປິ່ນປົວລິດສະດວງທະວານໄດ້ຜິວດີ. ຢານີ້ມີຮູບແບບສັກ ແລະ ເມັດ ເປັນຢາສໍາຄັນທີ່ໃຊ້ປິ່ນປົວອາການຊ່ອງ.</p>		
<p>ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ</p> 	<p>ຊະນິດຄຼີມ ຫຼື ຂີ້ເຜີ້ງ: ມີຄວາມແຮງ ຕ່າງກັນ, ສວນຫຼາຍ 1% ຊະນິດເມັດ: 5, 10, ແລະ 20 ມລກ ຊະນິດສັກເປັນນໍ້າ ແລະ ແປງຝຸນສໍາລັບ ປິ່ນນໍ້າກັນສັກ: ມີຄວາມແຮງຕ່າງກັນ.</p>	<p>ຄໍາເຕືອນ ຫ້າມໃຊ້ຜ້າພັນບາດປົກບ່ອນທາ ຢາຊະນິດຄຼີມ. ແມ່ຍິງຖືພາ ແລະ ກໍາລັງລຽງ ລູກດວຍນິມແມ່ໃຊ້ຢາຊະນິດ ເມັດຢາງລະມັດລະວັງ, ໃຊ້ຊະ ນິດຄຼີມຈະມີຄວາມປອດໄພກວ່າ</p>
<p>ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້</p> <p>ສໍາລັບຜິວແດງ, ຄັນ ຫຼື ລິດສະດວງທະວານ: ທາຊະນິດຄຼີມໂດຍກົງໃສ່ຜິວໜັງບອນ ເປັນ 3 ຫຼື 4 ເທື່ອ/ມື້. ສໍາລັບຊ່ອງຍອນອາການແພ່: ສັກຢາ 500 ມລກ ໃສ່ກາມຊິນ, ຖ້າຈໍາເປັນສັກອີກແມ່ນ ພາຍຫຼັງ 4 ຊົ່ວໂມງ ຫຼັງຈາກສັກເຂັ້ມທໍາອິດ, (ສາມາດໃຊ້ຢາອື່ນ, ເບິ່ງໜ້າທີ 545). ຖ້າອາການເຫຼົ່ານັ້ນເປັນກັບຄືນອີກ, ໃຫ້ກິນ 500 ຫາ 1000 ມລກ ແລະ ຖ້າຈໍາເປັນກໍໃຫ້ກິນຕື່ມອີກ.</p>	<p>ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າ ກໍາມິດຈະມີອາການ ຄວາມດັນເລືອດຂຶ້ນສູງ, ຖາຍເບົາຫຼາຍກວ່າປົກກະຕິ.</p>	<p>ຢາຊະນິດອື່ນ ທີ່ສາມາດ ໃຊ້ແທນ: ສໍາລັບຊ່ອງຍອນອາການແພ່: ເດັກຊາເມຕາໂຊນ, ດີເຟນຮີດຼາມິນ ສໍາລັບອາການແພ່ ຫຼື ຄັນ: ດີເຟນຮີດຼາມິນ</p>
<p>ຜົນຂ້າງຄຽງ ຖ້າໃຊ້ຢາຊະນິດຄຼີມຫຼາຍກວ່າ 10 ມື້ ອາດເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງບາງ ແລະ ເປັນແປວ.</p>		

ຮີດຼີກຊີຊິນ (ອາຕາຣັກ, ອີເຕຣັກ, ມາຣາກສ, ມາຍ-ປາມ, ວິສຕາຣິນ) hydroxyzine (Atarax, Iterax, Marax, My-Pam, Vistaril)		ຂໍ້ຄວນລະວັງ 	
ຢາຮີດຼີກຊີຊິນແມ່ນຢາແອນຕີຮິສຕາມິນໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວອາການແພ້, ຄວບຄຸມອາການຄັນ, ແລະ ບາງຄັ້ງໃຊ້ປິ່ນປົວອາການປວດຮາກ, ຮາກ ແລະ ກະວິນກະວາຍ			
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດເມັດ: 25, 50 ຫຼື 100ມລກ ຊະນິດສັກ: 25 ຫຼື 50ມລກ ຕໍ່ນ້ຳຢາ 5 ມລ ຊະນິດນ້ຳເຊື່ອມ: 10 ຫຼື 25ມລກ ຕໍ່ນ້ຳຢາ 5 ມລ	ຜົນຂ້າງຄຽງ ປາກແຫ້ງ, ເຫງົານອນ, ແລະ ອາດຈະກິນເຂົ້າບໍ່ແຊບ		
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ ສຳລັບອາການຄັນ: ໃຫ້ກິນ 25 ຫາ 50ມລກ3 ຫາ 4 ເທື່ອ/ມື້ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນກະວິນກະວາຍ: ໃຫ້ກິນ 25 ຫາ 50ມລກ 4 ເທື່ອ/ມື້	ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດຈະມີອາການ ເຫງົານອນ		
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ ໃນຜູ້ຍິງຖືພາຫຼື 3 ເດືອນຕົ້ນ ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີທາງເລືອກສາມາດ ໃຫ້ຢານີ້ໃນແມ່ຍິງຖືພາໃນໄລຍະອິນ ແລະ ກຳລັງລຽງລູກດູຍນິມແມ. ຫາມໃຊ້ຢານີ້ ຖ້າທ່ານຢູ່ໃນເວລາທີ່ຕອງລະມັດລະວັງ	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ສຳລັບອາການຄັນ, ອາການແພ້, ຂອກຍອນອາການແພ້: ດີເຟນຮີດຼາມິນ, ໂປຼເມຕາຊິນ, ສຳລັບກະວິນກະວາຍ: ດີອາເຊປາມ		

ອີບູຍໂປຼເຟນ (ແອກຕີໂປຼເຟນ, ແອດວິລ, ເຢນປິລ, ໂມຕຼີນ, ນູປຼີນ, ຣູເຟນ, ອື່ນໆ) ibuprofen (Actiprofen, Advil, Genpril, Motrin, Nuprin, Rufen, others)		ຂໍ້ຄວນລະວັງ 	
ຢາອີບູຍໂປຼເຟນແມ່ນຢາແກ້ປວດ, ແກ້ໂຄ່ແດງ ແລະ ໄຂ້. ມັນໃຊ້ໄດ້ຜົນດີການຫຼຸດຜ່ອນອາການເຈັບທ້ອງເວລາເປັນ ປະຈຳເດືອນ, ເຈັບຂໍ້ ແລະ ເອດສ			
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດເມັດ: 200 ມລກ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ ຊະນິດນ້ຳ: 100 ມລກ ຕໍ່ນ້ຳຢາ 5ມລ	ຄຳເຕືອນ ຫຼີກເວັ້ນການໃຊ້ຢານີ້ພາຍໃນອາທິດທີ່ຜາຕັດ.		
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ ໃຫ້ກິນ 200 ຫຼື 400 ມລກ 4 ຫຼື 6 ເທື່ອ/ມື້ ໃນມື້ໜຶ່ງຫາມກິນຫຼາຍກວ່າ 2400 ມລກ	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ຢານີ້ມີປະສິດທິພາບດີຖ້າກິນກັບອາຫານ, ໂດຍສະເພາະຜະລິດຕະພັນຈາກນົມ, ໃນເວລາອາຫານ		
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ ຜູ້ທີ່ມີບາດແຜກະເພາະ, ແມ່ຍິງຖືພາໄລຍະ 3 ເດືອນສຸດທ້າຍ	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ ສຳລັບແກ້ປວດ, ໂຄ່ແດງ ແລະ ໄຂ້: ອາສປິຣິນ ສຳລັບແກ້ປວດ ແລະ ໄຂ້: ອາເຊຕາມິໂນເຟນ ສຳລັບອາການເຈັບປວດຮຸນແຮງ: ໂກເດອິນ, ມ່ອກຟິນ		
ຜົນຂ້າງຄຽງ ອາດເຮັດໃຫ້ເຈັບກະເພາະ. ໃຫ້ກິນຢານີ້ພ້ອມອາຫານ			

HLL Sealth Partnership International
 Health Drafting Field

ອີໂຊນີອາຊິດ (ໄບໂຊນິດ, ໄອເອນເຮສ, ອີໂຊນີອາຊູມ, ອີໂຊນີໂກຕິນິກ ອາຊິດ ໄຮດຣາຊິດ, ໂອດີນາ, ຊີດຣິດ) isoniazid (Bisonid, INH, Isoniazdum, isonicotinic acid hydrazide, Odinah, Zidrid)	
ຢາອີໂຊນີອາຊິດໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດວັນນະໂລກຮວ່ມກັບຢາອື່ນ. ເບິ່ງພາກທີ 25. ຄົນທີ່ມີເຊື້ອໂລກເອດສ (HIV) ສາມາດໃຊ້ຢານີ້ ເພື່ອປ້ອງກັນພະຍາດວັນນະໂລກແອບແຝງ (ບໍ່ມີອາການສະແດງອອກ) ກາຍເປັນພະຍາດວັນນະໂລກ ທີ່ສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້.	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດເມັດ 100 ຫຼື 300 ມລກ ຊະນິດນຳເຊື່ອມ: 50ມລກ ຕົ້ນຳຢາ 5ມລ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ 	ປະລິມານການໃຊ້ຢາສຳລັບ ພະຍາດວັນນະໂລກຕາງກັນ ແຕ່ລະຂົງເຂດ. ໃຫ້ປຶກສາ ນຳແພດ (ກິນຢາອີໂຊນີອາຊິດ ຮວມກັບຢາຊະນິດອື່ນ, ເບິ່ງໜ້າທີ 389).
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນ ຢານີ້ 	ຜູ້ທີ່ເປັນອັກເສບຕັບ, ພະຍາດ ຕັບ, ຫຼື ເຄີຍກິນຢາອີໂຊນີອາ ຊິດແລວມື້ບັນຫາກ່ອນກັບຕັບ ບໍ່ຄວນໃຊ້ຢານີ້ອີກ.
ຜົນຂ້າງຄຽງ 	ອາດເຮັດໃຫ້ເຈັບ ຫຼື ມືນຕາມແຂນ ແລະ ຂາ. ບາງຄັ້ງຢານີ້ອາດເປັນສາເຫດ ຂອງອັກເສບຕັບຮຸນແຮງທີ່ມີອາການເຊັ່ນ: ອິດເມັອຍ, ກິນເຂົ້າບໍ່ແຊບ, ປວດຮາກ, ຮາກ, ຍງວສີເຂັ້ມ, ຫຼື ຕາເຫຼືອງ. ຖ້າມີ ອາການເຫຼົ່ານີ້ໃຫຍ່ຢຸດຢານີ້ທັນທີ.
ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ 	ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ກິນຢານີ້ຫຼາຍກວ່າ 300 ມລກ/ມື້. ສິ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ທ່ານຈະ ຕ້ອງກິນຢາໃຫ້ຄົບຕາມລະບົບຂອງ ການປິ່ນປົວພະຍາດວັນນະໂລກ. ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນທ່ານອາດຈະແຜ ເຊື້ອພະຍາດໄປຫາຜູ້ອື່ນ ຫຼື ເປັນພະຍາດກັບຄືນອີກຄອນ.
ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍ ກວ່າກຳນົດ ຈະມີອາການ 	ປວດຮາກ, ຮາກ, ວິນວຽນ, ປາກບໍ່ຂອດ, ຕາມົວ, ຖ້າຫາກ ທ່ານກິນຢາອີໂຊນີອາຊິດຫຼາຍ ໃຫ້ກິນຢາປີຣີດຣີກຊິນ 1 ກຼາມ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ (ໄວຕາມັນປີ 6).

ເກໂຕໂກນາໂຊນ (ໄນໂຊຣາລ) ketoconazole (Nizoral)	
ຢາເກໂຕໂກນາໂຊນແມ່ນຢາຕ້ານການຊຶມເຊື້ອດ້ວຍເຊື້ອເຫັດ ໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວເປັນຜ້າຂາວຢູ່ຜິ່ງປກ (ເປັນກາງ)	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດເມັດ: 200 ມລກ ຊະນິດຄູ່ມສຳລັບທາຜິວໜັງ: 2% ຊະນິດນຳຢາສະຜົມ: 1%
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ 	ຄຳເຕືອນ ຫ້າມໃຊ້ຢານີ້ໃນແມ່ຍິງຖືພາ ຫຼື ກຳລັງ ລຽງລູກດ້ວຍນົມແມ່. ຫ້າມເອົາຢາຊະ ນິດຄູ່ມ ຫຼື ນຳຢາສະຜົມໃສ່ຂອງຄອດ ເວລາກິນຢານີ້ໃຫ້ກິນພອມກັບອາຫານ ຖ້າທ່ານດຶມເຫຼົ່ານຳອາດຈະເຮັດໃຫ້ ອອກຮອນ.
ສຳລັບການຊຶມເຊື້ອເຫັດຢູ່ ຜິວໜັງ: ໃຫ້ກິນ 200ມລກ 1 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 10 ມື້ ສຳລັບເຊື້ອເຫັດຊະນິດຢູ່ໃນຜິ່ງປກ (ເປັນກາງ): ໃຫ້ກິນ 200ມລກ 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 14 ມື້	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້
ຜົນຂ້າງຄຽງ 	ຢາຊະນິດອື່ນ ທີ່ສາມາດ ໃຊ້ແທນ: ສຳລັບຊຶມເຊື້ອດ້ວຍເຊື້ອເຫັດທີ່ບໍ່ແມ່ນ ພຕພ: ໂກຕູໂມຊາໂຊນ, ຟລຍໂກນາໂຊນ, ເຈນຕຽນ ໄວໂອເລດ, ມີໂກນາໂຊນ, ມີສຕາຕິນ

ມາເຍຊຽມ ຊູນເຟດ magnesium sulfate	
ຢາມາເຍຊຽມ ຊູນເຟດ ແມ່ນຢາທີ່ດີທີ່ສຸດສຳລັບປ້ອງກັນອາການຊັກໃນເວລາຖືພາ	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດສັກ: 10%, 12.5%, 25% ຫຼື 50%.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ 	ສຳລັບອາການຊັກ: ໃຫ້ສັກ 10 ກຣາມເຂົ້າກາມຊິນ.
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ຜູ້ຍິງທີ່ມີບັນຫາກ່ຽວກັບໄຂ່ຫຼັງບໍ່ຄວນໃຊ້ຢານີ້.
ຄຳເຕືອນ 	ໃຊ້ຢານີ້ໃນຜູ້ຍິງທີ່ມີຄວາມດັນເລືອດສູງກວ່າ 160/110. ຫຼັງຈາກສັກຢານີ້ແລ້ວ ສືບຕໍ່ຕິດຕາມຄວາມດັນເລືອດ. ຖ້າໃຊ້ຢານີ້ຫຼາຍສາມາດເຮັດໃຫ້ຫາຍໃຈຊາລົງ ຫຼື ຢຸດຫາຍໃຈ.
ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ຖ້າສັກໃນປະລິມານຫຼາຍໃຫ້ໃຊ້ເຂັມໃຫຍ່ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຢູ່ຍາກ. ທ່ານສາມາດແບ່ງຢາເປັນ 2, ສ່ວນແລວສັກໃສ່ກະໂພກແຕ່ລະເບື້ອງ.	
ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດ ຈະມີອາການ ເຫື່ອອອກ, ຄວາມດັນເລືອດຫຼຸດລົງ, ອິດເມື່ອຍ, ມີບັນຫາການຫາຍໃຈ.	
ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ສຳລັບອາການຊັກ: ດີອາເຊປາມ	

ເມດຼີກຊີໂປຼແຊດສເຕໂຣນ ອາຊີເຕດ (ອາເມນ, ຄຽວຣີແທັບ, ຊິກຣິນ, ດີໂປ-ໂປຼວີຣາ, ເມແຊດສຕູອັດໂປຼຊີວາ) medroxyprogesterone acetate (Amen, Curretab, Cycrin, Depo-Provera, Megestron, Provera) 	
ຢາເມດຼີກຊີໂປຼແຊດສເຕໂຣນ ອາຊີເຕດ ແມ່ນທາດເຄມີຮູບແບບນຶ່ງຂອງໂຮມໂປຼແຊດສເຕໂຣນ, ຊຶ່ງແມ່ນໂຮມ ທີ່ຜະລິດຈາກຮ່າງກາຍແມ່ຍິງ. ຢານີ້ໃຊ້ສຳລັບປັນປົວປະຈຳເດືອນທີ່ຜິດປົກກະຕິເນື່ອງຈາກມີການປ່ຽນແປງໂຮມໂຮມ ໂດຍສະເພາະໃນໄລຍະເວລາທີ່ຈະໝົດປະຈຳເດືອນ. ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ, ເບິ່ງພາກທີ 8 “ຜູ້ຍິງຊະລາ” ສຳລັບການ ວາງແຜນຄອບຄົວ, ເບິ່ງພາກທີ 13	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດເມັດ: 2.5, 5 ຫຼື 10 ມລກ ຊະນິດນຳສຳລັບສັກ: 150 ຫຼື 400 ມລກ ຕົ້ນຳຢາ 1 ມລ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ 	ສຳລັບເລືອດໄຫຼຮຸນແຮງ: ໃຫ້ກິນ 10 ມລກ 1 ເທື່ອມື້ ເປັນເວລາ 10 ມື້. ຖ້າເລືອດຍັງໄຫຼຕໍ່ອີກໃຫ້ຕື່ມ 10 ມື້
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ຜູ້ຍິງທີ່ເປັນພະຍາດອັກເສບຕັບ, ຫຼື ມະເຮັງເຕົາງິ້ມ, ຫຼື ມະເຮັງປາກມິດລູກ ບໍ່ຄວນໃຊ້ຢານີ້
ຄຳເຕືອນ 	ຖ້າອາການເລືອດໄຫຼຍັງສືບຕໍ່ ພາຍຫຼັງກິນຢາ 20 ມື້ແລ້ວໃຫ້ໄປພົບແພດ ເພາະອາດຈະມີບັນຫາທີ່ຮ້າຍແຮງ

ເມຕິນ ເອີໂກໂນວິນ (ເມເທີຍິນ) methyl ergonovine (Methergine)	
ຢາເມຕິນ ເອີໂກໂນວິນເຮັດໃຫ້ມີດລູກປັ້ນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເສັ້ນເລືອດຕິບເຂົ້າ. ໃຊ້ເພື່ອຄວບຄຸມອາການເລືອດໄຫຼ ຮຸນແຮງພາຍຫຼັງຄອດ (ເກີດລູກ). ຢາເອີໂກເມຕິນ ແລະ ຢາເອີໂກໂນວິນ ແມ່ນຢາຊະນິດດຽວກັນ. ເບິ່ງຢາ ເອີໂກເມຕິນ, ໜ້າທີ 500.	

HLI Seattle Health Leadership International Field Draft Copy

ເມໂທຣິນິດາໂຊນ (ຟລາຊິນ, ເມໂທໂປໂຣໂຕສຕາ, ເມໂທ, ເມໂທຊິນ, ຊາຕຼິກ) metronidazole (Flagyl, Methoprotostat, Metro, Metroxyn, Satric)		ຂໍ້ຄວນລະວັງ
ຢາເມໂທຣິນິດາໂຊນໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວການຊຶມເຊື້ອຂອງຄອດຍ້ອນເຊື້ອເຫັດ ແລະ ເຊື້ອໂຕວ່າວ (ຕູໂກໂມນາສ). ຢານີ້ຍັງປິ່ນປົວການຊຶມເຊື້ອຍອນແບກທີ່ເລັຍ ແລະ ອາມິບຂອງລຳໂສ (ເບິ່ງປຶ້ມຢູ່ໄກແພດ)		
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດເມັດ: 200, 250, 400 ຫຼື 500ມລກ ຊະນິດຍັດ: 375, 500ມລກ ຊະນິດສັກເຂົ້າເສັ້ນເລື່ອດນຶ່ງ: 500ມລກ ໃນນຳຢາ 100ມລ	ແມ່ນໃຜທີ່ບໍ່ສາມາດ ໃຊ້ຢາຊະນິດນີ້? 	ຜູ້ຍິງທີ່ເປັນພະຍາດຕັບ, ເຊັ່ນ: ເຫຼືອງ (ຕາເຫຼືອງ)
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ ສຳລັບອັກເສບທ້ອງນ້ອຍ: ໃຫ້ກິນ 400 ຫາ 500ມລກ 3 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 14ມື້ (ໃຊ້ປະສົມກັບຢາອື່ນ, ເບິ່ງໜ້າທີ 275)	ຜົນຂ້າງຄຽງ 	ມີລິດຂາດຂອງໂລຫະຢູ່ປາກ, ຍຽວເຂັ້ມ, ປິ່ນປວນກະເພາະ, ຫຼື ປວດຮາກ, ເຈັບທົວ
ສຳລັບການຊຶມເຊື້ອທັງຄອດ(ເກີດລູກ): ໃຫ້ກິນ 400 ຫາ 500ມລກ 3 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 10ມື້ (ໃຊ້ປະສົມກັບ ຢາອື່ນ, ເບິ່ງໜ້າທີ 97)	ຄຳເຕືອນ: 	ຖ້າຮູ້ສຶກມືນໃຫ້ຢຸດໃຊ້ຢານີ້. ຄວນຫຼີກ ເວັ້ນການໃຊ້ຢານີ້ໃນແມ່ຍິງຖືພາ 3 ເດືອນຕົ້ນ. ຖາມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ ຢານີ້ກໍຕ້ອງຫລຸດປະລິມານຂອງຢາລົງ ແຕ່ຢານີ້ມີຄວາມປອດໄພທີ່ໃຊ້ ກັບຜູ້ຍິງທີ່ກຳລັງລຽງລູກດ້ວຍນົມແມ່.
ສຳລັບການຊຶມເຊື້ອຂອງຄອດແບບເປົາບາງ: ໃຊ້ຊະນິດ ຍັດໃສ່ຂອງຄອດ 500ມລກ 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 5 ມື້	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານ ຄວນຮູ້ 	ຄຸນອນຂອງທ່ານກໍຕ້ອງໄດ້ຮັບການ ປິ່ນປົວຄືກັນ. ຫາມຸດົມເຫຼົ່າ ຫຼື ເບຍໃນໄລຍະທີ່ໃຊ້ຢາເມໂທຣິນິດາໂຊນ ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ປວດຮາກຫຼາຍກວ່າ ເກົ່າ.
ສຳລັບການຊຶມເຊື້ອຍອນແບກທີ່ເລັຍ ຫຼື ຕູໂກໂມນາສ: ໃຫ້ກິນ 2 ກຣາມ ຄັ້ງດຽວ. ຖ້າວ່າຖືພາໃຫ້ກິນ 400 ຫາ 500ມລກ 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 7 ມື້ (ເພື່ອປິ່ນປົວລົງ ຂາວທີ່ແມ່ນ ພຕພ ຫຼື ບໍ່ແມ່ນ ພຕພ, ໃຫ້ເບິ່ງຢາປະສົມ ໜ້າທີ 266 ແລະ 268)	ຢາຊະນິດອື່ນ ທີ່ສາມາດ ໃຊ້ແທນ:	ສຳລັບການຊຶມເຊື້ອຂອງຄອດຍ້ອນ ແບັກທີ່ເລັຍ ແລະ ເຊື້ອຕູໂກໂມນາສ ຕີມິດາໂຊນສຳລັບຖອກທ້ອງໃນຄົນ ເປັນເອດສ: ໂກຕຼີໂມຊາໂຊນ, ນໍຟລິກ ຊາຊິນ
ສຳລັບການຊຶມເຊື້ອຮຸນແຮງທັງເຮັດໃຫ້ຫຼຸລູກ ຫຼື ເກີດລູກ: ໃຫ້ກິນ 500ມລກ 3 ເທື່ອ/ມື້ ຫຼື ສັກເຂົ້າເສັ້ນເລື່ອດນຶ່ງ 400 ຫາ 500ມລກ 3 ເທື່ອ/ມື້ (ເບິ່ງການແນະນຳວິທີ ການປິ່ນປົວ ດ້ວຍຢາປະສົມໜ້າທີ 256 ແລະ 257 ສຳລັບເຮັດໃຫ້ຫຼຸລູກ ແລະ ໜ້າທີ 97 ສຳລັບທັງຄອດ. ສຳລັບຖອກທ້ອງມີເລື່ອດ ອອກມື ຫຼື ບໍ່ມີໄຂ້: 500ມລກ 3 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 7 ມື້ ສຳລັບພະຍາດບາດທະຍັກ: 7.5ມລກ/ກິໂລ 4 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 10 ມື້		

ມີໂກນາໂຊນ (ດາກຕາຣິນ, ຟັງໂຕປິກ, ໂມກາຕິນ, ໂມນິສຕາ) Miconazole (Daktarin, Fungtopic, Micatin, Monistat)		ຂໍ້ຄວນລະວັງ
ຢາມີໂກນາໂຊນແມ່ນຢາຕ້ານການຊຶມເຊື້ອຍ້ອນເຊື້ອເຫັດ ໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວການຊຶມເຊື້ອຢູ່ຂອງຄອດຍ້ອນເຊື້ອເຫັດ ແລະ ອື່ນໆ.		
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດຄຼີມ: 2%, 4% ຊະນິດຍັດ: 100ມລກ, 200ມລກ ແລະ 1200 ມລກ	ຜົນຂ້າງຄຽງ ລະຄາຍເຄືອງ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາ ທີ່ຄວນໃຊ້ 	ສຳລັບຊຶມເຊື້ອຍ້ອນເຊື້ອເຫັດ: ໃຫ້ທຸກຢາຊະນິດຄຼີມ 5 ມລກ ໃສ່ຊອງຄອດທຸກໆຄືນ ເປັນ ເວລາ 7 ມື້. ໃຫ້ຍັດຢາ 100 ມລກ ໃສ່ຊອງຄອດ ທຸກໆຄືນ ເປັນ ເວລາ 7 ມື້ ຫຼື ຍັດ 200ມລກ ທຸກໆ ມື້ ເປັນເວລາ 3 ມື້.	ຄຳເຕືອນ ຖ້າມີການລະຄາຍເຄືອງພາຍຫຼັງ ໃຊ້ຢາມີໂກນາໂຊນ, ໃຫ້ຢຸດໃຊ້. ຫຼີກເວັ້ນການຮ່ວມເພດໃນໄລຍະ 3-4 ມື້ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເຊື້ອພະຍາດ ຕິດຕໍ່ໃສ່ຄຸນອນຂອງທ່ານ.
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນ ຢານີ້ 	ແມ່ຍິງຖືພາໃນໄລຍະ 3 ເດືອນຕົ້ນ.	ສຳລັບການຊຶມເຊື້ອຍ້ອນເຊື້ອເຫັດ: ມີສຕາຕິນ, ໂກຕຼີມາໂຊນ, ຟລຍໂກນາໂຊນ, ເຈນຕຽນ ໄວ້ເອເລດ ຫຼື ເກໂຕໂກນາໂຊນ

HLI Health Linkage International Field Doctor

ມີເຟປຣິສໂຕນ (ມີເຟຍິນ, ມີເຟເປັກສ) ແລະ ມີໂຊໂປສໂຕນ (ຊີໂຕເຕັກ) mifepristone (Mifegyne, Mifeprex) and misoprostol (Cytotex)	
<p>ຢາມີເຟປຣິສໂຕນ ໃຊ້ສຳລັບເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລູກ. ຢານີ້ໄປສະກັດກັນຮໍໂມນທີ່ບຳລຸງຮັກສາການຖືພາ. ໃຊ້ຮ່ວມກັບຢາມີໂຊໂປສໂຕນ ກ່ອນຖືພາ 9 ອາທິດ, ຢາມີເຟປຣິສໂຕນມີປະສິດທິພາບສູງທີ່ເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລູກ. ຢາມີໂຊໂປສໂຕນເຮັດໃຫ້ມີດລູກປັ້ນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລູກໄດ້.</p> <p>ກິນແຕ່ຢາມີໂຊໂປສໂຕນກໍ່ຍັງມີປະສິດທິພາບສູງ ແຕ່ເມື່ອກິນຢາ 2 ຊະນິດພ້ອມກັນແລ້ວຍັງມີປະສິດທິພາບຫຼາຍຂຶ້ນຕື່ມ. ຢາມີໂຊໂປສໂຕນຍັງສາມາດໃຊ້ເພື່ອຫາມເລືອດໄຫຼຫຼັງຄອດ (ເກີດລູກ) ແລະ ຫຼັງຈາກເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລູກບໍ່ໝົດຄັ້ງນອກຈາກນັ້ນຢານີ້ຍັງຖືກໃຊ້ປິ່ນປົວບາດແຜກະເພາະ.</p> <p>ກ່ອນກິນຢາທັງ 2 ຢ່າງນີ້, ໃຫ້ອ່ານໃນພາກ " ການເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລູກ ແລະ ອາການສົນພາຍຫຼັງເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລູກ " ໂດຍສະ ເພາະໃນໜ້າທີ 251.</p>	
<p>ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ</p> <p>ຢາມີເຟປຣິສໂຕນ: ຊະນິດເມັດ 200ມລກ ຢາມີໂຊໂປສໂຕນ: ຊະນິດເມັດ 100 ຫຼື 200ມີໂຄຼກຣາມ</p>	<p>ຜົນຂ້າງຄຽງ</p> <p>ປົກກະຕິຫຼັງຈາກກິນຢາມີໂຊໂປສໂຕນ 3-6 ຊົ່ວໂມງ ຈະເຮັດໃຫ້ມີອາການປັ້ນ ແລະ ມີເລືອດອອກແຮງເປັນຕອນ. ບາງເທື່ອອາດຈະປວດຮາກ, ຮາກ, ຖອກທອງ, ເຈັບຫົວ, ແລະ ມີການແຕະຕອງຕັບເລັກນ້ອຍໃນ 2-3ຊົ່ວໂມງທຳອິດ. ອາການເຫຼົ່ານີ້ຈະຫາຍໄປເອງ. ເລືອດຈະອອກ 2 ຫາ 4 ອາທິດ ແຕ່ຈະອອກເລັກນ້ອຍຫຼັງຈາກ 1-2 ອາທິດ</p>
<p>ວິທີກິນຢາມີເຟປຣິສໂຕນ ກັບຢາມີໂຊໂປສໂຕນ:</p> <p>ສຳລັບເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລູກທາງການແພດໃນໄລຍະ 9 ອາທິດ (63 ມື້): ໃຫ້ກິນຢາມີເຟປຣິສໂຕນ 1 ເມັດ (200ມລກ). ຫຼັງຈາກນັ້ນ 1-2 ມື້ (24 ຫາ 48ຊົ່ວໂມງ) ໃຫ້ອີ່ມຢາຢາມີໂຊໂປສໂຕນໄວກອງລິ້ນ ຫຼື ຜິງແກມ ແຮງ 200 ມີໂຄຼກຣາມ 4 ເມັດ (ທັງໝົດ 800 ມີໂຄຼກຣາມ. ປອຍໃຫ້ຢາລະລາຍ (ເປື້ອຍ) ເປັນເວລາ 20 ຫາ 30 ນາທີ, ກິນພາກສວນທີ່ຍັງເຫຼືອ.</p>	<p>ຫ້າມກິນຢາເຫຼົ່ານີ້ຖ້າທ່ານບໍ່ສາມາດໄປຈາກຄູ່ນັກ ຫຼື ໂຮງໝໍທີ່ບໍ່ສາມາດໄປພາຍໃນ 1 ຊົ່ວໂມງ. ໂດຍສະເພາະຖ້າຖືພາອາຍຸກາຍ 9 ອາທິດ ຫຼື ທ່ານຄິດວ່າຖືພາຢູ່ນອກມິດລູກ (ຢູ່ປົກມິດລູກ) (ເບິ່ງໜ້າທີ 73) ຖ້າທ່ານມີອາການເລືອດໄຫຼຕໍ່ເນື່ອງ (ປານຜ້າອະນາໄມ 2 ອັນພາຍໃນ 1 ຊົ່ວໂມງ) ໂດຍສະເພາະເມື່ອມີອາການວິນວຽນ ຫຼື ໜ້າມິດ, ໃຫ້ໄປ ພົບແພດດ່ວນ, ເພາະການເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລູກອາດຈະບໍ່ສຳເລັດ (ແຮ່ຄ້າງ) (ເບິ່ງໜ້າທີ 251) ແລະ ຕ້ອງການ MVA ຫຼື D ແລະ C</p>
<p>ວິທີກິນຢາມີໂຊໂປສໂຕນຢ່າງດຽວ:</p> <p>ສຳລັບເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລູກທາງການແພດ: ໃຫ້ອີ່ມຢາຢາມີໂຊໂປສໂຕນໄວກອງລິ້ນ ຫຼື ຜິງແກມ 4 ເມັດ (800 ມີໂຄຼກຣາມ) ປອຍໃຫ້ຢາລະລາຍ (ເປື້ອຍ) ເປັນເວລາ 20 ຫາ 30 ນາທີ, ກິນພາກສວນທີ່ຍັງເຫຼືອ. 3 ຊົ່ວໂມງຕໍ່ມາໃຫ້ອີ່ມຢາມີໂຊໂປສໂຕນໃນວິທີດຽວກັນ ຕື່ມອີກ 4 ເມັດ (800 ມີໂຄຼກຣາມ). ຖ້າເລືອດຍັງບໍ່ອອກພາຍຫຼັງ 3 ຊົ່ວໂມງໃຫ້ກິນຕື່ມອີກ 4 ເມັດ (800 ມີໂຄຼກຣາມ) ທັງໝົດ 12 ເມັດ (2400 ມີໂຄຼກຣາມ) ສຳລັບເລືອດໄຫຼຮຸນແຮງຫຼັງຄອດ ຫຼື ເຮັດການຫຼຸດລູກ ບໍ່ສຳເລັດ: ໃຫ້ກິນ 600 ມີໂຄຼກຣາມ</p>	<p>ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້</p> <p>ກິນຢາມີໂຊໂປສໂຕນມີ ຫຼື ບໍ່ມີຢາມີເຟປຣິສໂຕນກໍ່ມີປະສິດທິພາບຕໍ່ການຖືພາໄລຍະຕົ້ນ. ຫຼັງຈາກ 9 ອາທິດ ປະສິດທິພາບຈະຫຼຸດລົງ ແລະ ຈະມີຜົນຂ້າງຄຽງຫຼາຍໂດຍສະເພາະເລືອດໄຫຼທາງຊ່ອງຄອດຮຸນແຮງ</p>

HLI Seattle Health Leaders International Field Draft Copy

ນິໂຕຼຟູຣາງໂຕອິນ (ຟູຣາດັງຕິນ, ມາໂກຼບິດ, ມາໂກດາຕິນ) nitrofurantoin (Furadantin, Macrobid, Macrochantin)		ຂໍ້ຄວນລະວັງ
ຢານິໂຕຼຟູຣາງຕິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວອັກເສບໄຂ່ຫຼັງ ແລະ ອັກເສບພິກຍຸ່ງວ		
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດເມັດ: 25, 50, ຫຼື 100ມລກ ຊະນິດປິ່ນນຳ: 25ມລກ ຕໍ່ນຳຢາ 5ມລ	ຜົນຂ້າງຄຽງ ປວດຮາກ, ຮາກ, ເຈັບຫົວ, ຕິດຫຼີກເວັ້ນອາການດັ່ງກ່າວໃຫ້ກິນຢາກັບນິມ ຫຼື ອາຫານ.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ 	ສຳລັບອັກເສບພິກຍຸ່ງວ: ກິນ 100ມລກ 4 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 5 ມື້	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ຖ້າອາການບໍ່ດີຂຶ້ນໃນ 2 ມື້ (48 ຊົ່ວໂມງ), ອາດຈະມີການຕີຢາຢູ່ໃນຂົງເຂດຂອງທ່ານ. ຖ້າເປັນໄປໄດ້ໃຫ້ປຶກສານຳ ອສປ ຫຼື ແພດ.
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ 	ຜູ້ທີ່ໄຂ່ຫຼັງເຮັດວຽກບໍ່ດີກ່ອນໜ້າຈະມີການອັກເສບ. ຜູ້ຍິງຖືພາໄລຍະສຸດທ້າຍ	ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດຈະມີອາການ ຮາກ, ເຈັບໜ້າເອິກ, ຍຸ່ງວອາດຈະສື່ເຫຼືອງເຂັ້ມ ຫຼື ສິ້ນນຳຕານ.
		ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ສຳລັບອັກເສບພິກຍຸ່ງວ: ເຊພີຊິມ, ເຊຟາລິຊິນ, ໂກຕຼີໂມຊາໂຊນ.

ນໍຟລໍຣາກຊາຊິນ (ລິຊິນ, ນໍໂຣຊິນ, ຍູຣິຕຼາຊິນ) norfloxacin (Lexinor, Neroxin, Uritracin)		
ຢານໍຟລໍຣາກຊາຊິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອໝວດກິໂນໂລນໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວອັກເສບພິກຍຸ່ງວ ແລະ ອັກເສບໄຂ່ຫຼັງ, ແລະ ຖອກທອງຮຸນແຮງຍອນການຊຶມເຊື້ອ		
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດເມັດ: 400 ມລກ	ຜົນຂ້າງຄຽງ ອາດເຮັດໃຫ້ວິນວຽນ, ເຮັດໃຫ້ປະຕິກິລິຍາກາເຟອິນເພີມຂຶ້ນ. ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນສິ່ງເຫຼົ່ານີ້, ໃຫ້ກິນຢານີກ່ອນກິນເຂົ້າ 1 ຊົ່ວໂມງ ຫຼື ຫຼັງຈາກກິນເຂົ້າ 2 ຊົ່ວໂມງ.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ 	ສຳລັບອັກເສບພິກຍຸ່ງວ: ໃຫ້ກິນ 1 ເມັດ 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 3 ມື້	ເວລາກິນຢານີໃຫ້ດີມນ້ຳຫຼາຍໆ, ຫາມກິນຢານີໃນໄລຍະໃຊ້ຢາລົດກູດ ຫຼື ຢາວິຕາມິນທີ່ປະກອບດ້ວຍທາດເຫຼັກ ຫຼື ທາດສັງກະສີ ຖ້າຢານໍຟລໍຣາກຊາຊິນເຮັດໃຫ້ທ່ານມີອາການແພ, ໃຫ້ຢຸດໃຊ້ເລີຍ.
ສຳລັບອັກເສບໄຂ່ຫຼັງ: ໃຫ້ກິນ 1 ເມັດ 2 ເທື່ອ/ມື້. 1 ເມັດກ່ອນກິນເຂົ້າ 1 ຊົ່ວໂມງ ແລະ 1 ເມັດ ພາຍຫຼັງກິນເຂົ້າ 2 ຊົ່ວໂມງ ເປັນເວລາ 10 ມື້. ສຳລັບຖອກທອງໃນຄົນເຈັບເປັນເອດສ: ໃຫ້ກິນ 400 ມລກ ຄັ້ງດຽວເທົ່ານັ້ນ	ຄຳເຕືອນ 	
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ 	ແມ່ຍິງຖືພາ, ແມ່ຍິງທີ່ກຳລັງລ້ຽງລູກດ້ວຍນົມແມ່, ຫຼື ຜູ້ທີ່ອາຍຸຫຼຸດ 16 ປີບໍ່ຄວນໃຊ້ຢານໍຟລໍຣາກຊາຊິນ. ຜູ້ທີ່ອາການແພຢາໝວດກິໂນໂລນຫາມໃຊ້ຢານີ.	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ສຳລັບອັກເສບພິກຍຸ່ງວ ແລະ ໄຂ່ຫຼັງ: ເຊພີຊິມ, ເຊຟຕຼີອາກໂຊນ, ຊີໂປຟລໍຣາກຊາຊິນ, ໂກຕຼີໂມຊາໂຊນ, ຊັງຕາມີຊິນ ສຳລັບຖອກທອງໃນຄົນເຈັບເປັນເອດສ: ເມໂທຼນິດາໂຊນ, ໂກຕຼີໂມຊາໂຊນ

HLI Seattle Health Leads International
 Field Draft Copy

ນິສຕາຕິນ (ແດັກໂມເດັກສ, ມິໂກສຕາຕິນ, ນິລສຕາ, ນິສຕາ) nystatin (Dermodex, Mycostatin, Nilstat, Nystat)	
ຢານິສຕາຕິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອເຫັດ, ໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວການຊຶມເຊື້ອດ້ວຍເຊື້ອເຫັດຢູ່ຜິ່ງປາກ (ເປັນກາງ), ຢູ່ຊ່ອງຄອດ, ຫຼືຢູ່ຜິວໜັງ.	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດຍັດ: 100.000 ຫົວໜ່ວຍ ຊະນິດອີມ: 200.000 ຫົວໜ່ວຍ ຊະນິດຄຼີມ: 100.000 ຫົວໜ່ວຍ/ ກຣາມຊະນິດນຳ: 100.000 ຫົວໜ່ວຍ/ມລ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ 	ທີ່ຄວນໃຊ້ ແລະ ຢູ່ຄໍ: ໃຫ້ອີມນຳຢາ 1ມລ ແລວບວນໄປມາຢູ່ໃນຜິ່ງປາກ ປະມານ 1 ນາທີ ແລວກິນເຮັດ ແນວນີປະມານ 3 ຫາ 4ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 5 ມື້.
ສຳລັບຊຶມເຊື້ອດຢູ່ຜິວໜັງ: ທຳຄວນສະອາດ ແລະ ປອຍ ໃຫ້ ແຫງບໍລິເວນທີ່ເປັນ. ທາຄຼີມ 3 ເທື່ອ/ມື້ ຈົນກວ່າຜິວຈະຫາຍໄປ. ສຳລັບຊຶມເຊື້ອຢູ່ຊ່ອງຄອດ: ໃຊ້ຢາຊະນິດຄຼີມທາໃສໃນຊ່ອງຄອດ 2 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 10 ຫາ 14 ມື້ ຫຼືໃຊ້ຢາຊະນິດຍັດ 100.000 ຫົວໜ່ວຍ ໃສ່ໃນຊ່ອງຄອດກອນນອນ ເປັນເວລາ 14 ມື້. ສຳລັບລົງຂາວທີ່ບໍ່ມີສາເຫດຈາກ ພຕພ: ໃຊ້ຊະນິດຍັດ.	ຖ້າຢານິສຕາຕິນເຮັດໃຫ້ທ່ານລະຄາຍເຄືອງ, ໃຫ້ຢຸດໃຊ້. ຫຼືກວ່ານການຮວມເພດ 2-3 ມື້ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເຊື້ອພະຍາດຕິດໃສ່ຄູນອນຂອງທ່ານ.
ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ 	ຢານິສຕາຕິນມີປະສິດທິພາບຕ້ານການຊຶມເຊື້ອຍອນເຊື້ອເຫັດກັງດີດາເທົ່ານັ້ນ. ໃນຂະນະທີ່ຢາມີໂກນາໂຊນມີປະສິດທິພາບຕ້ານນຳເຊື້ອເຫັດຊະນິດອື່ນ. ຢາໂກເຕີມາໂຊນມີລາຄາຖືກ ແລະ ໃຊງ່າຍກວ່າ.
ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ:	ສຳລັບການຊຶມເຊື້ອຍອນເຊື້ອເຫັດ: ມີໂກນາໂຊນ, ເຜາໂຕໂກນາໂຊນ, ໂກເຕີມາໂຊນ, ນຳລິມສາຍຊູ ຫຼື ເຈນຕຽນ ໄວໂອເລດ

ອີກຊີໂຕຊິນ (ອີກສຕີມົງ, ປີໂຕຊິນ, ຊິນໂຕຊິນົງ, ຢູເຕຣາກອນ) oxitocin (Oxtimon, Pitocin, Syntocinon, Uteracon)	
ຢາອີກຊີໂຕຊິນແມ່ນຢາເຮັດໃຫ້ມິດລູກປັ້ນ ແລະ ເສັ້ນເລືອດຕິບເຂົ້າ ໃຊ້ສຳລັບຄວບຄຸມອາການເລືອດໄຫຼຮຸນແຮງຫຼັງ	
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດສຳລັບສັກ: 10 ຫົວໜ່ວຍ ໃນນຳຢາ 1 ມລ.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ 	ສັກໃສ່ກ້າມຊີ້ນ 10 ຫົວໜ່ວຍ ໃຫ້ແມ່ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ກອອກແລວ. ຖ້າຈຳເປັນສັກຕື່ມອີກຫຼັງຈາກນັ້ນ 10 ນາທີ.
ຜົນຂ້າງຄຽງ 	ຢາອີກຊີໂຕຊິນສາມາດເຮັດໃຫ້ມິດລູກປັ້ນແຮງ ແລະ ບໍ່ຢາຍພາຍຫຼັງທີ່ໃຊ້ຢາ ແລະ ສາມາດເຮັດໃຫ້ມິດລູກຈິກໄດ້. ນອກຈາກນັ້ນຢານີ້ຍັງເຮັດໃຫ້ຄວາມດັນເລືອດສູງອີກ.
ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ສຳລັບເລືອດໄຫຼຮຸນແຮງ	ຫຼັງຄອດ: ເອີໂກຕາມິນ, ມີໂຊໂປສເຕນ

HLI Seattle Health Leadership International Field Draft Copy

ປາຣາເຊຕາໂມນ, ອາເຊຕາມິໂນເຟນ (ເອພີເອພີ, ພານາດອນ, ຕຳປຼາ, ທີລິນອນ, ອື່ນໆ) paracetamol, acetaminophen (APAP, Panadol, Tempra, Tylenol, others)	
ຢາປາຣາເຊຕາໂມນ ແລະ ຢາອາເຊຕາມິໂນເຟນແມ່ນຢາຂະນິດດຽວກັນ ໃຊ້ສຳລັບແກ້ເຈັບປວດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນອາການໄຂ້. ແມ່ນຢາແກ້ປວດທີ່ມີຄວາມປອດໄພຂະນິດໜຶ່ງ. ຢານີ້ບໍ່ເຮັດໃຫ້ລະຄາຍເຄື່ອງກະເພາະອາການ ແລະສາມາດໃຊ້ແທນຢາອາສປິຣິນ ຫຼື ອີບູໂປຼເຟນໃນຄົນທີ່ເປັນບາດແຜກະເພາະອາການ. ແມ່ຍິງຖືພາກໍ່ໃຊ້ໄດ້ ແລະ ຖາໃຊ້ປະລິມານຕໍ່າໃຫ້ໄດ້ກນອຍກໍ່ມີຄວາມປອດໄພຄືກັນ.	
ຮູບແບບ ແລະ ຂະນິດຂອງຢາ 	ຂະນິດເມັດ: 100, 325, ແລະ 500ມລກຂະນິດນຳ: 120 ຫຼື 160ມລກ ຕໍ່ນຳຢາ5 ມລ ຂະນິດຍັດ: 80, 120, 300, 325, ຫຼື 650ມລກຂະນິດຢອດ 80ມລກຕໍ່ 0.8ມລ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ 	ໃຫ້ກິນ 500 ຫຼື 1000ມລກ 4 ຫາ 6 ເທື່ອ/ມື້
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ຫ້າມໃຊ້ຢາອາເຊຕາມິໂນເຟນ ຖ້າທ່ານມີບັນຫາຕັບ ຫຼື ໄຂ້ຫຼັງ.
ຄຳເຕືອນ 	ຖ້າອາການເຈັບປວດ ຫຼື ໄຂ້ ຍັງສືບຕໍ່ຫຼາຍກວ່າ 3 ມື້, ໃຫ້ປຶກສາແພດຢາອາເຊຕາມິໂນເຟນສາມາດຫຼຳລາຍຕັບໂດຍຖືກໃຊ້ຫຼາຍ ຫຼື ກິນປິ່ນກັບເຫຼົ້າ. ຖ້າໃຊ້ປະລິມານຫຼາຍກວ່າທີ່ຄວນຈະເຮັດໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍ.
ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ 	ຢາປາຣາເຊຕາໂມນບໍ່ແມ່ນຢາທີ່ປິ່ນປົວພະຍາດ, ມັນແມ່ນຢາສຳລັບຫຼຸດຜ່ອນອາການເຈັບປວດ ແລະ ອາການໄຂ້. ສິ່ງສຳຄັນຕ້ອງຊອກຫາສາເຫດຂອງອາການເຈັບ ຫຼື ອາການໄຂ້ແລ້ວປິ່ນປົວມັນ.
ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດ ຈະມີອາການ 	ປວດຮາກ, ຮາກເຈັບກະເພາະ
ຢາຂະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: 	ສຳລັບແກ້ປວດ, ໄຂ້ ຫຼື ໄຄ່ແດງ: ອາສປິຣິນ, ອີບູໂປຼເຟນ (ຫາມໃຊ້ຢາດັ່ງກ່າວໃນຜູ້ຍິງຖືພາ) ສຳລັບການເຈັບຮຸນແຮງ: ໂກເດອິນ

ເປນີຊີລິນ (ບີຕາເປນ ວີເຕ, ເພນວີ ເຕ, ເຟໂນຊີເມຕິນ ເປນີຊີລິນ) penicillin (Betapen VK, PenVee K, phenoxymethyl penicillin)	
ຢາເປນີຊີລິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອ ໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວການຊຶມເຊື້ອຢູ່ປາກ, ແຂ້ວ, ຜິວໜັງ, ມິດລູກ ແລະ ອື່ນໆ. ແຕ່ທ້າຍເສຍດາຍທີ່ການດີຢາເປນີຊີລິນຂະຫຍາຍຫຼາຍ ແລະ ເຮັດໃຫ້ປະສິດທິພາບຫຼຸດລົງກອນເກົ່າ.	
ຮູບແບບ ແລະ ຂະນິດຂອງຢາ: 	ຂະນິດເມັດ: 250, 500 ມລກຂະນິດນຳ: 125 ຫຼື 250 ຕໍ່ ນຳຢາ
ຜົນຂ້າງຄຽງ 	ເປັນຜື່ນແດງ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາສຳລັບອັກເສບມິດລູກໜັງຄອດທີ່ຄວນໃຊ້ 	ໃຫ້ກິນ 250ມລກ (ເທົ່າກັບ 400,000 ຫົວໜວຍ) 4ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 7 ມື້ (ໃຊ້ຢາອື່ນສຳລັບອັກເສບມິດລູກ, ເບິ່ງໜ້າທີ 97)
ສຳລັບອັກເສບ ຫຼື ບາດແຜຜິວໜັງ: ໃຫ້ກິນ 250ມລກ 4 ເທື່ອ/ມື້ ເປັນເວລາ 10 ມື້	ຕິດຕາມອາການແພ້ ແລະ ຊອກຍອນແພ້ (ເບິ່ງໜ້າທີ 545).
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ຢາຂະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ສຳລັບອັກເສບຜິວໜັງ: ດີກລິກຊາຊີລິນ, ເອຣີໂທມີຊິນ ສຳລັບຊຶມເຊື້ອຫຼັງຄອດ: ອຳປີຊີລິນ, ກລິນດາມີຊິນ ຊັງຕາມີຊິນ, ເມໂທນິດາໂຊນ

HLL Seattle Leadership International
Health Doctor Field Notes

ໂປໂດຟິລິນ (ຄອນດີລອກສ, ໂປໂດຄອນ-25, ໂປໂດຟິລອມ ຣີຊິນ) podophyllin (Condyllox, Podocon-25, podophylom resin)		
ຢາໂປໂດຟິລິນແມ່ນຢານຳຊະນິດນຶ່ງ ໃຊ້ສຳລັບທາໃສ່ພະຍາດທອນໄກ່ເພື່ອໃຫ້ມັນທົດເຂົ້າ ແລະ ຫຼົງວລົງ		
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດນຳ: 10% ຫາ 25%	 ຄຳເຕືອນ ຫ້າມໃຊ້ຢານີ້ໃສ່ບ່ອນທີ່ທອນໄກ່ມີເລືອດອອກ, ບອນເກີດ, ຈອມ, ຫຼື ບຸນທີ່ມີຂີ້ນ, ຫຼື ຢູປາກ. ຖ້າມີອາການລະຄ້າຍເຄື່ອງຜິວໜັງຮຸນແຮງໃຫ້ຢຸດໃຊ້ຢານີ້
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ 	ເອົາສຳລິທີ່ມີກ້ານ ຫຼື ສຳລິເປັນກອນຈຸມນຳຢາ ແລ້ວທາໃສ່ບ່ອນເປັນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ 4 ຊົ່ວໂມງ ໃຫ້ລາງອອກດວຍນຳ ແລະ ສະບູ. ໃຊ້ 1ເທື່ອ/ອາທິດ ເປັນເວລາ 4 ອາທິດ	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ຢາໂປໂດຟິລິນເຮັດໃຫ້ມີການລະຄ້າຍເຄື່ອງຜິວໜັງບ່ອນທີ່ບໍ່ເປັນພະຍາດ. ແຕ່ລະຄັ້ງໃຫ້ໃຊ້ ໜ້ອຍດຽວ(0.5 ມລ ຫຼື ໜ້ອຍກວ່ານັ້ນ) ເພາະສະນັ້ນ, ໃຫ້ທາເຈລະປິໂຕລຽມ ອອມບໍລິເວນທີ່ເປັນພະຍາດກ່ອນທີ່ຈະທາຢາໂປໂດຟິລິນ
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ຫ້າມໃຊ້ຢານີ້ໃນແມ່ຍິງຖືພາ ຫຼື ກຳລັງລຽງລູກດວຍນຳນິມແມ່	ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດ ຈະມີອາການ ປວດຮາກ, ຮຸກ, ເຈັບທ້ອງນອຍ, ຖອກທອງ. ຖ້າໃຊ້ຫຼາຍອາດຈະເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງບາງ, ແຕກ ແລະ ມີເລືອດອອກ
ຜົນຂ້າງຄຽງ 	ຢາໂປໂດຟິລິນເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງລະຄ້າຍເຄື່ອງ	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ປວດຮາກ, ຮາກ, ເຈັບທ້ອງ ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດ ນອຍ, ຖອກທອງ. ຫຼາຍອາດຈະເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງບາງ, ແຕກ ແລະ ມີເລືອດອອກ

ໂປຼເບເນຊິດ (ເບເນມິດ, ໂປຼບາລານ) probenecid (Benemid, Probalan)		ຂໍ້ຄວນລະວັງ
ຢາໂປຼເບເນຊິດແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອໝວດເປນີຊີລິນ, ຢານີ້ເຮັດໃຫ້ປະລິມານຢາເປນີຊີລິນຢູ່ໃນເລືອດເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ປະຕິກິລິຍາດົນກວ່າເກົ່າ ແລະ ເຮັດໃຫ້ປະສິດທິພາບການປິ່ນປົວດີຂຶ້ນ.		
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ 	ຊະນິດເມັດ: 500ມລກ	ຜົນຂ້າງຄຽງ ບາງຄັ້ງເຮັດໃຫ້ເຈັບຫົວ, ປວດຮາກ, ຫຼື ຮາກ
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ 	ໃນແຕ່ລະຄັ້ງທີ່ໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອໝວດ ເປນີຊີລິນ ໃຫ້ກິນ 500 ມລກ ຫາ 1 ກຮາມ	 ຄຳເຕືອນ ໃຫ້ທ່ານໃຊ້ຢາລະມັດລະວັງນຳ ຜູ້ຍິງຖືພາ, ແມ່ຍິງກຳລັງລຽງລູກດວຍນຳນິມ ແລະ ບາດແຜກະເພາະ
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ 	ຫ້າມໃຊ້ຢານີ້ໃນເດັກອາຍຸ ຕໍ່ກວ່າ 2 ປີ	ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດ ຈະມີອາການ ຮາກ

HLL Seattle Health Leadership International Field Draft Copy

<p>ໂປຼກາອິນ ເປນິຊີລິນ (ເບນຊິນເປນິຊີລິນ ໂປຼກາອິນ, ບີຊີລິນ ຊີ-ອາຣ, ຄິດສຕີຊີລິນ, ດູຣາຊີລິນ ເອເອສ, ເພນນາດຽກ, ຟີຊີເປນ ເອເອສ, ວີຊີລິນ) procaine penicillin (Benzylpenicillin Procaine, Bicillin C-R, Crysticillin, Duracillin AS, Penadur, Pfizepen AS, Wycillin)</p>	
<p>ຢາໂປຼກາອິນ ເປນິຊີລິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອທີ່ໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວອັກເສບມິດລູກ ແລະ ການຊຶມເຊື້ອອື່ນໆ.</p>	
<p>ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ</p> 	<p>ຊະນິດຫຼອດສຳລັບສັກ: 300.000, 400.000 ຫຼື 600.000 ຫົວໜ່ວຍ ຊະນິດແປງຝຸ່ນປົນນໍ້າກັນສຳລັບສັກ: 1 ກຼາມ = 1 ລ້ານຫົວໜ່ວຍ</p>
<p>ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້</p> 	<p>ສຳລັບໄຂ້ໃນໄລຍະຖືພາ: ສັກ 1,2 ລານຫົວໜ່ວຍ ໃສ່ກາມຂຶ້ນທຸກໆ 12 ຊົ່ວໂມງ ແລ້ວພາຄືນເຈັບໄປພົບແພດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນອາການເຈັບປອນສັກຢາ, ປ່ຽນໄຫລັກປອນເກົ່າຊໍາອີກ.</p>
<p>ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້</p> 	<p>ທ້າມໃຊ້ຢານີ້ຖ້າທ່ານມີອາການແພຢາຕານເຊື້ອໝວດເປນິຊີລິນ</p>
<p>ຄຳເຕືອນ</p> 	<p>ໃຫ້ທ່ານໃຊ້ຢາງ່າລະມັດລະວັງນຳ ຜູ້ທີ່ເປັນຫິດ, ຫາມໃຊ້ຢານີ້ກັບຢາເຕຕູາຊີກຼິນ, ຫາມສັກຢານີ້ເຂົ້າທາງເສັ້ນເລືອດເດັດຂາດ.</p>
<p>ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້</p> 	<p>ເວລາໃຊ້ຢານີ້ກັບຢາໂປຼເບເນຊິດເຮັດໃຫ້ປະລິມານຢາເປນິຊີລິນຢູ່ໃນເລືອດເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ປະຕິກິລິຍາດິນກວາເກົ່າ ແລະ ເຮັດໃຫ້ປະສິດທິພາບການປິ່ນປົວດີຂຶ້ນ.</p>
<p>ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ:</p>	<p>ສຳລັບອາການໄຂ້ໃນໄລຍະຖືພາ: ອຳບີຊີລິນ</p>

<p>ໂປຼແຊສເຕໂຣນ, ໂປຼແຊສຕິນ progesterone, progestin</p> 	
<p>ໂປຼແຊສເຕໂຣນ ແມ່ນທາດເຄມີທີ່ພົບໃນຢາເມັດຄຸມກຳເນີດ ແລະ ຢາສັກຄຸມກຳເນີດ ທີ່ຄ້າຍຄືກັນກັບຮອກໂມນ ໂປຼແຊສເຕໂຣນທີ່ຜະລິດຈາກຮ່າງກາຍຜູ້ຍິງ. ມັນຍັງສາມາດໃຊ້ປິ່ນປົວປະຈຳເດືອນຜິດປົກກະຕິ ທີ່ມີສາເຫດຈາກການປ່ຽນແປງຮໍໂມນ. ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ, ໃຫ້ເບິ່ງພາກຢາເມັດຄຸມກຳເນີດ, ຢາສັກຄຸມກຳເນີດ, ແລະ ຢາຄຸມກຳເນີດສຸກເສີນ (ເບິ່ງພາກທີ 13 ແລະ ໜ້າທີ 522-524).</p>	

<p>ໂປຼເມຕາຊິນ (ເມແປກກັງ, ເຟເນກັງ, ທາໂປຼຊິນ) promethazine (Mepergan, Phenergan, Thaprozine)</p> <p style="text-align: right;">ຂໍ້ຄວນລະວັງ </p>	
<p>ຢາໂປຼເມຕາຊິນແມ່ນຢາອັງຕີຮີສຕາມິນທີ່ເຮັດໃຫ້ເຍື່ອເມືອກແຫ້ງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ງ້າງຊຶມ.</p>	
<p>ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ</p> 	<p>ຊະນິດເມັດ: 10, 12.5, 25 ຫຼື 50ມລກ ຊະນິດນໍ້າເຊື້ອມ: 5ມລກ ຕໍ່ນໍ້າຢາ 5ມລ ຊະນິດສັກ: ເປັນຫຼອດ 25 ຫຼື 50ມລກ ໃນນໍ້າຢາ 1 ມລ</p>
<p>ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້</p> 	<p>ສຳລັບອາການແພ້ແບບປານຸກາງ: ໃຫ້ກິນ 25ມລກ ຫຼື ສັກເຂົ້າກ້າມຂຶ້ນ. ສາມາດໃຫ້ຕື່ມອີກໃນໄລຍະ 8 ຊົ່ວໂມງ ຫຼື ໄວກວ່ານັ້ນ.</p>
<p>ສຳລັບອາການຊ່ອກຍ້ອນແພ້: ສັກ 50 ມລກ ໃສ່ກ້າມຂຶ້ນສາມາດໃຫ້ຕື່ມອີກໃນໄລຍະ 8 ຊົ່ວໂມງ ຫຼື ໄວກວ່ານັ້ນ. (ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມສຳລັບປິ່ນປົວອາການແພ້ ແລະ ອາການຊ່ອກ, ເບິ່ງໜ້າທີ 541) ສຳລັບອາການຮາກ: ສັກ 25 ຫາ 50 ມລກ ທຸກໆ 6 ຊົ່ວໂມງຕາມຕ້ອງການ.</p>	<p>ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້</p>
<p>ຄຳເຕືອນ</p> 	<p>ທ້າມໃຊ້ຢານີ້ປະຈຳໃນແມ່ຍິງຖືພາ ຫຼື ກຳລັງລ້ຽງລູກດ້ວຍນ້ຳນົມແມ່. ທ້າມໃຊ້ຢານີ້ຖ້າທ່ານຢູ່ໃນສະພາບທີ່ຕ້ອງລະມັດລະວັງ.</p>
<p>ຖ້າໃຊ້ຢາຫຼາຍກວ່າກຳນົດຈະມີອາການ</p> 	<p>ຢານີ້ມັກເຮັດໃຫ້ປາກແຫ້ງ ແລະ ຕາມົວ. ບາງຄັ້ງເຮັດໃຫ້ມີການກະຕຸກຮ່າງກາຍ, ໃບໜ້າ ໂດຍສະເພາະຕາ ແລະ ຄໍ.</p>
<p>ຢາອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນໄດ້:</p>	<p>ແມ່ຍິງຖືພາ, ແລະ ແມ່ຍິງກຳລັງລ້ຽງລູກດ້ວຍນ້ຳນົມແມ່ຄວນໃຊ້ຢານີ້ຢ່າງລະມັດລະວັງ. ຖ້າໃຊ້ຢານີ້ທ່ານຂັບລົດ ຫຼື ເຮັດວຽກກັບເຄື່ອງຈັກໜັກ.</p>
<p>ບໍ່ໄດ້ສະຕີ, ຊັກ</p>	<p>ສຳລັບອາການແພ້: ດີເຟນຮີດາມິນ, ຮີດຼີກຊີຊິນ.</p>

ປີຣາຊີນາມິດ (ໄອໂຊພາກ, ປີຊາເມດ, ພີເອສເອ, ຊີນາມິດ, ຊີນາສຕາ) pyrazinamide (Isopas, Pyzamed, PZA, Zinamide, Zinastat)		
ຢາປີຣາຊີນາມິດໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດວັນນະໂລກ (TB) (ເບິ່ງພາກທີ 15)		
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດເມັດ: 400 ມລກ ຊະນິດນຳ: 30 ມລກ/ມລກ	ຜົນຂ້າງຄຽງ ຜິວໜັງເຫຼືອງ ຫຼື ຕາເຫຼືອງ, ໄຂ້, ກິ່ນເຂົ້າບໍ່ແຊບ, ອິດເມັອຍ, ຕັບອອນເພັງ, ເຈັບປວດຕາມຂໍ້. ຖາທານມີອາການດັ່ງກ່າວ, ໃຫ້ໄປພົບແພດ.	
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ ປະລິມານຢາສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດວັນນະໂລກແມ່ນແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະຂົງເຂດ. ໄປພົບພະນັກງານສາທາລະນະສຸກ (ໃຊ້ຢາປີຣາຊີນາມິດຮວມກັບຢາອື່ນ, ເບິ່ງໜ້າທີ 389).	 ແມ່ຍິງຖືພາ ແລະ ແມ່ຍິງທີ່ກຳລັງລ້ຽງລູກດ້ວຍນົມແມ່ ຄວນຫຼີກເວັ້ນການໃຊ້ຢານີ້ເນື່ອງຈາກວ່າຜົນກະທົບຂອງຢານີ້ຕົກຢັ້ງຢື່ມຮູ້ເທື່ອ. ສິ່ງທີ່ສຳຄັນທ່ານຈະຕ້ອງກິນຢາໃຫ້ຄົບຕາມກຳນົດຂອງການປິ່ນປົວພະຍາດວັນນະໂລກ. ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນທ່ານອາດຈະແຕ່ເຊື່ອພະຍາດໄປຫາຜູ້ອື່ນ ຫຼື ເປັນພະຍາດກັບຄືນອີກຍ້ອນວັນນະໂລກເປັນພະຍາດທີ່ປົວໃຫ້ຫາຍຂາດໄດ້ຍາກ.	
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ ຫ້າມໃຊ້ຢານີ້ນຳຜູ້ທີ່ຕັບມິບັນຫາ ຫຼື ອັກເສບຕັບ		

ຣີຟາມປີຊີນ (ເຣຊີມິນ, ຣີຟາມປີຊີນ, ຣີຟາສຕາ) rifampicin (Resimin, rifamoun, Rifastat)		ຂໍ້ຄວນລະວັງ
ຢາຣີຟາມປີຊີນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດວັນນະໂລກ (TB) (ເບິ່ງພາກທີ 25) ແລະ		
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດເມັດ: 150 ຫຼື 300 ມລກ ຊະນິດນຳ: 20 ມລກ/ມລກ ແລະ 50 ມລກຕໍ່ນຳຢາ 5ມລກ ຊະນິດເປັນຫຼອດສຳລັບສັກ: 600 ມລກ	ຜົນຂ້າງຄຽງ <ul style="list-style-type: none"> ປວດຮາກ, ຮາກ, ກິ່ນເຂົ້າບໍ່ແຊບ, ຖອກທ້ອງ, ບັນ ອອກຮ່ອນໜ້າ, ຄັນ, ເປັນຜົນແດງ ເຈັບຫົວ, ໄຂ້, ສັນ, ເຈັບຕາມຂໍ້ ຜິວໜັງເຫຼືອງ ຫຼື ຕາເຫຼືອງ 	
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ ປະລິມານຢາສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດວັນນະໂລກແມ່ນແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະຂົງເຂດ. ໄປພົບພະນັກງານສາທາລະນະສຸກ (ໃຊ້ຢາຣີຟາມປີຊີນຮວມກັບຢາອື່ນ, ເບິ່ງໜ້າທີ 389).	ຍົກເວັ້ນໃນກໍລະນີຜິວໜັງເຫຼືອງ ຫຼື ຕາເຫຼືອງ, ອາການຂ້າງຄຽງນີ້ບົກກະຕິມັກເກີດຂຶ້ນພາຍຫຼັງກິນຢານີ້ 2 ຫາ 3 ຊົ່ວໂມງ, ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນອາການດັ່ງກ່າວໃຫ້ກິນຢານີ້ພ້ອມກັບອາຫານ.	
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ ຫ້າມໃຊ້ຢານີ້ນຳຜູ້ທີ່ຕັບມິບັນຫາ ຫຼື ພະຍາດຕັບ.	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ຢານີ້ອາດຈະເຮັດໃຫ້ຢຸ່ງວ, ອາຈົມ, ນຳຕາ, ເທື່ອ ຫຼື ນຳລາຍ ເປັນສີແດງ-ນຳໝາກກຽງ. ສິ່ງທີ່ສຳຄັນທ່ານຈະຕ້ອງກິນຢາໃຫ້ຄົບຕາມກຳນົດຂອງການປິ່ນປົວພະຍາດວັນນະໂລກ. ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນທ່ານອາດຈະແຕ່ເຊື່ອພະຍາດໄປຫາຜູ້ອື່ນ ຫຼື ເປັນພະຍາດກັບຄືນອີກຍ້ອນວັນນະໂລກເປັນພະຍາດທີ່ປົວໃຫ້ຫາຍຂາດໄດ້ຍາກ.	

ສະເປັກຕິໂນມິຊິນ (ເອສຊີເອັມ, ສຕານິໂລ, ໂຕກາມິຊິນ, ໂຕຼບິຊິນ) spectinomycin (SCM, Stanilo, Togamycin, Trobicin)		
ຢາສະເປັກຕິໂນມິຊິນແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອຊະນິດອາມິໂນຊີກລູໂຕນ ໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດໜອງໃນທຸກຊະນິດ ແຕ່ບໍ່ມີປະສິດທິພາບນຳພະຍາດໜອງໃນຢູ່ຮູຄໍ. ຢານີ້ໃຊ້ໄດ້ຜົນດີນຳຜູ້ທີ່ແພຢາຕາມເຊື້ອເປນິຊີລິນ ແລະ ເຊຟາໂລສະໂປຣິນ.		
ຮູບແບບ ແລະ ຊະນິດຂອງຢາ ຊະນິດສັກເປັນຫຼອດ: 2 ກຼາມ.	ຜົນຂ້າງຄຽງ ມີອາການສັນ, ມີອາການເຈັບ ແລະ ແດງບໍລິເວນສັກຢາ, ວິນວງນ, ປວດຮາກ.	
ປະລິມານ ແລະ ເວລາທີ່ຄວນໃຊ້ ສຳລັບພະຍາດໜອງໃນ ຫຼື ທີ່ຄວນໃຊ້ອັກເສບທອນອຍ: ໃຫ້ສັກ 2 ກຼາມ (2000ມລກ) ໃສ່ກາມຊິນຄັ້ງດຽວ. (ສຳລັບຢາປະສົມສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດເຫຼົ່ານີ້, ເບິ່ງໜ້າ 268, 275).	ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ສຳລັບພະຍາດໜອງໃນ: ເຊພີຊິມ, ເຊພີຊິມ ຫຼື ອາກໂຊນ, ສຳລັບອັກເສບທອນອຍ: ອາຊີໂທມິຊິນ, ເຊພີຊິມ, ເຊພີຊິມ ຫຼື ອາກໂຊນ, ດີກຊີຊີກລິນ, ເມໂທນິດາໂຊນ, ເຕຕຼາຊີກລິນ.	

ສະເຕັບໂຕມີຊິນ (streptomycin) 	
ຢາສະເຕັບໂຕມີຊິນ ແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອໃນໝວດອາມິໂນຄະລິກໂກຊິດ ໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດວັນນະໂລກ. ເພິ່ນນຳໃຊ້ຢາມີແຕ່ການສັກເຂົ້າກາມເທົ່ານັ້ນ. ມັນໃຊ້ສຳລັບປິ່ນປົວວັນນະໂລກຮວມກັບຢາຊະນິດອື່ນ. ເບິ່ງພາກທີ 25	
ຊະນິດ ແລະ ຮູບແບບຂອງຢາ ເປັນນ້ຳສຳລັບສັກ: 500 ມລກ ໃນນ້ຳຢາ 1 ມລ 	ອາການຂ້າງຄຽງ ອາດຈະທຳລາຍຄວາມສງາມໃນການຟັງ ຫຼື ການຊິງຕົວ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເກີດຕຸມຜິ່ນຄັນ.
ປະລິມານ ແລະ ເວລາຂອງການໃຊ້ຢາ ປະລິມານການນຳໃຊ້ຢາສຳລັບປິ່ນປົວພະຍາດວັນນະໂລກ ແມ່ນແຕກຕ່າງກັນໄປໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ. ໃຫ້ປຶກສາແພດໝໍ (ສັກຢາສະເຕັບໂຕມີຊິນຮວມກັບຢາຊະນິດອື່ນນຳ, ເບິ່ງໜ້າ 389). 	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ໃຫ້ໃສສົບມືໃນເວລາທີ່ທ່ານຈັບບາຍຢານີ້
ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນກິນຢານີ້ ແມ່ນມານບໍ່ຄວນໃຊ້ຢານີ້ເພາະວ່າມັນສາມາດເຮັດໃຫ້ລູກຢູ່ໃນທ້ອງທູໜວກໄດ້. ຜູ້ທີ່ມີອາການແພ້ຢາຕ້ານເຊື້ອໝວດອາມິໂນຄະລິກໂກຊິດ ເຊັ່ນ: ຢາແຊນຕາມີຊິນກໍ່ບໍ່ຄວນໃຊ້ເພື່ອນກັນ. ຜູ້ທີ່ມີບັນຫາກ່ຽວກັບພະຍາດຢູ່ໝາກໄຂ່ຫຼັງຄວນໃຊ້ຢ່າງລະມັດລະວັງ. 	ເພາະມັນອາດຈະເຮັດໃຫ້ເກີດຝຸ່ນຜິ່ນຄັນຢ່າງຮຸນແຮງໄດ້. ສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດແມ່ນທ່ານຄວນຈະສັກຢາໃຫ້ຄົບຊຸດເພື່ອປິ່ນປົວພະຍາດວັນນະໂລກ. ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນທ່ານອາດຈະນຳເອົາພະຍາດໄປຕິດໃສ່ຜູ້ອື່ນ ຫຼື ອາດຈະເປັນພະຍາດນີ້ໃນຮູບແບບທີ່ປົວຍາກ.

ຢາກັນພະຍາດບາດທະຍັກ (ເຕຕານິດ ຕົກໂຊອິດ, ເຕຕາວັກ) Tetanus toxoid (Tetavax)	
ຢາກັນພະຍາດບາດທະຍັກ ແມ່ນຢາສັກສຳລັບປ້ອງກັນພະຍາດບາດທະຍັກ. ມັນຖືກນຳໃຊ້ໃນເວລາຖືພາ. ຫຼັງຈາກຖືພາ ຫຼື ເວລາທຳແຫ່ງ. ຖ້າວ່າຜູ້ຍິງໄດ້ຮັບການສັກຢາກັນຊະນິດນີ້ 2 ເຂັມ (ຫຼື ຖ້າໃຫ້ດີແທ້ແມ່ນໃຫ້ສັກ 3 ເຂັມ) ໃນໄລຍະທີ່ລາວຖືພາ. ເດັກທີ່ຢູ່ໃນທ້ອງກໍ່ໄດ້ຮັບການປ້ອງກັນຈາກພະຍາດຮ້າຍແຮງນີ້ເຊັ່ນກັນ.	
ຊະນິດ ແລະ ຮູບແບບຂອງຢາ ຊະນິດນ້ຳສຳລັບສັກ: 4,5 ຫຼື 10 ໜ່ວຍໃນນ້ຳຢາ 0,5 ມລ 	ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້
ປະລິມານ ແລະ ເວລາຂອງການໃຊ້ຢາ ເພື່ອໃຫ້ຮາງກາຍສາມາດປ້ອງກັນພະຍາດນີ້ໄດ້ຕະຫຼອດຊີວິດຂອງທ່ານ, ທ່ານຕ້ອງໄດ້ສັກຢາກັນ 5 ເຂັມ ແລະ ສັກເພີ່ມຕື່ມອີກ 1 ເຂັມທຸກໆ 10 ປີ. ສຳລັບສັກຢາກັນແຕ່ລະຄັ້ງ: ສັກຢາ 0,5 ມລ ເຂົ້າໃນກາມຊິນກິກແຂນ. 	ຢາກັນພະຍາດບາດທະຍັກຄວນຈະສັກໃຫ້ໝົດທຸກໆຄົນ ແລະ ສັກໃຫ້ແຕ່ອາຍຸຍັງນອຍ. ຢາກັນບາດທະຍັກນີ້ກໍ່ຈະສັກໃສ່ພອມກັບຢາກັນຊະນິດອື່ນໃຫ້ແກ່ເດັກເຊັ່ນ: ຢາກັນພະຍາດຄໍຕິບ, ໄອໂກ ແລະ ພະຍາດບາດທະຍັກ ເອິນວາ ດີປີຕີ (DPT). ການໃຫ້ຢາກັນ ດີປີຕີ 3 ຄັ້ງເທົ່າກັບຢາກັນບາດທະຍັກ 2 ເຂັມ, ໄວລຸ້ນ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່ອາດຈະສັກຮວມກັບຢາຕ້ານເຊື້ອ (Td) ຕາຕະລາງຕໍ່ໄປນີ້ ແມ່ນສຳລັບໄລຍະທາງຂອງການສັກຢາແຕ່ລະຄັ້ງໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່
ຜືນຂ້າງຄຽງ ເຈັບ, ໂຕ ແດງເລັກນ້ອຍ, ຮ້ອນ. 	ຄັ້ງທຳອິດ.....ໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້ ຄັ້ງທີສອງ.....4 ອາທິດຫຼັງຈາກຄັ້ງທີ 1 ຄັ້ງທີສາມ.....6 ເດືອນຫຼັງຈາກຄັ້ງທີ 2 ຄັ້ງທີສີ່.....1 ປີຫຼັງຈາກຄັ້ງທີ 3 ຄັ້ງທີຫ້າ.....1 ປີ ຫຼັງຈາກຄັ້ງທີ 4 ສັກເພີ່ມກັນໄວ້.....ທຸກໆ 10 ປີ

HLI Seattle Health Leaders International Field Draft Copy

<p>ເຕຕຣາຊິກລິນ(ອາກະໂລມີຊິນ, ຊູມີຊິນ, ແຕຣາມີຊິນ, ເຕຣາຊິນ, ອຸຍນີມີຊິນ) Tetracycline (Achromycin, Sumycin, terramycin, Theracine, Unimycin) </p>	
<p>ເຕຕຣາຊິກລິນ ແມ່ນຢາຕ້ານເຊື້ອທີ່ມີຊື່ດ່ງວກັບພວດຂອງມັນ, ສໍາລັບໃຊ້ປິ່ນປົວການຊຶມເຊື້ອຫຼາຍຊະນິດເຊັ່ນ: ຊຶມເຊື້ອດ້ວຍກະລາມີເດີຍ, ຊີຟິລິດ, ອັກເສບທອງນອຍ, ອັກເສບໝາກໄຂ່ຫຼັງ ແລະ ພິກຍູງວ, ອັກເສບລະບົບຫາຍໃຈ, ຖອກທອງ ແລະ ຊຶມເຊື້ອອື່ນໆ. ຢາດິກຊີຊີຄລິນໃຊ້ໂດຍຜິດປົນປົວພະຍາດດຽວກັນ, ທັງມີລາຄາຖີກ ແລະ ໃຊ້ງາຍກວ່າ (ອ່ານເພີ່ມໜ້າ 499).</p>	
<p>ຊະນິດ ແລະ ຮູບແບບຂອງຢາ ຊະນິດແຄບຊູນ: 100, 250 ຫຼື 500 ມລກ ຊະນິດຂີ້ເສັງ: 1% </p>	<p>ຄໍາເຕືອນ ຢາກິນຢານີ້ພາຍໃນ 1 ຊົ່ວໂມງຫຼັງຈາກກິນຢາລົດທາດກູດ ຫຼື ກິນຜະລິດຕະພັນນີ້ມ. ຖ້າຢາມັນກາຍກາງນິດໃຊ້, ໃຫ້ເອົາຖົມເລີຍ, ຢາໃຊ້ມັນ. </p>
<p>ປະລິມານ ແລະ ເວລາຂອງການໃຊ້ຢາ ສໍາລັບການປິ່ນປົວຊຶມເຊື້ອດ້ວຍກະລາມີເດີຍ: ກິນ 500 ມລກ ມື້ໜຶ່ງ 4 ເທື່ອ, ໃນໄລຍະ 7 ມື້ (ໃຊ້ຢາຊະນິດອື່ນຮວມນໍາອີກ, ອ່ານເພີ່ມໜ້າ 268). ສໍາລັບປົວຊີຟິລິດ: ກິນເທື່ອລະ 500 ມລກ ມື້ໜຶ່ງ 4 ເທື່ອ ໃນໄລຍະ 14 ມື້. ສໍາລັບປິ່ນປົວພະຍາດອັກເສບທອງນອຍ (PID) ແມ່ນໃຫ້ກິນ 4 ເທື່ອຕໍ່ມື້ ໃນໄລຍະ 14 ມື້ (ໃຊ້ຢາຊະນິດອື່ນຮວມນໍາອີກໂດຍອ່ານເພີ່ມໜ້າ 275).</p>	<p>ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ (ຮູບ) ຢາເຕຕຣາຊິກລິນບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນດີຖ້າໃຊ້ປິ່ນປົວອາການເປັນຫວັດ, ຫຼື ປອງກັນ ພຕພ. </p> <p>ຜົນຂ້າງຄຽງ ຖ້າວາທານຕາກູແດດຫຼາຍໃນໄລຍະໃຊ້ຢາ, ມັນອາດຈະເຮັດໃຫ້ເກີດຕຸ່ມຜື່ນຄັນ. ບາງຄັ້ງມັນອາດຈະເຮັດໃຫ້ຖອກທອງ ຫຼື ວຸ່ນວາຍກະເພາະອາຫານ </p>
<p>ຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນໃຊ້ຢານີ້ (ຮູບ) ຖ້າທ່ານຖືພາ ຫຼື ຍິ່ງເອົານົມໃຫ້ລູກກິນຢູ່ ຢາໃຊ້ຢາເຕຕຣາຊິກລິນ. </p> <p>ນອກຈາກຍອດຕາໃຫ້ເດັກເກີດໃໝ່ແລ້ວ, ບໍ່ຄວນໃຊ້ຢານີ້ກັບເດັກທີ່ອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 9 ປີ ແລະ ບໍ່ຄວນໃຊ້ກັບຄົນທີ່ມີອາການແພຢາຕ່ານເຊື້ອໃນພວດເຕຕຣາຊິກລິນ.</p>	<p>ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ: ສໍາລັບຊຶມເຊື້ອກະລາມີເດີຍ: ອາມິກາຊີຊີ ລິນ, ເອຣິດໂຕຣມີຊິນ. ສໍາລັບປິ່ນປົວພະຍາດອັກເສບທອງນອຍ (PID): ຢາ ສີຟິຊິມ, ເຊບເຕຍໂຊນ, ດິກຊີຊີຄລິນ, ເມໂຕຣນິເດໂຊນ, ສະເປກຕິໂນມີຊິນ. ສໍາລັບຢອດຕາເດັກເກີດໃໝ່: ຢາຢອດຕາເອຣິດໂຕຣມີຊິນ.</p>

<p>ຕີນິດໂຊນ(ຟາສິຈິນ,ສິມໂປລຕັນ, ຕິນດາແມັກ) (tinidazole (Fasigyn, Simplotan, Tindamax) CAUTION </p>	
<p>ຢາຕີນິດໂຊນແມ່ນຖືກໃຊ້ເພື່ອປິ່ນປົວການຕິດເຊື້ອທາງສອງຄອດອັນເນື່ອງມາຈາກການຕິດເຊື້ອໂລກໂຕຣໂກໂມນັດມັນກໍ່ຍັງມີຜົນຕ່ານກັບເຊື້ອໂລກ ອາມິບາ, ພະຍາດກາຝາກ, ແລະ ໂລກພະຍາດ ກິອາເດີຍ. ມັນເປັນຄືກັບຢາ ເມໂຕຣນິເດໂຊນ ແຕ່ທານບໍ່ຕອງກິນມັນຕິດຕໍ່ກັນເປັນເວລາດົນ.</p>	
<p>ຊະນິດ ແລະ ຮູບແບບຂອງຢາ ປະເພດຢາເປັນເມັດ: 250 ມລກ, 500 ມລກ </p>	<p>ຄໍາເຕືອນ ຄູ່ຮ່ວມເພດຂອງທ່ານກໍ່ຄວນຈະໄດ້ຮັບການຮັກສາຄືກັນ. ບໍ່ໃຫ້ດິມຂອງມັນເມົາ, ແມ້ກະທັ່ງເບຍຈອກໜັງກໍ່ບໍ່ໃຫ້ດິມໃນຊ່ວງໄລຍະ 3 ມື້ ພາຍຫຼັງກິນຢານີ້. ມັນຈະເຮັດໃຫ້ທ່ານປວດຮາກຫຼາຍ. ຫຼືກເວັ້ນບໍ່ໃຫ້ກິນຢານີ້ສໍາລັບຄົນທີ່ຖືພາຕໍ່າກວ່າ 3 ເດືອນ. </p>
<p>ປະລິມານ ແລະ ເວລາຂອງການໃຊ້ຢາ ສໍາລັບ ໂລກພະຍາດ ໄຕຣູກີໂນມາດ: ກິນ 2 ກຼາມ ພຽງ 1 ຄັ້ງແຕ່ຖ້າຖືພາແມ່ນໃຫ້ກິນ 500 ມລກ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ໃນໄລຍະ 5 ມື້. </p>	<p>ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ດິມນໍາ 1 ຈອກທຸກຄັ້ງພາຍຫຼັງກິນຢານີ້. </p>
<p>ຜົນຂ້າງຄຽງ ລົດຊາດມັນຈະຄືກັບໂລຫະ, ມີອາການກັງວົນ, ເຈັບຫອງ ຫຼື ປວດຮາກ, ເຈັບຫົວ. </p>	<p>ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ ສໍາລັບ ໂລກພະຍາດໄຕຣນິເດໂຊນ: ຢາ ເມໂຕຣນິເດໂຊນ</p>

<p>ຕຣິກລໍໂລອາເຊຕິກ ອາຊິດ, ບິກລໍໂລອາເຊຕິກ ອາຊິດ Trichloroacetic acid, bichloroacetic acid</p>	
<p>ທັງ ຕຣິກລໍໂລອາເຊຕິກ ອາຊິດ ແລະ ບິກລໍໂລອາເຊຕິກ ອາຊິດ ສາມາດປິ່ນປົວໂລກທອນໂກໄດ້.</p>	
<p>ຊະນິດ ແລະ ຮູບແບບຂອງຢາ ຊະນິດນໍ້າທີ່ມີຄວມເຂັ້ມລະຫວ່າງ 10% ຫາ 35% </p>	<p>ຄໍາເຕືອນ ໃຫ້ໃຊ້ຢາງ່າລະມັດລະວັງ, ເພາະວ່າມັນອາດຈະໃໝ່ຜິວໜັງທີ່ບໍ່ເປັນພະຍາດໄດ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ມີຮອຍແປວ.</p>
<p>ປະລິມານ ແລະ ເວລາຂອງການນໍາໃຊ້ຢາ ໃຊ້ທາບອນທີ່ເປັນທອນໂກອາທິດລະຄັ້ງ. ໃນໄລຍະ 1-3 ອາທິດ ອີງຕາມຕອງການ. </p>	<p>ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານຄວນຮູ້ ກ່ອນຈະທາຢາໃຫ້ເອົານໍ້າມັນຂີ້ເສັງ ເປໂຕຣເລອອມ ຫາຜິວໜັງບ່ອນທີ່ບໍ່ເປັນພະຍາດກ່ອນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນຈິງທາຢາຕຣິກລໍໂລອາເຊຕິກ. ມັນຈະເຮັດໃຫ້ເຈັບແສບປະມານ 15 ຫາ 30 ນາທີ. ຖ້າມັນຍ້ອຍໃສ່ຜິວໜັງບ່ອນທີ່ບໍ່ເປັນພະຍາດ ໃຫ້ລ້າງອອກດ້ວຍສະບູ ແລະ ນໍ້າ. ທ່ານອາດຈະເອົາແປງເກີກ ຫຼື ເບັກຄິງໂສດາໃສ່ບ່ອນທີ່ນໍ້າຢາຖືກກໍ່ໄດ້.</p>
<p>ຜົນຂ້າງຄຽງ ຢາຕຣິກລໍໂລອາເຊຕິກ ອາຊິດຈະທໍາລາຍຜິວໜັງທີ່ບໍ່ເປັນພະຍາດ ຖ້າທາກວ່າມັນຍອຍໃສ. </p>	<p>ຢາຊະນິດອື່ນທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນ ສໍາລັບປິ່ນປົວທອນໂກ: ຢາ ໂປໂດຟິນລິນ</p>

ຢາສຳລັບໂລກເອດສ-ຢາຕ້ານໂລກເອດສ

(ອ່ານເພີ່ມໜ້າ 291 ແລະ 292)

ເປັນທີ່ແນ່ນອນແລ້ວວ່າຢາສາມາດຊ່ວຍປົນປົວຄົນທີ່ຕິດເຊື້ອໂລກເອດສໃຫ້ມີຊີວິດຍືນຍາວຂຶ້ນຕື່ມ ແລະ ມີສຸຂະພາບທີ່ແຂງແຮງໄດ້. ພຽງແຕ່ກິນຢາເປັນຊຸດຢ່າງໜ້ອຍ 3 ຊະນິດ, ນີ້ແມ່ນເອີ້ນວ່າຢາຕ້ານໂລກເອດສ.

ການດູແລໂລກເອດສ ແລະ ໂຄງການຢາຕ້ານໂລກເອດສ

ໂລກເອດສແມ່ນພະຍາດແຊກຊ້ອນຊະນິດໜຶ່ງ ຊຶ່ງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ພາກສ່ວນຕ່າງໆຂອງຮ່າງກາຍ. ທັນທີທີ່ທ່ານກວດພົບເຊື້ອໂລກເອດສຕ້ອງພະຍາຍາມຊອກຫາໂຄງການດູແລເຊື້ອໂລກເອດສທີ່ສາມາດໃຫ້ຢາຕ້ານ ແລະ ປົນປົວອາການຂອງໂລກເອດສໄດ້, ໂດຍທີ່ໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ສະໜອງໃຫ້ໃນການປົນປົວຕ່າງໆໄດ້. ພວກເຂົາສາມາດຊ່ວຍທ່ານເພື່ອເລີ່ມເຂົ້າສູ່ການກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສ ແລະ ຈັດການກ່ຽວກັບຜົນຂ້າງຄຽງທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ. ການຮັບຢາຈາກໂຄງການຕ້ານໂລກເອດສແມ່ນເຊື້ອຖືໄດ້ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍກໍ່ບໍ່ແພງຄືກັບເຮົາໄປຊື້ກັບພາກສ່ວນເອກະຊົນ.

ເມື່ອໃດຢາຕ້ານໂລກເອດສຈຳເປັນທີ່ສຸດ?

ເມື່ອຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການກວດຫາເຊື້ອໂລກເອດສ ແລະ ຜົນການກວດສະແດງເຄື່ອງໝາຍລະບົບພູມຕ້ານທານກຳລັງອ່ອນເພຍແມ່ນຕ້ອງການຢາຕ້ານໂລກເອດສ. ການກວດເລືອດແມ່ນຮ້ອງເປັນຊື່ສາກົນວ່າ CD4 ການນັບຈຸລັງສາມາດວັດເບິ່ງພູມຄຸ້ມກັນຂອງຮ່າງກາຍວ່າກຳລັງເຮັດວຽກດີສຳໃດ. ຖ້າວ່າການກວດ CD4 ນັບຄ່າຕໍ່າກວ່າ 350, ເຖິງແມ່ນວ່າທ່ານຈະແຂງແຮງດີກໍ່ຕາມທ່ານຄວນປຶກສາກັບແພດໝໍກ່ຽວກັບການເລີ່ມຕົ້ນການກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສ.

ກ່ອນເລີ່ມກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສ, ມັນແມ່ນສຳຄັນຫຼາຍທີ່ຈະລົມກັນກັບແພດໝໍກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນຕ່າງໆດັ່ງ ລຸ່ມນີ້:

- ທ່ານເຄີຍໄດ້ຮັບການປົນປົວກັບໂຄງການຕ້ານໂລກເອດສມາກ່ອນບໍ່? ຊຶ່ງວ່າຂໍ້ມູນນີ້ອາດຈະມີຜົນກະທົບກັບການກິນຢາຂອງທ່ານໃນປະຈຸບັນນີ້.
- ທ່ານເປັນປອດບວມ ຫຼື ຕິດເຊື້ອທີ່ຮ້າຍແຮງກ່ຽວກັບປອດບໍ່? ຖ້າເປັນແມ່ນຕ້ອງປົວໃຫ້ດີກ່ອນ.
- ທ່ານຮູ້ເຖິງຄຸນປະໂຫຍດ, ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຜົນຂ້າງຄຽງທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຈາກການກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສບໍ່? ທ່ານຕ້ອງພະຍາຍາມສອບຖາມກັບຄົນທີ່ເຄີຍກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສ ຫຼື ທ່ານຄວນສອບຖາມແພດ ອສປ.
- ທ່ານສາມາດກິນຢາໄດ້ທຸກໆມື້ ແລະ ຖືກເວລາໄດ້ບໍ່? ນີ້ມັນແມ່ນຈຳເປັນສຳລັບການເຮັດວຽກຂອງໂຄງການກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສ.
- ການສະໜອງຢາທີ່ໝັ້ນຄົງທີ່ທ່ານຕ້ອງການແມ່ນມີພຽງພໍແລ້ວບໍ່?
- ທ່ານໄດ້ບອກໃຜແດ່ບໍ່ວ່າທ່ານຕິດເຊື້ອໂລກເອດສ? ເຂົາຄົນນັ້ນອາດຈະຊ່ວຍທ່ານໄດ້ໃນການກິນຢາຂອງທ່ານ.
- ມີກຸ່ມທີ່ຊ່ວຍເຫຼືອກ່ຽວກັບໂລກເອດສທີ່ທ່ານທັນໜ້າເຂົ້າຫາເພື່ອຊອກຫາຂໍ້ມູນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອແດ່ບໍ່?

ຢາເລີ່ມຕົ້ນກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສດ້ວຍຕົນເອງ. ມັນອາດຈະເຮັດໃຫ້ທ່ານກິນຢາຜິດຊົງມັນຈະເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນຂ້າງຄຽງ ຫຼື ເປັນສາຍເຫດນຳໄປສູ່ການຕີ້ຢາໄດ້.

ຢາໃຊ້ຢາຮ່ວມກັນກັບຄົນອື່ນ, ຢາຈະບໍ່ມີຜົນຖ້າທ່ານກິນໃນປະລິມານຕໍ່າກວ່າທີ່ກຳນົດ.

ຢາຊື້ຢາກັບບຸກຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຢູ່ໃນໂຄງການຕ້ານໂລກເອດສຫຼື ໂຄງການດູແລໂລກເອດສ

ສິ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ: ເມື່ອທ່ານເລີ່ມຕົ້ນກິນຢາຕ້ານໂລກເອດ, ທ່ານຄວນສືບຕໍ່ກິນຢາໃນສ່ວນທີ່ ເຫຼືອຕະຫຼອດຊີວິດ, ຫຼື ວ່າເຊື້ອໄວລັດຈະເພີ່ມປະລິມານຂຶ້ນຢູ່ໃນຮ່າງກາຍຂອງທ່ານອີກຄັ້ງ ແລະ ທ່ານກໍ່ຈະເຈັບເປັນຄືນອີກ, ຖ້າທ່ານບໍ່ເຮັດຕາມໂຄງການການຕ້ານໂລກເອດສກຳນົດໃຫ້ທຸກໆມື້ ແລະ ກິນຢາບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເວລາ, ການດີຢາຂອງເຊື້ອໂລກກໍ່ຈະສາມາດພັດທະນາ ແລະ ຈະເຮັດໃຫ້ຢາໃຊ້ບໍ່ໄດ້ຜົນຕໍ່ທ່ານ ຫຼື ຕໍ່ຊຸມຊົນຂອງທ່ານ.

HLI Seattle Leadership International
Health Leadership International
Field Draft Copy

ວິທີກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສ ຢາຕ້ານໂລກເອດສແມ່ນມີຜົນກໍ່ຕໍ່ເມື່ອກິນປະສົມກັນ (ຕາມກຳນົດ)

ຊຶ່ງຢ່າງໜ້ອຍປະກອບດ້ວຍ 3 ຊະນິດ, ຢາບາງຊະນິດແມ່ນປະສົມກັນເປັນ 1 ເມັດ ຫຼື 2 ເມັດ ຫຼື ແຄບຊູນ ສະນັ້ນຢາທີ່ຈະຕ້ອງກິນ ແມ່ນໜ້ອຍລົງຊຶ່ງມັນຈະເຮັດໃຫ້ການກິນຢາໃນແຕ່ລະມື້ງ່າຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ. ຂໍກຳນົດ 4 ຢ່າງແມ່ນໄດ້ສະແດງໃນໜ້າຕໍ່ໄປໄວ້ຢ່າງຄົບຖ້ວນ. ຜົນຂ້າງຄຽງກໍ່ມີໜ້ອຍ ແລະ ຄວາມປອດໄພກໍ່ສູງຂຶ້ນຖ້າກິນຢ່າງຖືກວິທີ. ໂດຍອາໄສຄວາມພຽງພໍອາດຈະຖືກໃຊ້ຢູ່ບ້ານຂອງທ່ານ.

- ແນວໃດກໍ່ຕາມຢາປະສົມທີ່ທ່ານໃຊ້, ທ່ານຕ້ອງກິນທຸກໆມື້ ແລະ ກິນໃຫ້ຖືກກັບເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້.
- ຄວນຈະກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ໃນທຸກໆ 12 ຊົ່ວໂມງ ຕົວຢ່າງ: ຖ້າທ່ານກິນຢາຄັ້ງທີ 1 ເວລາ 6 ໂມງເຊົ້າໝາຍຄວາມວ່າທ່ານຕ້ອງກິນຢາຄັ້ງທີ 2 ເວລາ 6 ໂມງແລງ. ຢາບາງຊະນິດແມ່ນກິນພຽງແຕ່ເທື່ອດຽວຕໍ່ມື້ (ອ່ານເພີ່ມໜ້າ 476).

ຜົນຂ້າງຄຽງຂອງຢາຕ້ານໂລກເອດສ ຢາຕ້ານໂລກເອດສສາມາດມີຜົນຂ້າງຄຽງໄດ້, ຜົນຂ້າງຄຽງບາງຢ່າງອາດຈະລຸດໜ້ອຍລົງ ຫຼື ບໍ່ມີເລີຍໃນໄລຍະຍາວ. ມີຜົນຂ້າງຄຽງບາງຢ່າງຈະເກີດຂຶ້ນ ພາຍຫຼັງທີ່ກິນຢາຕິດຕໍ່ກັນເປັນເວລາດົນ. ຜົນຂ້າງຄຽງທີ່ມັກພົບເລື້ອຍໆແມ່ນມີອາການເບື້ອໜ້າແຕ່ກໍ່ບໍ່ຮ້າຍແຮງເຊັ່ນ: ຖອກທ້ອງ, ເມື່ອຍ, ເຈັບຫົວ ແລະ ເຈັບທ້ອງ. ໃຫ້ປຶກສາແພດ ອສປ ກ່ຽວກັບວິທີທີ່ຈະຮັບມືກັບບັນຫາເຫຼົ່ານີ້. ແຕ່ວ່າຕ້ອງສືບຕໍ່ກິນຢາທັງໝົດຕໍ່ຈົນກວ່າແພດ ອສປ ຈະບອກໃຫ້ປ່ຽນຢາ ຫຼື ເຊົາກິນຢາ.

ຜົນຂ້າງຄຽງອື່ນໆທີ່ອາດສາມາດມີຜົນເຖິງແກ່ຊີວິດໄດ້ເຊັ່ນ: ບັນຫາໂລກຕັບຮ້າຍແຮງ, ເມື່ອຍຫຼາຍເນື່ອງຈາກຫັນໃຈສັ້ນ, ເປັນຕຸ່ມຜົນຕາມຜິວໜັງ, ມືນຂາ ຫຼື ຜິວໜັງໄໝ້ຕາມມື ແລະ ຕີນ ແລະ ເປັນໂລກເລືອດຈາງ. ຖ້າທ່ານມີອາການຂ້າງຄຽງຢ່າງຮຸນແຮງໃຫ້ໄປພົບແພດ ອສປ ຢ່າງຮີບດ່ວນ.

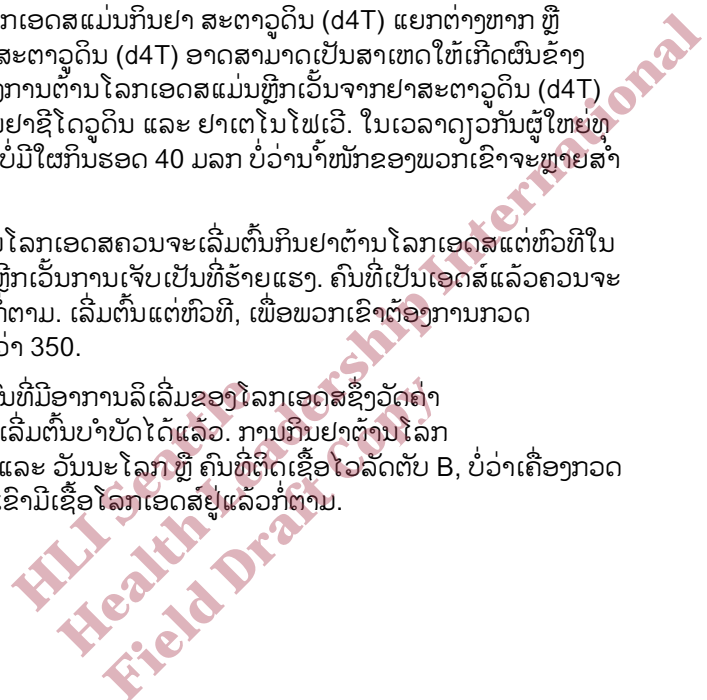
ການດີຢາ - ຊ່ວງທີ່ໜຶ່ງ ແລະ ຊ່ວງທີສອງຂອງການກຳນົດການກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສຢາຕ້ານໂລກເອດສທີ່ທ່ານເລີ່ມຕົ້ນກິນເອີ້ນວ່າຊ່ວງທີ່ໜຶ່ງຂອງການກຳນົດການກິນຢາ ຕ້ານໂລກເອດສ. ເມື່ອກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສເປັນເວລາຫຼາຍປີ, ເຊື້ອໂລກເອດສສາມາດຕ້ານທານກັບຢາໄດ້ (ອ່ານເພີ່ມໜ້າ 481). ຫຼາຍໆຄົນອາດຈຳເປັນຕ້ອງເລີ່ມຕົ້ນເຂົ້າສູ່ການກິນຢາ ຕ້ານໂລກເອດສໃນໄລຍະທີ 2 . ຊຶ່ງວ່າຢາຕ້ານໂລກເອດສໃນໄລຍະທີ່ສອງນີ້ ແມ່ນລາຄາແພງ ແລະ ຫາຍາກ ແຕ່ວ່າຢາເຫຼົ່ານັ້ນກໍ່ອາດຈະຈຳເປັນສຳລັບບາງຄົນທີ່ຕິດໂລກເອດສເພື່ອໃຫ້ມີຊີວິດຢູ່ ແລະ ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ. ໂຄງການຕ້ານໂລກເອດສທີ່ທ່ານໄປເອົາຢານຳຈະຮູ້ຂໍ້ມູນວ່າຢາໃດມີຜົນຕໍ່ອາການຂອງທ່ານ ເພື່ອວ່າທ່ານຈຳເປັນຕ້ອງປ່ຽນຢາ.

ຂໍ້ແນະນຳໃໝ່ ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຢາຕ້ານໂລກເອດສເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນພື້ນຖານໄດ້ມາຈາກຂໍ້ມູນໃໝ່ໆທີ່ພວກເຮົາຕີພິມລົງໃນປຶ້ມນີ້ ແລະ ໄດ້ພິມແລ້ວ ໃນປີ 2010.

ການປ່ຽນແປງຢາ. ຫຼາຍໆຄົນທີ່ກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສແມ່ນກິນຢາ ສະຕາວູດິນ (d4T) ແຍກຕ່າງຫາກ ຫຼື ປະສົມເຂົ້າກັນເປັນ 1 ເມັດຮ້ອງວ່າຕຣີໂອມນ. ຢາສະຕາວູດິນ (d4T) ອາດສາມາດເປັນສາເຫດໃຫ້ເກີດຜົນຂ້າງຄຽງທີ່ຮ້າຍແຮງຫຼັງຈາກກິນໄປເປັນເວລາດົນ. ໂຄງການຕ້ານໂລກເອດສແມ່ນຫຼີກເວັ້ນຈາກຢາສະຕາວູດິນ (d4T) ເພື່ອ ໄປໃຊ້ຢາອື່ນທີ່ມີຜົນຂ້າງຄຽງໜ້ອຍກວ່າ ເຊັ່ນຢາຊີໂດວູດິນ ແລະ ຢາເຕໂນໂຟເວີ. ໃນເວລາດຽວກັນຜູ້ໃຫຍ່ທຸກຄົນທີ່ກິນຢາສະຕາວູດິນຄວນ ຈະກິນ 30 ມລກ. ບໍ່ມີໃຜກິນຮອດ 40 ມລກ ບໍ່ວ່ານຳໜັກຂອງພວກເຂົາຈະຫຼາຍສຳໃດ.

ການປ່ຽນເວລາການເລີ່ມຕົ້ນກິນຢາ: ຄົນທີ່ເປັນໂລກເອດສຄວນຈະເລີ່ມຕົ້ນກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສແຕ່ຫົວທີໃນຄະນະທີ່ພວກເຂົາຍັງມີສຸຂະພາບແຂງແຮງຢູ່ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນການເຈັບເປັນທີ່ຮ້າຍແຮງ. ຄົນທີ່ເປັນເອດສແລ້ວຄວນຈະເລີ່ມຕົ້ນບຳບັດເຖິງແມ່ນວ່າບໍ່ມີເຄື່ອງກວດ CD4 ກໍ່ຕາມ. ເລີ່ມຕົ້ນແຕ່ຫົວທີ, ເພື່ອພວກເຂົາຕ້ອງການກວດດ້ວຍເຄື່ອງ CD4 ເພື່ອເບິ່ງຄ່າວ່າຫຼາຍ ຫຼື ໜ້ອຍກວ່າ 350.

ການປ່ຽນແປງວ່າຈະປິ່ນປົວໃສ: ແມ່ນານທຸກຄົນທີ່ມີອາການລິເລີ່ມຂອງໂລກເອດສຊຶ່ງວັດຄ່າຈາກເຄື່ອງ CD4 ໄດ້ 350 ຫຼື ຕໍ່າກວ່ານັ້ນຄວນຈະເລີ່ມຕົ້ນບຳບັດໄດ້ແລ້ວ. ການກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສຄວນຈະເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍຄົນທີ່ ຕິດເຊື້ອເອດສ ແລະ ວັນນະໂລກ ຫຼື ຄົນທີ່ຕິດເຊື້ອ ໂວລັດຕັບ B, ບໍ່ວ່າເຄື່ອງກວດ CD4 ຈະນັບຄ່າຕໍ່າກວ່າຈຸດທີ່ກຳນົດ ຫຼື ວ່າ ພວກເຂົາມີເຊື້ອໂລກເອດສຢູ່ແລ້ວກໍ່ຕາມ.

ຂໍ້ກຳນົດການກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສສຳລັບຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ຄົນໜຸ່ມສາວ (ບໍ່ແມ່ນເດັກນ້ອຍ)

ຂໍ້ກຳນົດ 1			
• ຢາຊີໂດວູດິນ (AZT)	250 - 300 ມລກ ກິນ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້	ໂລກເລືອດຈາງ ເມັດເລືອດຂາວລູດ	<ul style="list-style-type: none"> • ໃຊ້ກັນແຜ່ຫຼາຍ ແລະ ມີຢ່າງພຽງພໍ • ປອດໄພສຳລັບ ແມ່ມານ
• ຢາ ລາມີວູດິນ (3TC)	150 ມລກ ກິນ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ ຫຼື 300 ມລກ ກິນ 1 ຄັ້ງຕໍ່ມື້		
• ຢາເນວີລາປິນ (NVP)	200 ມລກ ກິນ 1 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ ເປັນເວລາ 14 ມື້ ຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ກິນ ຂະໜາດ 200 ມລກ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້	ຜິວໜັງເປັນຕຸ່ມຜື່ນ ແລະ ປັນຫາກ່ຽວກັບຕັບ	
ຂໍ້ກຳນົດ 2			
• ຢາຊີໂດວູດິນ (AZT)	250 - 300 ມລກ ກິນ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້	ໂລກເລືອດຈາງ ເມັດເລືອດຂາວລູດ	ເຮັດຕາມຂໍ້ກຳນົດດີກວ່າ ຖ້າຢູ່ໃນຊ່ວງໃຊ້ຢາຕ້ານ ວັນນະໂລກ.
• ຢາ ລາມີວູດິນ (3TC)	150 ມລກ ກິນ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ ຫຼື 300 ມລກ ກິນ 1 ຄັ້ງຕໍ່ມື້		
• ອີຟາວີເຣັນສ໌ (EFV)	600 ມລກ ກິນ 1 ຄັ້ງຕໍ່ມື້	ຜູ້ຍິງຖືພາຕ່ຳກວ່າ 3 ເດືອນບໍ່ຄວນກິນ. ຖືພາກາຍ 3	
ຂໍ້ກຳນົດ 3			
• ຢາເຕໂນໂຟເວີ(TDF)	300 ມລກ ກິນ 1 ຄັ້ງຕໍ່ມື້	ອາດເກີດບັນຫາກ່ຽວກັບໝາກໄຂ່ຫຼັງ ຕ້ອງມີອາຍຸ 18 ປີຂຶ້ນໄປຈຶ່ງກິນຢານີ້ໄດ້	ຜົນຂ້າງຄຽງໜ້ອຍກວ່າ
• ຢາ ລາມີວູດິນ(3TC)	150 ມລກ ກິນ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ ຫຼື 300 ມລກ ກິນ 1 ຄັ້ງຕໍ່ມື້		
• ຢາເນວີລາປິນ(NVP)	200 ມລກ ກິນ 1 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ເປັນເວລາ 14 ມ ຈາກນັ້ນໃຫ້ກິນ 200 ມລກ ກິນ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້	ເປັນຕຸ່ມຜື່ນຕາມຜິວໜັງ ມີບັນຫາກ່ຽວກັບຕັບ	
ຂໍ້ກຳນົດ 4			
• ຢາເຕໂນໂຟເວີ (TDF)	300 ມລກ ກິນ 1 ຄັ້ງຕໍ່ມື້	ອາດເກີດບັນຫາກ່ຽວກັບໝາກໄຂ່ຫຼັງ ຕ້ອງມີອາຍຸ 18 ປີຂຶ້ນໄປຈຶ່ງກິນຢານີ້ໄດ້	ບາງເທື່ອກິນ 1 ເມັດ, ກິນ 1 ເທື່ອໃນແຕ່ລະມື້
• ຢາ ລາມີວູດິນ (3TC)	150 ມລກ ກິນ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ ຫຼື 300 ມລກ ກິນ 1 ຄັ້ງຕໍ່ມື້		
• ອີຟາວີເຣັນສ໌ (EFV)	• 600 ມລກ ກິນ 1 ຄັ້ງຕໍ່ມື້	ຜູ້ຍິງຖືພາຕ່ຳກວ່າ 3 ເດືອນບໍ່ຄວນກິນ, ຖືພາກາຍ 3 ເດືອນກິນຈະດີ	

ສິ່ງທີ່ສຳຄັນ: ຫຼາຍໆຄົນທີ່ຍັງກິນຢາສະຕາວູດິນແທນຢາຊີໂດວູດິນ ໃນຂໍ້ກຳນົດທີ 1 ແລະ 2. ຖ້າວ່າທ່ານໃຊ້ຢາສະຕາວູດິນ, ແມ່ນໃຫ້ກິນໃນປະລິມານໜ້ອຍກວ່າ 30 ມລກ ກິນ 2 ຄັ້ງໃນແຕ່ລະມື້ (ອ່ານເພີ່ມທີ່ຂໍ້ “ການປ່ຽນຢາ”, ໜ້າ 518).

HLI Scientific Leadership International
Health Draft
Field Draft

ຢາຕ້ານໂລກເອດສສຳລັບແມ່ມານ

ແມ່ມານທີ່ເຄື່ອງວັດ CD4 ນັບຄ່າເທົ່າກັບ 350 ຫຼື ໜ້ອຍກວ່າ, ຫຼື ແມ່ມານຜູ້ທີ່ເປັນເອດສຢູ່ແລ້ວຄວນຈະກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສເພື່ອເຮັດໃຫ້ສຸຂະພາບແຂງແຮງ. ຢາຕ້ານໂລກເອດສຈະຊ່ວຍປົກປ້ອງການຖ່າຍທອດໂລກເອດສຈາກແມ່ສູ່ລູກ. ແມ່ມານແມ່ນສາມາດກິນຢາຕ້ານກັບຜູ້ໃຫຍ່ຢູ່ໃນຕາຕະລາງຢູ່ໜ້າ 519, ຍົກເວັ້ນພວກເຂົາບໍ່ສາມາດກິນຢາ ອີຟາວີເຮັນສໄດ້ ຖ້າພວກເຂົາຖືພາບໍ່ເກີນ 3 ເດືອນ. ເມື່ອແມ່ມານເລີ່ມກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສ, ແມ່ນລາວຄວນສືບຕໍ່ກິນຢາໃນສ່ວນທີ່ເຫຼືອ. ແມ່ມານຜູ້ທີ່ໄດ້ກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສຢູ່ແລ້ວຄວນຈະສືບຕໍ່ກິນຢາຕໍ່ຕະຫຼອດຮອດເກີດລູກ, ເອົານົມໃຫ້ລູກກິນ ແລະ ກິນຕໍ່ໄປເລື້ອຍໆ.

ການປ້ອງກັນການຕິດເຊື້ອເອດສຈາກແມ່ສູ່ລູກ ຫຼື ຢາຕ້ານໂລກເອດສ

PMTCT (ARV prophylaxis)

ຜູ້ຍິງທີ່ມີເຊື້ອໂລກເອດສທີ່ບໍ່ໄດ້ເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ຜູ້ທີ່ເຄື່ອງວັດ CD4 ວັດຄ່າສູງກວ່າ 350, ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສກໍໄດ້, ແຕ່ເພື່ອປ້ອງກັນການແຜ່ໂລກເອດສຈາກແມ່ສູ່ລູກ, ແມ່ມານທີ່ເປັນເອດສຈຳເປັນຕ້ອງກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສໃນລະຫວ່າງຖືພາ, ເກີດລູກ ແລະ ໃຫ້ນົມລູກກິນ. ເດັກກໍຍັງຕ້ອງການຢາຕ້ານໂລກເອດສຄືກັນ. ນີ້ກໍ່ຮຽກວ່າການປ້ອງກັນໂລກເອດສ ARV prophylaxis. ການໃຫ້ຢາແມ່ນມີກຳນົດ, ບໍ່ແມ່ນໃຊ້ໄດ້ຕະຫຼອດຊີວິດ. ຢາແມ່ນເປັນພຽງແຕ່ພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງການປ້ອງກັນການຕິດໂລກເອດສຈາກແມ່ສູ່ລູກເທົ່ານັ້ນ. ອອກລູກຢ່າງປອດໄພ ແລະ ປ້ອນລູກຢ່າງລະມັດລະວັງກໍຍັງເປັນສິ່ງທີ່ສຳຄັນຄືກັນ (ອານເພີມ ໜ້າ 293).

ຢາຕ້ານໂລກເອດສເພື່ອປ້ອງກັນການຕິດໂລກເອດສຈາກແມ່ສູ່ລູກ

ຖ້າແມ່ກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສຢູ່ແລ້ວ,

ລາວຄວນຈະດຳເນີນກິນຢາຕໍ່ ແລະ ຍັງຕ້ອງໃຫ້ລູກກິນຢາຕ່າງໆລຸ່ມນີ້ຕື່ມ:
ຖ້າແມ່ບໍ່ໄດ້ກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສ, ລາວ ແລະ ລູກຂອງລາວຄວນກິນຢາດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ສຳລັບແມ່:

ຢູ່ໃນລະຫວ່າງຖືພາ, ຖ້າລາວຖືພາໄດ້ 14 ອາທິດໃຫ້ລາວກິນຢາດັ່ງລຸ່ມນີ້ໃຫ້ໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້.

- ລາວຄວນກິນ ຢາ ຊີໂດວູດິນ, 300 ມລກ, ກິນ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້

ຢູ່ໃນລະຫວ່າງເກີດລູກ: ລາວຄວນກິນຢາຊີໂດວູດິນ, 600 ມລກ, ກິນຄັ້ງດຽວ ເມື່ອເລີ່ມອອກລູກ ຖ້າລາວບໍ່ໄດ້ກິນຢາ ຊີໂດວູດິນ ໃນເວລາອອກລູກຄົບຕາມຈຳນວນທີ່ກຳນົດ ຫຼື ກິນໜ້ອຍກວ່າ 4 ອາທິດລາວຄວນກິນຢາ:

- ຢາເນີວີຣາດິນ, 200 ມລກ, ກິນຄັ້ງດຽວ ເມື່ອເລີ່ມຕົ້ນອອກລູກ ແລະ
- ຢາ ລາມີວູດິນ, 150 ມລກ ເມື່ອເລີ່ມຕົ້ນອອກລູກ ແລະ ກິນທຸກໆ 12 ຊົ່ວໂມງ ຈົນກວ່າເດັກນ້ອຍເກີດ.

ຖ້າລາວລ້ຽງລູກດ້ວຍນ້ຳນົມແມ່: ລາວຄວນຈະດຳເນີນການກິນຢາດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຢາຊີໂດວູດິນ, 300 ມລກ, ກິນ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ ເປັນເວລາ 7 ມື້ ແລະ
- ຢາ ລາມີວູດິນ, 150 ມລກ, ກິນ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ ເປັນເວລາ 7 ມື້.

ສຳລັບເດັກ:

ຫຼັງຈາກເກີດ, ເດັກຄວນກິນຢາດັ່ງລຸ່ມນີ້ໂດຍໄວ:

- ຢາເນີວີຣາພິນ, 2 ມລກ/ກກ ຢານຳເຊື້ອມ(ຫຼື 6 ມລກ)ກິນຄັ້ງດຽວ.

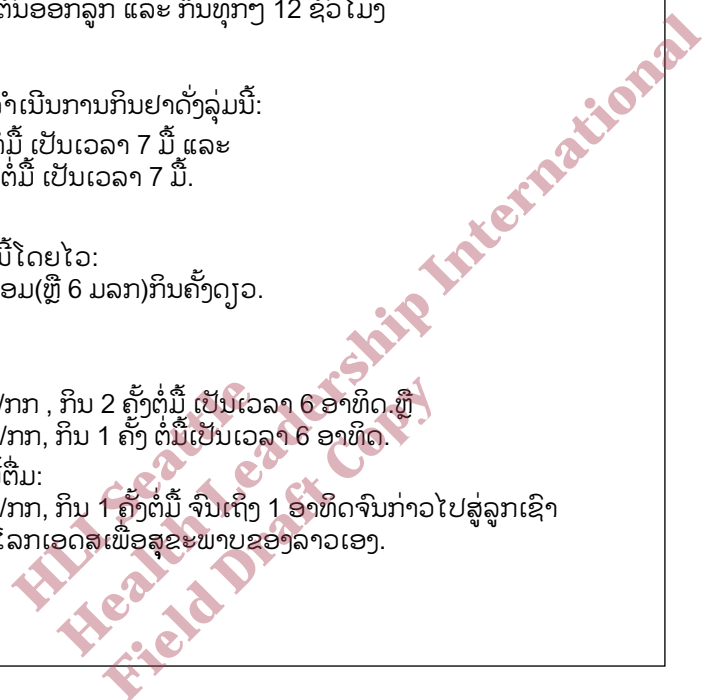
ຖ້າເດັກບໍ່ໄດ້ກິນນົມແມ່:

ເດັກຄວນກິນຢາຕື່ມອີກເຊັ່ນ:

- ຢາ ຊີໂດວູດິນ, ຢານຳເຊື້ອມ, 4 ມລກ/ກກ, ກິນ 2 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ ເປັນເວລາ 6 ອາທິດ. ຫຼື
- ຢາເນີວີຣາພິນ, ຢານຳເຊື້ອມ, 2 ມລກ/ກກ, ກິນ 1 ຄັ້ງ ຕໍ່ມື້ເປັນເວລາ 6 ອາທິດ.

ຖ້າເດັກໄດ້ກິນນົມແມ່: ເດັກຄວນກິນຢາດັ່ງລຸ່ມນີ້ຕື່ມ:

- ຢາເນີວີຣາພິນ, ຢານຳເຊື້ອມ, 2 ມລກ/ກກ, ກິນ 1 ຄັ້ງຕໍ່ມື້ ຈົນເຖິງ 1 ອາທິດຈົນກ່າວໄປສູ່ລູກເຊົາກິນນົມໃນທີ່ສຸດ, ຖ້າແມ່ບໍ່ກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສເພື່ອສຸຂະພາບຂອງລາວເອງ.

ການປ້ອງກັນໂລກເອດສ ຈາກການຮັບເອົາເຊື້ອໂລກເອດສໂດຍບັງເອີນ ຫຼື ຈາກການຂົ່ມຂືນ

ຢາຕ້ານໂລກເອດສສາມາດມີຜົນໄດ້ 28 ມື້ ທີ່ຈະປົກປ້ອງການແຜ່ລະບາດຂອງໂລກເອດສຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງແພດ ອສບ ຫຼື ຜູ້ອື່ນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບເອົາເຊື້ອໂລກເອດສໂດຍບັງເອີນ ການແຜ່ເຊື້ອໂລກເອດສ ໂດຍຜ່ານທາງເລືອດ ຫຼື ທາດແຫຼວຕ່າງໆ ຈາກຮ່າງກາຍ ແລະ ຕໍ່ຜູ້ຍິງທີ່ຖືກຂົ່ມຂືນ ແລະ ອາດແຜ່ລະບາດເປັນໂລກເອດສໄດ້.

ປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳນົດຂອງການກິນຢາຕ້ານໂລກເອດສຂໍ້ໃດຂໍ້ໜຶ່ງໃນຕາຕະລາງ ໜ້າ 519 ພາຍໃນ 1-3 ມື້ຂອງການແຜ່ລະບາດ, ເລີ່ມແຕ່ຫົວທີແມ່ນດີກວ່າ. ຢາອື່ນໆອາດມີຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ຖືກແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ໃນອາການໂລກເອດຂອງທ່ານ. ຢ່າງໃດກໍຕາມຂໍ້ກຳນົດທີ່ທ່ານປະຕິບັດຢູ່, ຢາຕ້ອງໄດ້ກິນໃນໄລຍະ 28 ມື້.

HLI Seattle
Health Leadership International
Field Draft Copy

ຢາເມັດຄູມກຳເນີດ

ຢາເມັດຄູມກຳເນີດທີ່ວ່າໄປປະກອບດ້ວຍຮໍໂມນ 2 ຊະນິດທີ່ຄ້າຍຄືກັນກັບຮໍໂມນທີ່ຮ່າງກາຍເພດຍິງຜະລິດເອງ. ຮໍໂມນເຫຼົ່ານີ້ມີຊື່ວ່າ: ເອັດສະໂຕຣແຊ(ETHINYL ESTRADIOL) ແລະ ໂປຣແຊດສະຕິນ (LEVONORGESTREL). ຢາເມັດຄູມກຳເນີດແມ່ນມີຊື່ທາງການຄ້າຫຼາຍຊະນິດ, ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ການປະສົມລະຫວ່າງຮໍໂມນ 2 ຊະນິດກໍ່ຕ່າງກັນ. ຢູ່ລາຍການແຕ່ລະໝວດຢາຢູ່ລຸ່ມນີ້ໄດ້ສະເໜີບາງຊື່ທາງການຄ້າຂອງຢາ.

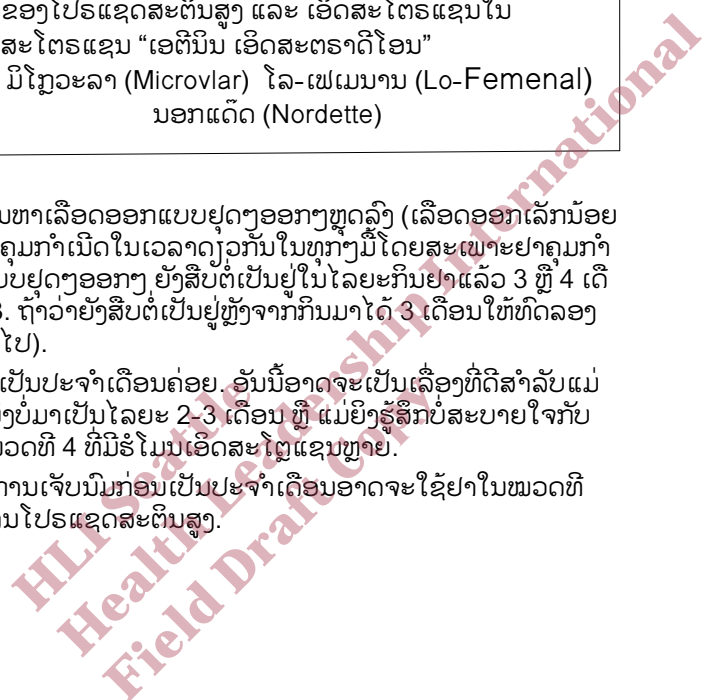
ໂດຍທົ່ວໄປຜະລິດຕະພັນທາງການຄ້າຂອງຢາຄູມກຳເນີດທີ່ມີປະລິມານຮໍໂມນໜ້ອຍຈະແມ່ນຢາທີ່ປອດໄພທີ່ສຸດ ແລະ ໃຊ້ໄດ້ຜົນນຳແມ່ຍິງສ່ວນຫຼວງຫຼາຍ. ຢາທີ່ມີ "ປະລິມານໜ້ອຍ" ນີ້ຢູ່ໃນ ຢາໝວດທີ 1, ໝວດທີ 2 ແລະ ໝວດທີ 3 ລຸ່ມນີ້.

<p>ໝວດທີ 1. ຢາເມັດ 3 ໄລຍະ (Triphasic pill)</p> <p>ຢາໝວດນີ້ປະກອບດ້ວຍປະລິມານຕ່ຳຂອງທັງສອງຮໍໂມນ (ເອັດສະໂຕຣແຊນ ແລະ ໂປຣແຊດສະຕິນ), ຊຶ່ງປະສົມໃສ່ກັນ ແລະ ປ່ຽນໄປຕາມແຕ່ລະໄລຍະຂອງເດືອນ. ເນື່ອງຈາກວ່າປະລິມານຂອງຢາບໍ່ຄືກັນ, ດັ່ງນັ້ນຈິ່ງຄວນກິນຢາໄປຕາມລຳດັບຂອງມັນ.</p> <p>ຊື່ທາງການຄ້າ:</p> <p>ໂລຊິນອນ (Logynon) ຕຣິຊິກະແລນ (Tricyclen) ຕຣິກິລາ (Triquilar) ຊິນິບຟາ (Synophase) ຕຣິນອກດີໂອນ (Trinordiol) ຕຣິຟາຊິນ (Triphasil) ຕຣິໂນວອມ (Trinovum)</p>
<p>ໝວດທີ 2: ຢາເມັດໃນປະລິມານຕ່ຳ</p> <p>ຢາໝວດນີ້ປະກອບດ້ວຍປະລິມານຕ່ຳຂອງຮໍໂມນ ເອັດສະໂຕຣແຊນ (35 ມິໂກຣກຣາມ ຂອງ ເອັດສະໂຕຣແຊນ "ເອຕິນິນ ເອັດສະຕຣາດີໂອນ" ຫຼື 50 ມິໂກຣກຣາມຂອງເອັດສະໂຕຣແຊນ "ແມດສະຕຣາໂນນ") ປະສົມໃສ່ກັບໂປຣແຊດສະຕິນ ໃນປະລິມານດຽວກັນໝົດທຸກໆໄລຍະຂອງເດືອນ. ຊື່ທາງການຄ້າ:</p> <p>ເບຣວິກອນ 1+35 (Brevicon 1+35) ນໍຣິເດ 1+50 (Noriday 1+50) ນໍຣິນິນ1+35, 1+50 (Norinyl1+35, 1+50) ໂອວິດສະແມນ 1/35 (Ovysmen 1/35) ເນໂອຄອນ (Neocon) ນໍຣິມິນ (Norimin) ອັອກໂຕ ໂນໂວມ 1/35, 1/50 (Ontho-Novum1/35, 1/50) ແປກເລີ (Perle)</p>
<p>ໝວດທີ 3: ຢາເມັດໃນປະລິມານຕ່ຳ</p> <p>ຢາເມັດໃນໝວດນີ້ແມ່ນປະກອບດ້ວຍປະລິມານຂອງໂປຣແຊດສະຕິນສູງ ແລະ ເອັດສະໂຕຣແຊນໃນປະລິມານຕ່ຳ (30 ຫຼື 35 ມິໂກຣກຣາມຂອງເອັດສະໂຕຣແຊນ "ເອຕິນິນ ເອັດສະຕຣາດີໂອນ") ຊື່ທາງການຄ້າ:</p> <p>ໂລ-ໂອວະຣາມ (Lo-Ovral) ມິໂກຣວລາ (Microvlar) ໂລ-ເຟເມນານ (Lo-Femenal) ມິໂກຣຊິນອນ 30 (Microgynon 30) ນອກແຕັດ (Nordette)</p>

ເພື່ອຮັບປະກັນປະສິດທິພາບ ແລະ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບັນຫາເລືອດອອກແບບຢຸດໆອອກໆຫຼຸດລົງ (ເລືອດອອກເລັກນ້ອຍໃນໄລຍະທີ່ບໍ່ໄດ້ເປັນປະຈຳເດືອນ)ໃຫ້ທ່ານກິນຢາຄູມກຳເນີດໃນເວລາດຽວກັນໃນທຸກໆມື້ໂດຍສະເພາະຢາຄູມກຳເນີດທີ່ມີປະລິມານຮໍໂມນຕ່ຳ. ຖ້າວ່າເລືອດອອກແບບຢຸດໆອອກໆ ຍັງສືບຕໍ່ເປັນຢູ່ໃນໄລຍະກິນຢາແລ້ວ 3 ຫຼື 4 ເດືອນໃຫ້ທົດລອງໃຊ້ຢາຊະນິດໃດໜຶ່ງຢູ່ໃນໝວດທີ 3. ຖ້າວ່າຍັງສືບຕໍ່ເປັນຢູ່ຫຼັງຈາກກິນມາໄດ້ 3 ເດືອນໃຫ້ທົດລອງໃຊ້ຢາຄູມກຳເນີດໃນໝວດທີ 4 (ທີ່ສະເໜີໃນໜ້າຕໍ່ໄປ).

ຕາມຫຼັກການແລ້ວ, ແມ່ຍິງທີ່ກິນຢາຄູມກຳເນີດຈະເປັນປະຈຳເດືອນຄ່ອຍ. ອັນນີ້ອາດຈະເປັນເລື່ອງທີ່ດີສຳລັບແມ່ຍິງທີ່ຂາດເລືອດ. ແຕ່ຖ້າວ່າປະຈຳເດືອນຂອງແມ່ຍິງບໍ່ມາເປັນໄລຍະ 2-3 ເດືອນ ຫຼື ແມ່ຍິງຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈກັບການເປັນປະຈຳເດືອນໜ້ອຍ, ໃຫ້ທົດລອງໃຊ້ຢາໝວດທີ 4 ທີ່ມີຮໍໂມນເອັດສະໂຕຣແຊນຫຼາຍ.

ສຳລັບແມ່ຍິງທີ່ເປັນປະຈຳເດືອນແຮງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີອາການເຈັບໜົມກ່ອນເປັນປະຈຳເດືອນອາດຈະໃຊ້ຢາໃນໝວດທີ 3 ທີ່ມີປະລິມານເອັດສະໂຕຣແຊນຕ່ຳ ແລະ ປະລິມານໂປຣແຊດສະຕິນສູງ.

ແມ່ຍິງຜູ້ທີ່ສືບຕໍ່ມີເລືອດອອກແບບຢຸດໆອອກໆ ຫຼື ປະຈຳເດືອນບໍ່ມາໃນໄລຍະທີ່ໃຊ້ຢາຢູ່ໃນໝວດທີ 3, ຫຼື ຖືພາກອນ, ໃນໄລຍະການນຳໃຊ້ຢາຄຸມກຳເນີດຊະນິດອື່ນ, ອາດຈະປ່ຽນມາໃຊ້ຢາທີ່ມີເອີດສະໂຕຼແຊນສູງກ່ວາໜ້ອຍໜຶ່ງ. ຢາທີ່ມີ “ປະລິມານສູງ” ນີ້ແມ່ນຈັດຢູ່ໃນໝວດທີ 4.

ໝວດທີ 4: ຢາຄຸມກຳເນີດທີ່ມີປະລິມານຮໍໂມນສູງ

ຢາຄຸມກຳເນີດໃນໝວດນີ້ມີປະລິມານຮໍໂມນເອີດສະໂຕຼແຊນສູງ (50 ມິໂກໂກຼກາມ ຂອງເອີດສະໂຕຼແຊນ “ເອຕິນິນ ເອີດສະໂຕຼດີໂອນ” ແລະ ໂດຍທົ່ວໄປປະລິມານຂອງໂປຼແຊດສະຕິນກໍ່ຫຼາຍຄືກັນ.

ຊື່ທາງການຄ້າ:

ດີໂນວານ (Denoval) ຟເມນານ (Femenal) ນອກດີໂອນ (Nordiol) ຢູໂມວະລາ (Primovlar) ເອີຊິນອນ (Euynon) ເນໂອຊິນອນ (Neogynon) ໂອວະຣານ(Oval)

ແມ່ຍິງຜູ້ທີ່ບໍ່ຄວນໃຊ້ຢາເມັດໄດ້ປົກກະຕິ ເນື່ອງຈາກເຈັບຫົວ ຫຼື ຄວາມດັນເລືອດສູງເລັກໜ້ອຍ, ລາວອາດຕ້ອງການໃຊ້ພຽງແຕ່ຢາທີ່ມີຮໍໂມນໂປຼແຊດສະຕິນ, ຢາທີ່ມີໂປຼແຊດສະຕິນ ແມ່ນມີຄວາມປອດໄພສຳລັບແມ່ທີ່ລ້ຽງລູກດ້ວຍນ້ຳນົມ, ລວມທັງແມ່ທີ່ນຳນົມບໍ່ທັນມີເປັນປົກກະຕິດີ. ຢາຢູ່ໃນໝວດທີ 5 ແມ່ນເອີ້ນວ່າ “ຢາ mini”.

ໝວດທີ 5: ຢາຄຸມກຳເນີດທີ່ມີແຕ່ຮໍໂມນໂປຣແຊດສະຕິນ

ຢາເຫຼົ່ານີ້ມີຊື່ອີກຢ່າງໜຶ່ງວ່າ “ຢາ Mini” ທີ່ປະກອບແຕ່ພຽງຮໍໂມນໂປຣແຊດສະຕິນຢ່າງດຽວ.

ຊື່ທາງການຄ້າ:

ຟເມຸຍແລນ (Femulen)
ກຳເນີດແບບສຸກເສີນ
ມິໂກນໍ (Micronor)
ມິໂກໂນວອມ (Micronovum)
ນໍ-ກິວດີ (Nor-QD)

ມິໂກວານ (Microval)
ເນໂອແຊດ (Neogest)
ເນໂອແຊດສະຕິງ (Neogeston)
ໂອວະແຣດ (Ovrette)

ຢາຈຳພວກນີ້ສາມາດນຳໃຊ້ເປັນຢາຄຸມກຳເນີດແບບສຸກເສີນ (ເບິ່ງໜ້າຕໍ່ໄປ)

ຮໍໂມນ ໂປຣແຊດສະຕິນ-ເປັນຢາຄຸມກຳເນີດທີ່ຄວນຈະກິນໃນເວລາດຽວກັນທຸກໆມື້, ເຖິງແມ່ນມີທີ່ມີປະຈຳເດືອນກໍ່ຕາມ. ການເປັນປະຈຳເດືອນມັກຈະບໍ່ເປັນປົກກະຕິ. ພຽງແຕ່ລິມະກິນເມັດດຽວ, ໂອກາດທີ່ຈະຖືພານັ້ນແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ.

ການວາງແຜນການຄຸມກຳເນີດແບບສຸກເສີນ

ທ່ານສາມາດໃຊ້ຢາເມັດຄຸມກຳເນີດແບບປົກກະຕິ ຫຼື ແບບສຸກເສີນເພື່ອປ້ອງກັນການຖືພາພາຍໃນ 5 ມື້ພາຍຫຼັງການຮ່ວມເພດແບບບໍ່ໄດ້ປ້ອງກັນ. ປະລິມານເມັດຢາທີ່ຈະກິນແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບຈຳນວນຂອງຮໍໂມນ ເອີດສະໂຕຣແຊນ ຫຼື ຮໍໂມນໂປຣແຊດສະຕິນທີ່ມີໃນເມັດຢາ. ມີຢາທີ່ມີຊື່ທາງການຄ້າຫຼາຍຊະນິດ ແລະ ຊື່ຢາທາງການຄ້າແມ່ນຖືກໃຊ້ເກີນກ່ວາຢາໜຶ່ງຊະນິດ.

ຕາຕະລາງທີ່ສະແດງຂ້າງລຸ່ມແມ່ນສະເໜີພຽງແຕ່ຢາທີ່ມີຊື່ທາງການຄ້າໂດຍທົ່ວໄປໃນແຕ່ລະຊະນິດຂອງຢາ. ຕ້ອງໝັ້ນໃຈວ່າທ່ານຮູ້ດີກ່ຽວກັບປະລິມານຂອງຮໍໂມນໃນເມັດຢາກ່ອນທີ່ທ່ານໃຊ້ມັນໃນກໍລະນີສຸກເສີນ.

ເອີດສະໂຕຣແຊນ ແລະ ໂປຣແຊດສະຕິນ

ວິທີການວາງແຜນ ຄອບຄົວແບບສຸກເສີນ.

HLI Seal of Partnership International
Health Leadership
Field Draft Copy

ວິທີກິນຢາສຳລັບການວາງແຜນຄອບຄົວແບບສຸກເສີນ

ຢາຄຸມກຳເນີດແບບສຸກເສີນ	ປະລິມານກິນຄັ້ງທີ 1	ປະລິມານກິນຄັ້ງທີ 2 (12 ຊົ່ວໂມງຫຼັງຈາກກິນຄັ້ງທີ 1)
ຢາທີ່ມີປະລິມານຮໍໂມນສູງປະກອບມີ 50 ມກກ (mcg) ຂອງຮໍໂມນເອຕິນິນ ເອີດສະໂຕຣດີໂອນ (Ovral, Ogestrel)	ກິນ 2 ເມັດ ☉ ☉	ກິນ 2 ເມັດ ☉ ☉
ຢາທີ່ມີປະລິມານຮໍໂມນຕ່ຳປະກອບມີ 30 ຫຼື 35 ມກກ (mcg) ຂອງ ຮໍໂມນເອຕິນິນ ເອີດສະໂຕຣດີໂອນ (Lo-Femenal, Lo/Ovral, Microgynon, Nordette)	ກິນ 4 ເມັດ ☉ ☉ ☉ ☉	ກິນ 4 ເມັດ ☉ ☉ ☉ ☉
ຢາທີ່ມີປະລິມານຮໍໂມນຕ່ຳ ປະກອບມີ 20 ມກກ (mcg) ຂອງຮໍໂມນເອຕິນິນ ເອີດສະໂຕຣດີໂອນ (Alesse, Lessina)	ກິນ 5 ເມັດ ☉ ☉ ☉ ☉ ☉	ກິນ 5 ເມັດ ☉ ☉ ☉ ☉ ☉
ຢາເມັດຄຸມກຳເນີດແບບພິເສດ ປະກອບມີຮໍໂມນເອຕິນິນ ເອີດສະໂຕຣດີໂອນ ແລະ ເລໂວນໍແກດສະໄທ (Tetragynon)	ກິນ 2 ເມັດ ☉ ☉	ກິນ 2 ເມັດ ☉ ☉
ຢາຄຸມກຳເນີດໂປຼແຊດສະຕິນ-ແມ່ນເປັນເມັດຢາ (ເມັດຢາ mini) ທີ່ປະກອບດ້ວຍ 75 ມກກ (mcg) ຂອງຮໍໂມນເລໂວນໍແກດສະໄທ (Ovrette, Neogest)	ກິນ 40 ເມັດ, ກິນຄັ້ງດຽວເທົ່ານັ້ນ, ຫຼື ກິນ 20 ເມັດ ກ່ອນຄັ້ງທີ 1 ແລະ 12 	
ຢາຄຸມກຳເນີດໂປຼແກດສະຕິນ-ແມ່ນເປັນເມັດຢາ (ເມັດຢາ mini) ທີ່ປະກອບດ້ວຍ 30 ມກກ(mcg)ຂອງຮໍໂມນເລໂວນໍແກດສະໄທ (Microval, Norgeston)	ກິນ 50 ເມັດ, ກິນຄັ້ງດຽວເທົ່ານັ້ນ, ຫຼື ກິນ 25 ເມັດ ກ່ອນຄັ້ງທີ 1 ແລະ 12 	
ຢາຄຸມກຳເນີດສຸກເສີນແບບພິເສດແມ່ນເປັນເມັດຢາທີ່ປະກອບດ້ວຍ 1500 ມກກ (mcg) ຂອງຮໍໂມນເລໂວນໍແກດສະໄທ (Postinor 1)	ກິນ 1 ເມັດ, ກິນພຽງ 1 ຄັ້ງເທົ່ານັ້ນ	
ຢາຄຸມກຳເນີດສຸກເສີນແບບພິເສດແມ່ນເປັນເມັດຢາທີ່ປະກອບດ້ວຍ 750 ມກກ (mcg) ຂອງຮໍໂມນເລໂວນໍແກດສະໄທ(Postinor , Postinor 2, Plan B, Pill 72, Post-Day)	ກິນ 2 ເມັດ, ກິນພຽງ 1 ຄັ້ງເທົ່ານັ້ນ ☉ ☉	

ສຳລັບຢາແຜງ 28 ເມັດ, ແມ່ນໃຊ້ 21 ເມັດ ສຳລັບການຄຸມກຳເນີດແບບສຸກເສີນ ແລະ ອີກ 7 ເມັດທີ່ເຫຼືອແມ່ນບໍ່ໃຫ້ກິນເພາະວ່າທັງ 7 ເມັດນັ້ນບໍ່ມີຮໍໂມນໃດເລີຍ.

ມີພຽງແຕ່ຢາເມັດຄຸມກຳເນີດ ໂປຼແກດສະຕິນ ແລະ ຢາຄຸມກຳເນີດແບບສຸກເສີນແມ່ນມີຜົນຂ້າງຄຽງໜ້ອຍ (ເຈັບຫົວ ແລະ ປວດຮາກ) ກ່ວາເມັດຢາປະສົມທີ່ໃຊ້ສຳລັບການຄຸມກຳເນີດແບບສຸກເສີນ.

HLI Seattle Partnership International
Health Leadership
Field Draft Copy